

NÆRUM MENIGHEDS

· HISTORIE

1920

1992

Samlet og fortalt
af

Anker Christensen

Nærum Menigheds historie.

<i>Indholdsfortegnelse.</i>	<i>side</i>
Menighedens start	1
Præster i Nærum menighed	11
Tiden 1920 til 1930	21
Perioden 1930 til 1957	23
Kirkebyggeriet 1956-57	26
Indvielsen af kirken	32
Vor nye kirke	34
Tale ved kirkeindvielsen	36
Menighedslivet 1957 til 1992	38
Årene 1957 til 1970	41
" 1970 til 1973	44
Ny menighedsskole	48
Årene 1973 til 1979	53
Tiden 1979 til 1984	54
1984 til 1991	58
Oprettelsen af Lyngby mgh. 1986	60
Årene 1991 - 1992	63
Dorkasforeningens arbejde	64
Menighedens missionsarbejde	65
Sang og musik i menigheden	69
Junior/Spejderarbejdet	72
Fra JMV til Spejdertrop	73
Aktiviteter i Nærum trop 1975-1993	75
Ungdomsforeningens arbejde	77
Sammenlægningen af Skodsborg og Nærum Menighed	85
Tillæg om forstandere, kasserere, tiende m.v. ialt ca. 15 sider	

Nærum Menigheds historie.

af

Anker Christensen

Menighedens start

Baggrunden for oprettelse af en menighed i Nærum var flere sammenfaldende gunstige forhold omkring Skodsborg Badesanatorium. I perioden fra 1910 til 1920 voksede sanatoriet hurtigt, og der blev behov for et større personale, blandt andet teknikere, håndværkere og arbejdsledere. Dette personale blev rekrutteret blandt adventister fra hele Danmark, og mange af disse flyttede hertil og bosatte sig i Skodsborg eller Nærum. Da der endnu ikke var nogen adventistmenighed i Nærum, blev Skodsborg menighed deres åndelige hjem. Denne menighed voksede stærkt og talte ved udgangen af 1919 ialt 297 medlemmer.

Et andet gunstigt forhold var flytningen af Unionens missionskole fra Skodsborg til Nærum. Den Skandinaviske Union havde siden 1909 haft en skole på sanatoriet til uddannelse af missionsarbejdere, beliggende i sanatoriets vestbygning. Behovet for gæsteværelser på sanatoriet var årsag til, at man måtte finde et andet sted til missionskolen, og dette fandt man i Nærum. På Concordiavej lå et hjem for kvinder med alkoholproblemer. Dette hjem var ejet af Danmarks Afholdsforening, og det blev ledet af en frk. Marie Jensen (*1), en dame som senere tilsluttede sig Adventistsamfundet. I 1918 blev dette hjem, "Concordia", købt af Adventistsamfundet og indrettet til missionskole, hvor eleverne kunne bo under skoleopholdet. I forbindelse med skolen var der mødelokale, og der blev holdt både sabbatsskole og møder hver uge. Sabbatsskolen talte ved udgangen af 1919 ialt 74 medlemmer, heriblandt en del af de i Nærum boende arbejdere fra sanatoriet.

På dette tidspunkt begyndte man at tanke på oprettelsen af en menighed i Nærum. Jeg er blevet fortalt, at det var smeden på sanatoriet, A. Mortensen, som kontaktede forstanderen på missionskolen, pastor L. Muderspach, og foreslog ham, at man oprettede en menighed i Nærum. Sabbaten den 31: Januar 1920 samledes ca. 25 medlemmer af menigheden i Skodsborg - men boende i Nærum - med skolefamilien i missionskolens mødesal i Nærum for

at stifte Nærum menighed. Da konferensformanden, pastor I. C. Raft, ikke kunne være til stede, blev skolens forstander, L. Muderspach, anmodet om at lede modet. Som embedsmand for den nystiftede menighed valgtes følgende forstander

L. Muderspach, menighedstjenere Chr. Hansen og A. Mortensen, kasserer Niels Pedersen, sekretær P. A. Christiansen, revisorer Stine Sørensen og H. Jørgensen. Til bestyrelse valgtes L. Muderspach, A. Wasli, Chr. Hansen, A. Mortensen og Niels Pedersen.

Af de tilstedeværende blev 25 navne straks indført i protokollen som medlemmer fra denne dato. Der var imidlertid flere tilstede, hvis tilhørsforhold til Nærum først afklaredes i løbet af året 1920, efterhånden som deres menighedsbreve kom til Nærum. Det vil derfor være rigtigt til listen at tilføje de øvrige medlemmer, som blev indskrevet i Nærum menighed det første år. De 25 navne, som er indført i protokollen pr. 31. Januar 1920 er følgende:

1. August, Dorthea
2. Christiansen, Niels P.A. - elev miss.skolen
3. Hansen, Christen - inspektør, senere dir. SB.
4. Hansen, Anna - gift med Christen H.
5. Hansen, Peter - vaskeribestyrer på SB.
6. Hansen, Maren - gift med Peter H.
7. Jensen, Marie - tidl. bestyrer på afholdshjemmet
8. Johansen, Gustav - gartner på missionsskolen
9. Johansen, Mathilde - gift med Gustav J.
10. Jørgensen, Lars Herman - bager, fødevarefabr.
11. Jørgensen, Gerda - gift med Lars H.J.
12. Mortensen, Andreas - smed på SB.
13. Mortensen, Mathilde - gift med Andreas M.
14. Muderspach, Luis - forstander på miss. skolen
15. Muderspach, Hakonna - gift med Luis M.
16. Nielsen, N.P. - murer og nattevagt på SB.
17. Nielsen, Maren - gift med N.P.N.
18. Nielsen, Noomi - leder af strygeriet på SB.
19. Nærlund, Karelius - lærer på miss.skolen
20. Ottosen, Ida - laboratorieass. på SB
21. Pedersen, Niels - bademester på SB.
22. Pedersen, Ane - gift med Niels P.
23. Sørensen, Stine
24. Wasli, Anders - kapellan på SB.
25. Wasli, Dagmar - gift med Anders Wasli

Af disse 25 personer, som således registreredes fra første dato, blev de 23 overført fra Skodsborg menighed. De sidste 2 overførtes fra Helsingør. I løbet af året 1920 blev yderligere 28 medlemmer tilføjet menigheden. Det drejer sig om følgende personer, som her opføres efter hvilken dato, deres menighedsbrev er registreret i Nærum:

26. Pedersen, Julius - elev, miss.skolen
27. Hjartarson, Ingeborg - lærer, miss. skolen
28. Hjartarson, G.G. - revisor, konf.kontor
29. Sørensen, Maren - mor til Ingeborg Hj.
30. Jensen, Thorvald - elev, miss.skolen
31. Larsen, Christian A. - elev, miss.skolen
32. Lothe, Simon - elev, miss.skolen
33. Lothe, Elfrida - elev, miss. skolen
34. Nelson, Esther - elev, miss. skolen
35. Christiansen, Peter - elev, miss.skolen
36. Pedersen, Emanuel - elev, miss. skolen
37. Sørensen, Mathias - elev, miss.skolen
38. Christian, L.H. - formand, nordeurop.div.
39. Christian, Hansine - gift med L.H.Chr.
40. Christian, Lois - datter af L.H.Chr.
41. Christensen, Louise - bestyrerinde, miss.sk.
42. Jensen, C.T. - smed SB - senere Hjortekær
43. Jensen, Marie - gift med C.T.J.
44. Jensen, Sophie, g.Persson - datter af C.T.J.
45. Jensen, Gisle - gartner, Hjortekær - søn af C.T.J.
46. Christensen, Hjalmar E. - snedker, SB.
47. Christensen, Clara, gift med H.E.C.
48. Jensen, Christian G. -elev, senere smed Hj.kær
49. Andersen, Vilhelm - chef, lager og frugtkogeri SB
50. Andersen, Margrethe - gift med Vilhelm A.
51. Pedersen, Peder - elev - miss.skolen
52. Arnesen, Erik - forstander, miss.skolen
53. Arnesen, Else - gift med Erik A.

Af disse 28 ekstra medlemmer det første år i Nærum var 5 overflyttet fra Skodsborg, 2 var nydøbte medlemmer, og resten tilflyttet fra andre menigheder. I samme periode fraflyttede 3 medlemmer Nærum menighed, således at menigheden i løbet af det første år blev en menighed med ca. 40 fastboende medlemmer samt et svingende antal elever fra missionsskolen. Til forstander for den nye menighed valgtes for det første år missionsskolens forstander, pastor L. Muderspach. Vi skal nu se lidt på medlemmerne af denne nye menighed. Hvem var de, og hvorledes kom de og deres børn til at virke indenfor Adventistsamfundet

og/eller sanatoriet. Vi vil opdele dem i 3 grupper: præster, elever på missionsskolen og øvrige medlemmer. Denne sidste gruppe var basisgruppen af fastboende medlemmer. Navne, som ikke omtales i nogen af grupperne, har jeg ikke relevante oplysninger på.

A. Præster.

1. Erik Arnesen og hustru Else.

Erik Arnesen kom fra Norge. Han blev født 1868 i Gulbrandsdalen og rejste til USA som 20-årig. Efter elevtid på Union College i Nebraska blev han Mattesons sekretær. Traf 1896 overlæge Carl Ottosen og rejste året efter med ham til Danmark som Ottosens sekretær. Var med, da bestemmelserne om køb af sanatoriet i Skodsborg blev truffet, og arbejdede på sanatoriet fra starten. Han tog det kombinerede sygepleje- og fysioterapikursus og behandlede de første mandlige patienter. Men skolearbejdet havde hans største interesse, og i 1909 blev han valgt til forstander for den nye unions- missionsskole, som blev stiftet på sanatoriet og havde til huse i sanatoriets vestbygning. I 1917 blev han kaldet til at arbejde på Skandinavisk Bokforlag i Oslo i nogle år, men i 1920 blev han atter forstander for skolen, som nu var flyttet til Nærum. Han var forstander i Nærum i 5 år. Eleverne elskede hans undervisning, specielt hans bibeltimer. Som det er blevet skrevet: "E.A.s bibeltimer og andagtsstunder var som Afrikas rige diamantminer, tilsyneladende uudtømmelige. Fra mørkets dyb fremdrog han den ene juvel skønnere end den anden og stillede dem op til beskuelse, til beundring, til begær" (Em.Pedersen) (*2). I kraft af en sådan personlighed nød Nærum menighed også godt af hans rige åndelige evner i de 5 år, han var forstander for skolen i Nærum. I alt var han 14 år i Skodsborg og Nærum.

Fra Nærum rejste E.A til Oslo som redaktør af Evangeliets Sendebud og Tidens Tale. E.A skrev mange traktater og bøger. Mest kendte er bøgerne "Et blik på vor tid", "Til gavn og glæde" og "For hjem og Ungdom". Endvidere arbejdede han meget med sang og musik, var med i redaktionen af "Salmer og Lovsange", og skrev selv op mod 200 sange, oversatte ca. 40 og redigerede på yderligere 30 salmer. Som oversætter udviste E.A. også en utrolig flid. Han oversatte 9 store bøger af E. G. White samt talrige artikler (*3). Selv om Erik Arnesens helbred var skrøbeligt i de sidste 25 år af hans liv, var han en åndelig kæmpe, hvis arbejde har haft uvurderlig betydning for de mange, som har læst hans bøger og sunget hans sange.

2. L.H. Christian og hustru Hansigne.

L.H. Christian blev født 1871. Han blev uddannet på Union College, Minnesota, og begyndte at prædike i 1897. Fra 1899 arbejdede han blandt Skandinaverne i Chicago, og i årene 1902-1904 var han i Danmark. Fra 1905 til 1913 var han sekretær i Danish-Norwegian Department indenfor SDA i Nordamerika. I denne periode oprettede han det dansk-norske seminarium i Hutchinson, Minnesota, hvor senere mange danskere, bl.a. tidligere elever fra missionskolen i Nærum fik deres videre uddannelse. Senere blev han konferensformand i USA, sekretær i Generalkonferensen og efter dette vice-præsident i Generalkonferensen med specielt ansvar for Europa. Det var i den egenskab, at han i 1920 boede i Nærum, da Nærum menighed blev stiftet. I tiden 1922 til 1928 var han præsident i den Europæiske Division, hvis hovedkvarter efter 1. verdenskrig i nogle år lå i Skodsborg i en villa lidt syd for sanatoriet. Senere flyttede dette hovedkvarter til Schweiz, og da den europæiske division blev delt, blev L.H. Christian formand for Nordeuropæisk Division med hovedkvarter i London. Fra 1936 og til sin pension var L.H.C. vicepræsident i Generalkonferensen. (*4)

L.H. Christian var med ved stiftelsen af Nærum menighed og medlem i ca. 1 år derefter. Han rejste meget og havde ingen opgaver i menigheden, men hans hustru og hans 2 døtre gjorde meget for børnesabbatsskolen, som det senere vil blive omtalt. Fra nekrolog i "Missionsefterretninger": L.H. Christians indsats for adventbevægelsen i Europa kan ikke vurderes højt nok. Han var især interesseret i prædikevirksomheden og i skoler og ungdommens uddannelse, men litteraturvirksomheden og sundhedsarbejdet havde også en stor plads i hans hjerte. L.H.C. havde en fast tro på adventbevægelsens sejr og Jesu snare genkomst i herlighed" (*5).

3. Louis Muderspach og hustru Hakonna.

Louis Muderspach blev født 1877 i Nyborg og døbt 15 år gl. Han døde på sanatoriet i Skodsborg i en alder af 81 år. I en nekrolog i Skodsborgersamfundet hedder det: "Hans liv var uløseligt knyttet til adventbudskabet, og han har bestridt mange ansvarsfulde stillinger indenfor Adventistsamfundet - unionsformand, konferensformand, redaktør og forstander for vor skole. Han har også været konferensformand både i Finland og Sverige, ligesom han har været bibellærer ved det dansk-norske seminarium i Hutchinson i USA samt pastor i Chicago. Endvidere har han været formand for Nordisk Filantropisk Selskab og kapellan på sanatoriet." (*6) Det var som forstander for missions-

skolen i Nærum at han i 1920 tillige blev valgt som den første forstander for den nystiftede Nærum menighed. L. Muderspach har altid været børnenes og ungdommens mand, og i 30-års alderen blev han valgt til den første ungdomssekretær i Skandinavien. "Et langt liv i Herrens tjeneste, hvor han altid have Guds riges interesser klart for øje" (*6)

4. Anders Wasli og hustru Dagmar.

Anders Wasli kom til sanatoriet som kok i 1919, og 2 år senere blev han kapellan, da han var ordineret præst fra Norge (se senere). Han og hans hustru samt børnene boede fra begyndelsen i Nærum, derfor også da Nærum menighed blev stiftet. Børnene: a) Ellen, b) Miriam, sygeplejerske, Kbhvn., c) Ruth, laborant, g. Triplett, USA., d) Arne, laboratoriechef, USA., e) Synnøve, oversygeplejerske, Loma Linda, USA. og f) Randi, sekretær, g. Hansen, Nærum. A. W. var både forstander og præst for Nærum menighed i mange år. Mere herom senere.

B. Elever og lærere på missionsskolen.

1. Niels P.A. Christiansen.

P.A. Christiansen, som han kaldte sig, blev født 1895 i Mariager. Han blev student 1913 og begyndte straks som ung student at undervise på unionens missionsskole i Skodsborg. Var lærer på missionsskolen i Nærum i 1920 på det tidspunkt, hvor Nærum menighed blev stiftet. Efteråret 1920 rejste han med sin hustru Amanda til USA som lærer ved Hutchinson Theological Seminary 1920-1922. Tog sin M.A. grad ved universitetet i Minneapolis 1923. Rejste tilbage til Danmark som lærer ved missionsskolen i Nærum i 1923 og som forstander for denne i årene 1925-1930. Han læste samtidig til dansk cand.mag., hvilken eksamen han tog i 1928 i fagene matematik, fysik og astronomi. P.A.Chr. var forstander, da skolen flyttede til Vejlefjord, og han flyttede med, først som lærer under forstander Johnson fra USA, siden selv forstander fra 1938 til 1948. Senere forstander for korrespondance-skolen. P.A. Chr. døde i 1953 på sanatoriet. Familien have 6 børn: a) Eleanor, g. Kristensen, lærerinde, b) Ralf, cand.mag., tidl. lærer på VHS, c) Edna, g. Kipper, fysioterapeut fra SB., d) Arnold, tandlæge, e) Helga, husmoder, f) Knud, kontorist.

Fra nekrolog i Adventnyt: "P.A.Christiansen var en dygtig og udholdende lærer i sine fag. Adskillige missionsarbejdere mindes med taknemlighed

deres tidligere lærer og forstander som en god, kristen lærer, menneske og ven." (*7)

2. Christian A. Larsen.

C. A. Larsen var elev på missionsskolen fra 1917 til 1920. Han boede således i Nærum i 2 af de 3 år, hvor han studerede på missionsskolen og var medlem af Nærum menighed i ½ år af den tid, hvor han studerede der. Senere studerede han i USA, blev præst og missionær i Indien, pastor i USA, forstander på Vejlefjord og fra 1955 til 1970 præst for Nærum menighed. Mere herom senere.

3. Emanuel Pedersen.

Emanuel Pedersen er født 1904 i Odense. Hans far P. Pedersen, også kaldt "Sundheds-Pedersen", var en af vore dygtigste og mest trofaste kolportører på den tid og kendt ud over landet. Em. P. kom til missionsskolen i Nærum i 1920 og blev døbt og optaget i Nærum menighed samme år. Em. P. var elev i 3 år, hvorefter han studerede ved Stanborough Missionary Coll. i England 1923-25. Herefter var han bla. i 3 år kolportør og bibelarbejder, og fra 1930 til 1933 leder af menighedsskolen på Suomisvej i København. Fra 1933 til 1936 var han afdelingssekretær og evangelist i østdansk konference. Ordineret præst 1936. Gift 1933 med Esther, f. Christensen. Der er 2 børn, Kirsten Jeanette og Glenn Peder. Videre teologisk uddannelse i England og USA. Missionær i Afrika 1937-1953. Afdelingssekretær i Nordeuropæisk Division 1953-1958. Afdelingsleder i G.K. 1958-1962. Sekretær i Nordeuropæisk Division 1962-1966. General field secretary i G.K. 1966-1972. Formand for Afro-Mideast Division og Vicepræsident i G.K. 1974-1975.

C. Menighedens øvrige medlemmer.

1. Vilhelm Andersen og hustru Margrethe.

Vilh. Andersen flyttede til Nærum i 1920 fra Hillerød. Han blev ansat som forvalter på sanatoriets lager og frugtkogeri, og var der i ca. 12 år. Herefter flyttede familien til Frederiksværk, hvor de boede i mange år. Familien havde en søn, Rye Andersen, der blev uddannet som fysioterapeut på sanatoriet. Senere gik Rye A. på missionsskolen i Nærum og blev så missionær i Afrika. Efter 2. verdenskrig blev Rye Andersen og hustru sendt af Adventist-samfundet til Østeuropa som "relief-secretary" for at undersøge forholdene omkring Adventisterne i dette område. Han arbejdede med dette i 5 år, først i

Østrig og senere flere år i Polen. Havde ansvaret for fordeling af fødevarer efter krigen. Ulykkeligvis omkom de begge ved en bilulykke under en sådan ekspedition. Deres søn Robin omkom ved en ulykke som ganske ung i Skodsborg. (*8)

2. Hjalmar E. Christensen og hustru Clara.

H.E. Christensen flyttede til Nærum i 1920 fra Helsingør. Han var ansat som snedker på sanatoriet fra 1918 til sin død i 1933. Familien have 8 børn: a) Margurite, ansat på sanatoriet i over 50 år, hvilket hun fik dronningens forfortjenstmedalje for; slutstilling: direktrice på systuen, b) Henri, snedker, USA c) Arne, snedker på sanatoriet i mange år, g.m. Eva, f. Haugvik, d) Børge, snedker, USA, e) Frede, snedker, USA, f) Kamma, g.m. tjener, USA, g) Karna, g.m. restauratør, Helsingør og h) Anker, g.m. Inge Doris, f. Larsen. Anker var praktiserende læge i Lyngby i 35 år, forstander for Nærum menighed i mange år, herom senere. Fra nekrolog i Skodsborgersamfundet: "H.E.C. var dygtig, støt og pålidelig i sin gerning, en rankrygget, redelig personlighed og en varm kristen" (*9)

3. Christen Hansen og hustru Anna.

Christen Hansen blev uddannet som købmand i Randers. Havde egen forretning i Århus i nogle år. Var direktør for Den Sanitære Fødevarefabrik i København fra 1910 til 1916. Flyttede dette år til Nærum, da han blev inspektør på sanatoriet. Var inspektør til 1927, og fra 1927 til 1948 direktør. Familien have 7 børn: a) Viggo, død som ung stud. med. ved ulykkestilfælde, b) Agnete, g.m. Ilse, spisestuechef på sanatoriet, c) Hilmar, direktør, Spanien, d) Inger, g.m. Kærgård, fysioterapeut og køkkenuddannelse fra sanatoriet, senere spisestuechef. e) Else, fysioterapeut fra sanatoriet, g.m. Axel Milholt, overlæge SB., f) Hans, fysioterapeut fra sanatoriet med egen klinik i Slagelse og g) Niels E., overlæge i Næstved. Mindeord om Chr. Hansen i Skodsborgersamfundet: "Chr.H. kendetegnes som tro i al sin færd, en mand i hvis mund der ikke var sving". (*10)

4. Peter Hansen og hustru Maren.

Peter Hansen flyttede til Nærum i 1916. Var i sin ungdom bogagent for Dansk Bogforlag, senere hovedagent og bibelarbejder. Ansat som vaskeribestyrer på sanatoriet 1916-1935, døde kort efter sin fratræden. Familien havde 5 børn: a) Mogens, fysioterapeut, b) Signe, studerende, c) Eskild, læge 1935, spec. i fysiurgi. Han var ansat på sanatoriet fra 1936 til 1972,

lærer ved fysioterapiskolen fra 1927, leder af samme 1848-1972, overlæge SB. fra 1957, d) Alfred, køkkenchef, uddannet på sanatoriet, e) Laura, g Olson. Fra nekrolog i Skodsborgersamfundet." P.H. var afholdt, agtet og trofast i at gå fra hjem til hjem, retlinet i karakter, trofast i venskab" (*11)

5. G.G.Hjartarson og hustru Ingeborg.

G.G.Hjartarson kom til Nærum i 1919. Han var uddannet revisor og arbejdede dels på sanatoriet i nogle år, og dels på konferenskontoret København. Ingeborg Hj. var lærer på missionsskolen i Nærum, en dygtig og meget afholdt lærer. Familien havde 3 børn: a) David, som rejste til USA og blev læge der, b) Harald, cand.mag., og c) Kristian.

6. C.T. Jensen og hustru Maria.

C.T. Jensen flyttede til Hjortekær i 1919 (*12) Han arbejdede som smed på sanatoriet det første år. Fra 1920 var han smedemester i Hjortekær med egen forretning, som i 1932 blev til firmaet brdr. Jensen, med Chr.G.Jensen og Aage Jensen som ledere. Familien have 4 børn. a) Sophie, g. Persson, omtales nedenfor, b) Christian G., uddannet smed og gas- og vandmester. Han var i 1920'erne i 3 år på missionsskolen i Nærum, og herefter missionsarbejder i en del år. Fra 1932 som nævnt gas- og vandmester i Hjortekær. Christian Jensen har betydet overmåde meget for Nærum menighed, både i menighedslivet og under det store kirkebyggeri, hvilket vil blive omtalt senere. c) Gisle, uddannet gartner, omtales nedenfor og d) Aage, uddannet smed, senere gas- og vandmester. Arbejdede først i nogle år i faderens forretning, senere som nævnt selv mester sammen med broderen. Også Aage Jensen har betydet meget for Nærum menighed, først og fremmest i et utrætteligt arbejde i mange år som menighedskasserer, men også i forbindelse med kirkebyggeriet og menighedsarbejdet i øvrigt. Vil blive omtalt senere.

7. Sophie Person, f. Jensen.

Sophie Person var datter af ovennævnte Maria og C.T. Jensen. Sophie Person var elev på missionsskolen fra 1920 til 1923. Herefter bibelarbejder i flere år. Arbejdede på sanatoriet fra 1933 og var chef for personalets spisestue "Sophiehallen" i tiden 1943-1968. Både som bibelarbejder og som chef for personalets spisestue var hun kendt som en trofast, stabilt arbejdende person. Hun blev gift med tekniker Carl Person, der var døv, og i de seneste år af sit liv også næsten blind, og Sophie var ham en trofast hjælp og støtte.

Hun døde 79 år gl. nogle år efter sin mand. Fra nekrolog i Adventnyt: "Sophie Person var kendt for sin flid og sit gode humør". (*12A)

8. Gisle Jensen.

Gisle Jensen var søn af ovennævnte Maria og C.T. Jensen. Var uddannet garner og havde selvstændig forretning med gartneri i mange år. Blev i 1931 gift med Elna, f. Hansen. Familien have 3 barn, a) Arne, gartnermedhjælper, b) Gert, handelsmand og c) Erik, gas- og vandmester i Florida. Gisle Jensen har betydet meget for menigheden på Svanevej i København, hvor han i en del år var menighedstjener og senere forstander. Familien var i mange år meget trofaste med at pynte menighedssalen med blomster fra deres gartneri. Fra nekrolog i Adventnyt: " Gisle Jensen var en trofast og loyal syvende dags adventist, der aldrig gik på akkord med de principper adventfolket står for". (*12B)

9. Andreas Mortensen og hustru Anna Kristine.

A. Mortensen kom til Nærum i 1919. Han blev ansat på sanatoriet i 1918, først i 2 år som forvalter på sanatoriets lager og frugtkogeri, siden som smed til omkring 1960. Han var som tidligere nævnt en af initiativtagerne til dannelsen af Nærum menighed. Han var en af menighedens støtter, bl.a. som menighedstjener. Sønnen Frede blev uddannet som smed og senere gas- og vandmester med virksomhed i Nærum. Frede blev ved dåb tilsluttet Nærum menighed i 1929, hvor han stadig er medlem. Fra nekrolog i Skodsborgersamfundet: "A.M. havde et ydmygt og godt sind, var langsom til vrede, var et godt vidnesbyrd for alle. I sit arbejde en dygtig smed og en pålidelig kedelpasser" (*13)

10. N.P. Nielsen og hustru Maren.

N.P Nielsen kom til Skodsborg omkring 1917. Han var uddannet murer, men arbejdede de første 10 år på sanatoriet som nattevagt, idet han da kunne tage sig af sin syge hustru. Efter dennes død blev han murer på sanatoriet gennem mange år. Han flyttede til Nærum i 1919.

11. Noomi Nielsen.

Noomi Nielsen var datter af N.P.Nielsen. Hun kom i 1916 til sanatoriet, hvor hun i mange år indtil 1948 var leder af strygeriet, senere g. Damgard.

12. Niels Pedersen og hustru Ane.

Niels Pedersen var uddannet som snedker i Randers. Han kom til Skodsborg ca. 1910 og blev uddannet som masser og sygeplejer på sanatoriet. 1918 blev han bademester her. Han flyttede til Nærum i 1907 til et hus, han selv havde bygget. Han arbejdede på sanatoriet indtil 1950, døde 1964. Familien tilhørte Skodsborg menighed indtil Nærum menighed blev stiftet. Han blev valgt til kasserer i den nye menighed, en stilling han besad indtil 1939 bortset fra en pause i 1934-35. Hustruen Ane blev i nogle år leder af sanatoriets forretning "Sanafer", som den første tid var lokaliseret til villa "Alba Annex". Senere flyttede den længere nordpå til villa "Als" med butiksvinduer ud til strandvejen. Ane P. var meget aktiv i menighedslivet, tog ivrigt del i bede- og vidnesbyrdmoderne og var i nogle år menighedssøster. En søn, Daniel, blev læge og hudspecialist i Vejle. Fra nekrolog Skodsborgersamfundet: "N.P. var en stilfærdig mand, havde et stille lune, en dyb gudsfrygt og respekt overfor åndelige værdier". (*14)

Præster i Nærum menighed.

Indenfor vort samfund var der i mange år fra samfundets begyndelse og helt op til midten af dette århundrede som regel ingen indsat præst i den enkelte menighed. For Nærum's vedkommende gælder dette fra menighedens begyndelse i 1920 og helt til 1956, hvor C.A.Larsen flyttede til Nærum som præst for menigheden.

Til gengæld nød Nærum menighed i mange år godt af det nære fællesskab med sanatoriet, hvis kapellan i praksis også var præst for Nærum menighed og som regel også valgt forstander i menigheden. Dette gælder bade A. Wasli og L. Sæbøe-Larsen helt op til 1939.

Listen over fungerende og /eller indsatte præster og hjælpepræster i vor menighed ser defor således ud:

1. Anders Wasli, 1920-1934 ; forstander fra 1921 til 1934
2. L. Sæbøe-Larsen, 1934-1939; forstander fra 1934 til 1937.
Anders Wasli - forstander fra 1951 til 1960.
3. C.A.Larsen, 1956-1970.
- 3A. Hans Jørgen Schantz, 1962-1966, ungdoms- og hjælpepræst.
4. Børge Schantz, 1970-1973.
- 4A. Ib Melkersen, 1971-1972, hjælpepræst.

- 4B. Richard Müller, 1972-1973, hjælpepræst.
5. Caleb Andreasen, 1973-1979.
- 5A. Lars Nygård Nielsen, 1977-1978, hjælpepræst for ungdommen.
6. Jens K. Jensen, 1979-1982 - 1/2 tid.
- 6A. Erik Marcussen, 1979-1980, hjælpepræst for ungdommen.
- 6B. Anker Kjøller, 1980-1982, hjælpepræst for ungdommen.
7. Svein B. Johansen, 1982-1984.
8. Villi Rasmussen, 1984-1991.
- 8A. Finn C. Larsen, 1986-1987, hjælpepræst.
9. Erling David Dorland Hansen, 1990-1992 - ungdomspræst
10. Lehnart Falk, fra 1991-

Udover de her nævnte, skal endnu et navn fejes til listen: Hans Ludvig Henriksen. Familien H. Henriksen tilhørte i mange år Nærum menighed, og da han var missionær og ordineret prædikant, vil jeg omtale ham i den historisk nogenlunde rigtige tidssammenhang, nemlig i C.A Larsen's tid som nr. 3B. Jeg skal herefter kort omtale ovennævnte præster.

1. Anders Wasli.

Anders Wasli blev født 1883 i Kristianssund, Norge. Han var i sine yngre år kok. Kom til USA på missionsskole i College View i 1907 og var der 2 år. Han mødte her sin hustru, Dagmar. Blev ordineret til præst i Norge i 1916. Kom til Skodsborg i 1919, de første 2 år som køkkenchef, derefter kapellan til 1934, hvor han blev afløst af Sæbøe-Larssen. Den første tid efter Skodsborg hjalp A.W med at få den nye vegetariske restaurant i København igang, men sygdom bevirkede, at A.W i nogle år ikke var aktiv som præst. Da hans helbred bedredes, var han igen mere aktiv i menighedslivet, fra 1951 til 1960 som forstander for Nærum menighed. I 1952 var han tillige vikar for kapellanen på sanatoriet.

A.W. var et aktivt menneske med en utrolig kapacitet. Som tidligere nævnt holdt han oftest 2 prædikener om ugen i hhv. Skodsborg og Nærum, ja nu og da endog 3 gange. Tillige holdt han middagsandagt hver dag for gæsterne på sanatoriet. Ind imellem var han meget aktiv indenfor sit tidligere fag som kok. Han deltog i demonstrationer og foredrag om sund kost både i Skodsborg og København og ude i landet. Flere år sidst i 1920'erne kolporterede han i sin ferie i Landskrona med det svenske sundhedsblad. For Nærum menighed var han en stor støtte. Dels var han en aktiv præst for menigheden 1920-1934, og dels var han valgt forstander 1921 til 1934 og igen 1951-1960. Han kendte

de enkelte menighedsmedlemmer godt, og han hjalp og støttede dem, så godt han kunne. Under kirkebyggeriet var A. W. også utroligt aktiv - se senere

Fra nekrolog i Skodsborgersamfundet: "A. W. var et levende menneske med vidtspændende interesser, og han læste meget. Han havde evnen til at forny sig i forkyndelsen, havde altid noget nyt at sige, og man blev ikke træt af at høre ham. Han elskede sin gerning, og det budskab han forkyndte".

(Johs. Jensen) (*15)

2. Lars Sæbøe-Larsen.

L. Sæbøe-Larsen blev født 1883 i Stavanger. Døbt i 1909, begyndte som prædikant i 1916 og ordineret i 1920. De følgende tre år var han missionær i Etiopien. Han virkede derefter som prædikant i en række byer i Norge, indtil han i 1934 blev kapellan på sanatoriet i Skodsborg - en stilling han havde indtil 1939. Efter Skodsborg virkede Sæbøe-Larsen i Norge, dels som præst i forskellige menigheder, dels som bibellærer på Onsrud missionsskole og i tiden fra 1945 til 1950 var han konferensformand i østnorsk konferens. I nekrolog fra Evangeliets sendebud hedder det: (frit oversat): Sæbøe-Larsen var en frimodig forkynder, også i en tid, hvor budskabet havde mange modstandere. Han forkyndte frelsen i hele dens fylde. Aldrig hørte jeg nogen tale ud fra skrifterne med sådan autoritet. Jeg lærte mere under hans talerstol end i nogen anden periode af mit liv, fordi han gav en indførelse i de grundlæggende sandheder, som alle senere studier skulle bygges på.

Sæbøe-Larsen var en bønnens mand, en ivrig gransker af skriften, og her var hemmeligheden ved hans rige og lykkelige liv. Han var åben og glad, mild og fredsommelig. Aldrig sagde han noget nedsættende eller ufordelagtigt om noget menneske" (Th. Gunn Paulsen) (*16)

3. Christian August Larsen.

C.A.Larsen blev født 1898 i Frederiksværk. Han mødte adventbudskabet gennem br. Hølleras, og han blev døbt i 1917 af br. J.P.U.Jensen. Straks efter begyndte C.A.Larsen at studere på unionens skole i Skodsborg, som året efter flyttede til Nærum, hvor C.A.Larsen studerede i 2 år. Han var således elev i Nærum på det tidspunkt, hvor Nærum menighed blev stiftet. Formentlig har han næppe på dette tidspunkt tænkt, at han skulle blive denne menigheds leder i mange år.

Fra missionsskolen i Nærum rejste C.A.Larsen til Hutchinson i Minnesota til videre uddannelse med henblik på et arbejde i Guds værk. Han studerede her i 4 år, og blev derefter opfordret til at rejse som missionær og skoleleder til Indien. Her arbejdede han i 15 år, hvorefter han måtte rejse hjem på grund af svigtende helbred. På grund af krigen rejste C.A.L. og hustru til USA. Desværre mistede han kort efter hustruen. Efter nogle år i USA, hvor han både var bibellærer og lærer iøvrigt (og samtidig præst for flere menigheder) blev C.A.Larsen kaldt til Danmark som bibellærer på Vejlefjord hvor han mødte sin hustru Kamilla. Sammen rejste de senere til Sjælland, først Skodsborg og Næstved, og i 1956 til Nærum, hvor de sammen havde mange gode år som præstefamilie for Nærum menighed.

I nekrolog i Advent Nyt fra 1986 hedder det: "Br. C.A.Larsens liv og gerning var altid præget af en loyal holdning til Guds ords principper. Han gik aldrig på akkord med den hellige Skrift i sin forkyndelse. Han havde et kærligt og omsorgsfuldt hjerte for dem, som på en eller anden måde var blevet ramt af syndens giftige pile. Han glemte heller aldrig den, som engang var elev under hans lærestol, hvilket vi, som have dette privilegium, satte megen pris på". (J.Madsen.) (*17)

3A. Hans Jørgen Schantz.

Hans Jørgen Schantz er født 1919 i Knudeby ved Hjarbæk fjord. Forældre: Emmy, f. Mortensen og Axel Schantz. Faderen revisor, begge forældre SDA. Er uddannet gartner-tekniker. Døbt 1936. Gift 1943 med Carla, f. Næstved. Forældre: Kristen og Carl Næstved, faderen typograf. Kun møder SDA. Der er 3 børn: a) Janne, skoleleder v. adv. skole i Thorshavn, g.m. lærer Kristinn Johnson, b) Yvonne, cand.mag., g.m. lektor Orla Schantz og c) Stig, fysioterapeut og stud.jur. H.J.S. tog 4 års uddannelse på Vejlefjord Højere Skole, først præliminæreksamen, så prædikantkursus. Senere B.A. Han var 1947-48 bibelarbejder i Århus, 1948-49 prædikant i Østjylland, 1949-51 do i Vendsyssel og 1951-52 i Thy. Blev ordineret som præst i 1952. Herefter afdelingssekretær i vestdansk konferens 1952-56 og samme i østdansk konferens 1956-57. Fra 1957 til 1959 ungdomssekretær i vestnordisk union. Derefter 3 års studier på Newbold College med B.A grad i teologi og historie. I tiden 1962 til 1966 ungdoms- og hjælpepræst i Skodsborg og Nærum menighed. Efter Nærum -tiden var H.J.S forstander på Vejlefjord Højere Skole i tiden 1966-1971. Herefter studier i USA og M.A. grad i religion. 1972-1978 præst i Århus. 1978-1981 redaktør af Sundhedsbladet og Tidernes Tegn.

1981 til 1986 kapellan på Skodsborg Badesanatorium. 1986 til 1989 assisterende præst på VHS og fra 1989 leder af HASDA,

3B. Hans Ludvig Henriksen.

H. L. Henriksen blev født 1896 på Frederiksberg. Hans far var forlagsboghandler Henrik L. Henriksen. Hans Ludvig H. tog studentereksamen og fik kontoruddannelse. Han blev sekretær hos J.C.Raft, hvis datter Ingeborg Anna Raft, han blev gift med i 1921. I ægteskabet var der 3 børn : a) Carl, tidl. prakt. læge i Vejlbj, b) Knud, landmand, senere v. Nutana og c) Ruth, barneplejerske. Da J.C. Raft i 1922 flyttede med divisionskontoret til Schweiz, flyttede Ingeborg og Hans Ludvig H. med. Et år efter blev H.L.H bogholder og regnskabsfører ved samfundets trykkeri i Frankrig og nogle år efter direktør for samme. 1933 kasserer i missionen på Madagaskar. I 1939 rejste familien tilbage til Danmark på ferie, hvorefter det var meningen, at H.L.H. skulle til Collonges i Frankrig. Men 2. verdenskrig brød ud, før fam. kom af sted, og man bosatte sig derfor i Nærum i Okt. 1939. H..H. blev kasserer i østdansk konferens. I 1948 blev familien atter kaldt til Madagaskar, hvor de var til 1954. Ordineret som præst her i 1950. Herefter var de i 9 år i Bern og i 1963 kom de tilbage til Nærum, hvor H.L.H. døde 10 år senere. Ingeborg Raft Henriksen blev boende i Nærum i en del år, døde på Fakse plejehjem i 1993. Disse oplysninger er fra personlig meddelelse fra læge Carl Raft.

Både Hans Ludvig og Ingeborg Raft Henriksen har betydet meget for Nærum menighed. De var begge med til at sætte deres præg på menighedslivet. H..H. deltog i sabbatsskolen som lærer og han holdt prædikenen ind imellem. Det er skrevet, at H..H. vandt sig venner overalt ved sit gode sindelag og sin hjælpsomhed. Ingeborg R.H havde organistuddannelse og spillede i kirker og til møder alle de steder, hvor familien virkede. I Nærum var hun organist fra familien kom sidst i 30'erne til de rejste i 1948. I nogle år dirigerede hun sangkoret, som det senere vil blive omtalt.

4. Børge Schantz.

Borge Schantz er født 1931 i Holstebro. Forældre: Emmy, f. Mortensen og Axel Schantz. Faderen revisor. Begge forældre SDA. 17 år gl. præliminæreksamen fra Vejlefjord. 1951 Bibelarbejder i Sønderjylland. 1953 til 1955 præst i Svendborg, 1955-1957 i Hillerød. 1957 til 1960 præst på Færøerne. 1962 til 1967 formand for Sierre Lione Unionsmission, og 1967 til 1970 formand for Nord-Nigeria Unionsmission. I tiden fra Jan. 1970 til Oktober

1973 var Børge Schantz og hans hustru Iris, f. Stahl, tilknyttet Nærum menighed som præstefamilie. Deres arbejde i Nærum kommer jeg lidt senere ind på. Efter tiden i Nærum kom turen til Mellemøsten, hvor B.S. var Formand for Den østlige Middelhavs-Unionsmission i tide fra 1974 til 1980. Efter 1980 har familien Schantz været tilknyttet Newbold College. Iris S. som professor i regnskabsføring m.v. Børge S. først som professor i "missionslære" ved det teologiske fakultet, fra 1986 til 1989 som dekan ved dette fakultet. I 1983 blev B.S. direktør for "European Institute of World Mission", og fra 1989 direktør for et nyoprettet "Global Centre for Islamic Studies". (*18)

4A. Ib Melkersen.

Ib Melkersen er født 1940 i Saksøbing. Forældre Edith, f. Skjødt og Oskar Melkersen - begge SDA. Faderen fysioterapeut fra Skodsborg. Ib M. er uddannet sølvsmed. Gift med Kristina, f. Anderson. Der er 4 børn: a) Mikael, studerende, b) David, c) Linnea og d) Mathias, alle 3 skoleelever. Ib M. blev SDA i 1961 og tog straks 1 år på Vejlefjord Højere Skole. Derefter real-eksamen i Kbhvn 1963. 1964-65 til V.H.S, prædikantklasse. B.A i teologi og historie fra Newbold College i 1970. Ordineret præst i 1978. Ib M. var hjælpepræst i Nærum i 1971-1972. Derefter distriktsprædikant på Bornholm 1972-1977 g i Nordvestsjælland 1977-1980. Herefter afdelingssekretær i østdansk konferens 1980-1984. Præst for Ebenezer mgh. 1984-1985 og for Ringsted og Fake 1986-1988. besøgspræst 1988-1990 og fra 1990 genoptog han sølvsmeden-erhvervet.

4B. Richard Müller.

Richard Müller er født 1943 i Mecklenburg, Tyskland. Tog sin B.A. i teologi ved Marienhöhe i Darmstadt. Derefter M.A. og M.Div. fra Newbold College i England (1970). Dr. theol. ved Lunds universitet i 1979. Richard Müller blev viet til Else Irene, f. Jensen i Adventkirken i Nærum i 1966. Else Jensen er datter af Peter og Gunhild Jensen, begge SDA. Familien har 4 børn: a) Timor, musiklærer, b) Thomas, teologistud., c) Anne Berit, studerende og d) Andreas Markus. Efter studier i England var RM. i to år præceptor ved adventisternes højskole Marienhöhe. Derefter i ca. 1 år hjælpepræst Nærum. 1973-1976 præst i Nordvestsjælland (Nykøbing S. m.v.) 1977-1981 lektor i kirkehistorie og historisk teologi ved Newbold College. 1981-1984 bibellærer og skolehjemleder på Vejlefjord Højere Skole. 1984-1992 distriktsprædikant og afdelingsleder i vestdansk konferens. I 1992 flyttede familien til Beirut, hvor. M. blev professor i teologi ved Middle East College.

5. Caleb Andreasen.

Caleb Andreasen blev født 1913 i Sindal, Vendsyssel. Ældst af 4. Da han var 7 år gl. flyttede familien til en gård ved Snekkersten, men 3 år senere døde hans far, og moderen stod alene med 4 børn. Hun drev dog gården videre i 4 år, hjulpet af gårdens karle og venner. 1927 købte moderen et lille gartneri ved Fredensborg, hvor familien slog sig ned.

1929 kom Caleb A. til missionsskolen i Nærum, og i 1930, da skolen flyttede til Jylland, rejste Caleb A. sammen med sin broder Josva til Vejlefyord. 1934 tog han præliminæreksamen, og 1935 begyndte han at arbejde som bibelarbejder og kolportør i Jylland. 1939 måtte dette arbejde afbrydes, da han måtte tage hjem til moderen i Veksebo og hjælpe med at passe gartneriet. Året efter blev Caleb og Erna A. gift og Caleb fortsatte med at passe gartneriet indtil 1952. I disse år arbejdede Erna A. som fysioterapeut med klinik i Fredensborg.

1952 genoptog Caleb A. arbejdet som prædikant med distrikt i Nordsjælland. Efter 4 år blev han ordineret præst og samtidig flyttede familien til Nakskov med Lolland-Falster som distrikt. 1960-1963 var Bornholm familiens arbejdssted, og fra 1963 til 1968 flyttede de til Roskilde med de midtsjællandske menigheder som distrikt. Herefter have Caleb A. studieorlov til studier på Andrews University, Michigan, USA., og så gik turen til Færøerne, hvor familien arbejdede i 2 år. 1971-1973 flyttede fam. til Sorø med Sorø, Slagelse og Næstved som distrikt. Fra 1973 til 1979 var Caleb A. præst i Nærum menighed, og under sit arbejde i Nærum blev han alvorligt syg og døde på Gentofte Amtssygehus efter få dages sygeleje. (*19) Hans arbejde i Nærum menighed vil blive omtalt senere.

Fra Nekrolog i Adventnyt: "Sammen med sin hustru, Erna, har C.A virket trofast i Østdanmark siden 1952. Overalt og af alle blev de et afholdt og højt respekteret præstepar. De sidste seks år virkede br. Caleb A. ved Nærum menighed, hvor man vil mærke savnet af en velafbalanceret og gudhengiven ordets forkynder, der med sit milde sind have et særligt vindende vasen over for både yngre og ældre." (*20)

5A. Lars Nygård Nielsen.

Lars Nygård Nielsen blev født 1956 i Nykøbing Sj. Forældre: Gudrun, f. Jensen og Aage Nielsen. Faderen støbemester. Begge forældre SDA. Lars

er døbt 1970. Gift med Susanne, f. Caspersen, fysioterapeut fra SB. Der er 2 børn: a) Rasmus og b) Niels Christian, begge skoleelever. Lars Nygård Nielsen er student fra Vejlefjord Højere Skole, har endvidere gået i prædikantklassen der. Var hjælpepræst i Nærum 1977-1978 og i Adventkirken, København i 1978-1979. Derefter tog han uddannelse på landbohøjskolen og blev ansat som lærer ved landbrugsskolen i Haslev. Død i 1989.

6. Jens K. Jensen.

Jens K. Jensen er født 1936 i Finnsnes, Nordnorge. Efter alm. skolegang kom Jens K.J til Vejlefjord Højere Skole, hvor han studerede i 3 år. Den videre uddannelse er taget på Tyrefjord, Newbold College og Andrews University USA. Jens K.J. har en M.A. i religion. Efter sin uddannelse var han præst i forskellige distrikter i Norge, hvorefter han i nogle år i 1960erne var ungdomspræst på sanatoriet i Skodsborg. 1969 til 1974 var Jens J. bibellærer på Tyrefjord Højere Skole. 1974 til 1976 var han ungdomssekretær i vestnorsk konferens. 1977 kom Jens K. Jensen til østdansk konferens, hvor han har virket siden. Den første tid var han ungdomssekretær i Østdansk konferens og siden 1980 bibellærer ved Fysioterapiskolen i Skodsborg. Samtidig med arbejdet som bibellærer i Skodsborg har Jens K. hele tiden været tilknyttet østdansk konferens, således i tiden 1979 til 1982 som deltidspræst ved Nærum menighed. (*21) Hans aktiviteter i denne periode skal jeg senere komme ind på.

6A. Erik Marcussen.

Erik Marcussen er født 1952 i Helsingør. Forældre: Else og Ernst Marcussen - begge SDA.. E.M. er uddannet på VHS og Newbold College, har BA i teologi. Gift 1978, hustru Solveig, F. Udbjerg, begge hendes forældre også SDA. Der er 4 børn: a) Stella, skoleelev, b) Silva, skoleelev, c) Teddy og d) Tobias. E.M. blev ansat i adv.samf. i 1978, ordineret til præst i 1986. Var hjælpepræst hos Villy Rasmussen fra Nov. 1978. Fra Sept. 79 til sommeren 1980 ansat som hjælpepræst i Nærum med ansvar for ungdomsarbejdet. 1980 til 1985 distriktsprædikant i Holbæk, Kalundborg m.v. 1985 til 1988 i Næstved og Slagelse og fra 1988 og fortsat præst på Børnholm. M. har i Nærum menighed varet aktiv i ungdomsarbejdet, fik startet NUF information, et lille skrift med oplysninger vedr. Nærum Ungdomsforening. Et skrift som fortsatte helt til 1988. Erik M. og Jens K. Jensen havde en offentlig virksomhed i kirken fra Januar til April 1980. Emnet var Biblen, belyst fra mange aspekter. Ialt 10 aftener, som var godt besøgt.

6B. Anker Kjøller.

Anker Kjøller er født 1951 i Lynge. Forældre: Solveig og Aksel Kjøller, begge SDA, Nærum menighed. Faderen kontorass. på SB. A.K døbt 1969. Gift 1973 med Marianne, sygeplejerske, f. Jensen. Forældre: Inger og Hans Peter Jensen, begge SDA, Nærum menighed. Familien har 3 børn: a) Mette, studerende, b) Anne, Skoleelev og c) Nis, skoleelev. Anker er uddannet automekaniker, blev derefter befalingsmand i civilforsvaret. Student 1978. Herefter værkfører i 2 år. Fra 1980 tilknyttet Nærum menighed som hjælpepræst med ansvar for ungdomsarbejdet. Dette vil blive nærmere omtalt under ungdomsforeningens arbejde. 1982 til 1990 var fam. Kjøller på Grønland. Anker som præst og senere tillige som valgt leder af det grønlandske spejderkorps, Godthåb afd. Fra 1990 til 1992 præst for Ebenezer menighed.

7. Svein B. Johansen.

Svein Karl Birger Johansen er født 1930 i Norge. Gik på Onsrud missions-skole 1946-1952. Blev døbt der 1948, mødte sin hustru Anna der, gift 1952. Straks efter rejste de til Emanuel Miss. College til videre studier. B.A. 1954, M.A. 1956 og M.Div. 1957 fra Potomac Univ. 1957-1965 på Island som pastor/evangelist og afd. leder. 1965-1968 formand for Liberian Field, West Afrika. Derefter tilbage til Island som formand for den Islandske konferens fra 1968 til 1973. Herefter 3 år som forstander på Vejlefjord højere skole. 1975 til 1982 atter til Vestafrika dels som leder af den Vestafrikanske Union, og dels det sidste år som leder i opbygning af ADRA i Afro-Indian Ocean Division.

Fra 1982 til 1984 var Anna og Sven Johansen tilknyttet Nærum menighed, hvor han var præst i lidt over 2 år. Mere herom senere. Efter tiden i Nærum var Sven Johansen direktør for Hultafors Helsecenter i 4 1/2 år, og fra 1988 blev familien opfordret til at tage til Cypern, hvor Sven Johansen blev formand for arbejdet i Mellemøsten - en stilling han stadig beklæder. (*22)

8. Villi Rasmussen.

Villi Rasmussen er født 1931 i Svendborg. 16 år gl. døbt som baptist, men få måneder senere begyndte han at gå til pastor T. Tobiassens møder, og han blev adventist året efter - i 1948. Kort efter begyndte Villi Rasmussen at studere på Vejlefjord Højere Skole, hvor han også traf sin tilkommende hustru Grethe. Efter 4 års studier blev han bibelarbejder hos Kaj Thomsen i 1952. 2 år senere blev han prædikant med Hjørring som distrikt, senere Køge. Ordineret til præst i 1955. Efter at have tjent menighederne i henholdsvis

Næstved og Svanevej i København, blev Grethe og Villi Rasmussen kaldet til at arbejde på Færøerne, hvor de var i tiden 1959 til 1962. Så gik turen til Newbold College, hvor V.R. i 1964 tog sin B.A. i religion og historie.

1964 blev V.R. udnævnt til hjemmemissions-sekreter i østdansk konferens, en stilling, han havde i 3 år. Derefter blev han kaldet til Oslo som Vest-nordisk Unions sekretær indtil 1970. I tiden 1970 til 1977 var V.R. pastor for Oslo menighed, og herefter gik turen tilbage til Danmark, først i 7 år som præst på Svanevej, og i noget af tiden tillige Ebenezer. I 1984 optog Grethe og Villi Rasmussen et stort og uegennyttigt arbejde i Nærum menighed i 7 år, hvilket jeg senere skal vende tilbage til. Fra 1991 har de begge arbejdet for menighederne i Næstved og Fakse. (*23)

8A. Finn C. Larsen.

Finn Larsen er født 1960 i Vejle. Forældre: Elinor, f. Brødsgård Pedersen og Børge Larsen, begge SDA. Faderen præst i adv.samfundet. Døbt 1976. Gift med Berit, f. Carius, korrespondent. Finn L. er student fra VHS 1979 og herefter præsteuddannet fra Newbold College 1984? Hjælpepræst i Nærum 1985 til 1986? Herefter juristuddannelse på Århus univ. Cand.jur. 1992. Nu fuldmægtig i Århus statsamt.

9. Erling David Dorland Hansen.

David Dorland er født 1955 i Thorshavn. Forældre: Myrtel, f. Dorland og Jens Arne Hansen, begge SDA. Faderen præst i Adventistsamf. D.D. er cand. mag. i dansk og kristendomskundskab fra Københavns universitet fra 1982, g.m. Alice, sygeplejerske, f. Lundqvist Petersen. Der er 3 børn: a) Kristian, b) Jens og c) Lars, alle 3 skoleelever. DD. var ansat som gymnasielærer ved Høng gymnasium og studenterkursus i tiden 1983-1987. Herefter leder af Nærradio Korsør 1987 til 1989. Ansat som prædikant i SDA fra 1989 med ansvar for Lyngby menighed. I tiden 1990 til 1992 tillige ungdomspræst i Nærum menighed. Fra 1992 er D.D. ungdomssekretær i den danske union.

10. Lehnart Falk.

Lehnart Falk er født 1950 i Olsker, Bornholm. Forældre: Ruth, f. Panduro-Olesen og Johannes Andreas Falk, Tein. L.F. er gift med Inger Lis, socialpædagog, f. Christensen. Der er 2 børn: a) Marcia og b) Shannie, begge skoleelever. Efter uddannelse som tømrer tog L.F. realeksamen 1971 på

Vejlefjord Højere Skole og videreuddannede sig i prædikantkurset på VHS. Efter dette rejste L.F. og familie til Australien i 1974, hvor han tog sin B.A.-grad i religion. Blev kaldt hjem til Danmark i 1978 til stilling som præceptor og bibellærer på VHS., hvor han virkede i 2 år. Efter 1 år som bibelarbejder i København under Villi Rasmussen, blev familien Inger og Lehnart Falk i 1981 sendt til Færøerne, hvor de arbejdede et par år. I 1984 gik turen til Newbold College, hvor F. studerede i 2 år og tog sin M.A. i religion. Fik på Newbold forstærket sin interesse for psykologi, hvilket han senere har kunnet anvende i sin præstegerning. I 1985 blev L.F. præst for Ebenezer menighed. Anvendte her sin specielle psykologi-viden til at afholde et seminar over emnet "sorg og krise". Samtidig med arbejdet som præst for Ebenezer menighed var F. tillige præst for Svanevej menighed og senere Lyngby menighed. Fra 1991 har Lehnart Falk været præst for Nærum menighed, hvilket jeg senere skal komme ind på. Han er samtidig påbegyndt et studium i psykologi ved Københavns universitet - et studium, der er normeret til 5 år og afsluttes med cand. psyk. eksamen. (*24)

Tiden 1920 til 1930.

Denne periode var præget af det faktum, at menigheden var bygget op omkring missionskolen. Mødesalen var skolens, og skolens lærere og elever deltog aktivt og ivrigt i menighedslivet. Jeg voksede op i Nærum i denne periode og mindes med glæde mange forhold omkring denne vekselvirkning mellem skole og menighed.

Børnesabbatsskolen var noget specielt. L.H. Christians hustru og to døtre var ivrige lærere, og de tog initiativ til, at man fra USA fik nyt undervisningsmateriale til børnene, ligesom sabbatsskolen blev præget af deres erfaringer fra USA. (*25) I øvrigt underviste også flere af eleverne fra missionskolen i børnesabbatsskolen, og navne som Bent Larsen, Emanuel Pedersen og Hans Rasmussen er navne, vi som børn fra dengang aldrig glemmer. Ved gudstjenesterne var der altid mere end 100 personer til stede, bortset fra skoleferien, hvor højskolens elever var ude for at kolportere. Menighedens præst i disse år var Anders Wasli. Han var altid frisk, og hans prædikener gode. Han havde stor kapacitet, kunne ofte prædike både fredag aften i Skodsborg og lørdag formiddag i Nærum. Ja, enkelte gange kunne det blive til 3 prædikener over en weekend, hvis han også skulle tale sabbats

eftermiddag i Skodsborg. Eleverne deltog også ofte i gudstjenesten, og af og til var en af dem dagens taler.

Under hele skoleåret var der møder både fredag og lørdag aften. Fredag aften var der religiøse møder med vekslende taler, sang og musik af missions skolens elever. Af og til ved specielle lejligheder med fremmede talere gik hele skolefamilien i samlet trop til Skodsborg, de unge piger for sig og drengene for sig. Lørdag aften var der i samme periode litterært møde i ungdomsforeningen. Her skulle eleverne udfolde deres talemateriale, og et specielt punkt lørdag aften var "kritik". Da det jo var elever, der skulle trænes, var der altid en kritisk gennemgang af deres præstation som afslutning på mødet. Kritikere var enten skolens forstander Erik Arnesen eller skolens dansklærer Ingeborg Hjartarson, men eleverne elskede deres lærere trods kritikken. Ind imellem kunne kritikken synes hård, men den var altid positiv og lærerig. De unge var dog ret bange for den. Talerstolen havde på fronten to initialer, et stort U og S, sirligt slynget ind mellem hinanden. Disse initialer stod for UnionsSkolen, men blev af eleverne ofte kaldt Ungdommens Skræk.

Menigheden voksede jævnt og stille det første tiår. De 50 medlemmer ved slutningen af 1920 blev til 96 ved slutningen af 1930, for derefter at falde til 66 i 1931 efter skolens flytning til Vejlefjord. Dette betød imidlertid, at kærnen i menigheden - de fastboende - var vokset fra omkring 40 til 66, og i løbet af det næste par år steg antallet af menighedsmedlemmer atter på grund af indflytningen i det nye plejehjem "Aftenhvile", der blev indrettet i missions skolens bygninger. Aftenhvile åbnede den 1. oktober 1931, og Nærum menighed voksede tilsvarende. I midten af 1930'erne var medlemstallet ca. 100, hvor det holdt sig i nogle år, for siden atter at stige hurtigt. Denne vækst er meget interessant, fordi flere i disse år gav udtryk for, at Nærum menighed ikke kunne klare sig som menighed uden missions skolen. At det gik helt anderledes, kan man se af kurven bagest i denne beretning.

En tidligere elev fra missions skolen beskriver menigheden som en venlig menighed, som han var glad for at tilhøre. Det var også en menighed med mange fattige både indenfor og udenfor menigheden, som man måtte hjælpe. Der var den første tid ikke nogen organiseret dorkasforening eller syforening, som det dengang kaldtes, men det vides, at der allerede tidligt blev syet tøj, som blev givet væk. Helene Schumann var en af de søstre i menigheden, der tidligt var meget aktiv i dette arbejde (*25). Hendes mand var sadelmager

og tapetserer på sanatoriet. Af andre udadvendte aktiviteter i den første periode kan nævnes, at eleverne fra missionsskolen drev søndagsskolevirksomhed for børn fra Nærum by. Hvor mange år, det har drejet sig om, har jeg ikke kunnet få oplyst.

Menighedens medlemmer var også glade for at være sammen udenfor gudstjenesterne. Der var endnu ikke organiserede udflugter, men jeg kan selv huske, at man sabbats eftermiddag i sommertiden spadserede ud til terrassen ved Bøllemosen. Her spiste og legede man, og eftermiddagen sluttede med en lille andagt. Iøvrigt var det karakteristisk for menighedens præst, Anders Vasli, at han elskede det gode vejr. Det fortælles, at man ofte på en varm sommerdag holdt gudstjenesten på græsplænen de i skolens have, idet hver især tog en stol med ud til at sidde på.

Perioden fra 1930 til 1957.

Denne periode dækker tidsrummet fra missionsskolens flytning til Vejle fjord indtil bygningen af den nye kirke. Af skelsættende begivenheder i disse år kan specielt nævnes overflytning af adventisternes børneskole fra Skodsborg til Nærum, indvielsen af "Aftenhvile" og udvidelse af menighedens mødesal.

Først lidt om børneskolen. Denne skole blev oprettet på sanatoriet i 1909 for børn af stedets arbejdere. Skolen havde den første tid til huse på 2.sal i sanatoriets vestbygning. Senere flyttede den til 2 lokaler i "økonomi-bygningen", den bygning, hvor iøvrigt sanatoriets vaskeri, strygeri og systue havde til huse. Der var først kun 1 lærer, senere 2. Af kendte lærere kan nævnes Lydia Andersen, Bergliot Panduro og Marie Jensen. Sidstnævnte blev senere gift med pastor A. Varmer. De fleste af skolens børn kom fra Nærum og omegn, så det var kun naturligt, at man også tænkte på skolelokaler, da man planlagde, hvorledes missionsskolens lokaler kunne anvendes. Medes hovedbygningen blev til alderdomshjem for ældre adventister, blev 2 lokaler på førstesalen ved siden af mødelokalet indrettet til skolestuer. Det største af disse blev senere til spisesal for Aftenhviles beboere. De første to lærere i den nye børneskole var Karl A. Frederiksen og Erna Schou, g. Flindt. Børneskolen i Nærum åbnede efter sommerferien 1931.

Tanken om at indrette missionsskolens hovedbygning til et alderdomshjem kom ret naturligt frem, idet en nyligt afdød adventistsøster fra København havde testamenteret en pengesum til den danske konferens med det formål, at den skulle anvendes som bidrag til oprettelsen af et alderdomshjem(*26). Da konferensen hurtigt erkendte, at man ikke forretningsmæssigt forsvarligt kunne påtage sig driften af et sådant hjem, blev det sanatoriet, som kom til at forestå driften. Hjemmet blev som omtalt indrettet i hovedbygningen og kaldt "Aftenhvile". Da det på dette tidspunkt drejede sig om ældre personer, der ikke var egentlig syge, var bygningen nogenlunde egnet, dog var der mange trapper. Køkkenfaciliteterne var intakte, ligeså spisesal. Hjemmet blev som tidligere nævnt indviet 1. Oktober 1931, og ved udgangen af året 1932 var der fuldt belagt, hvilket ville sige 15 beboere. Senere blev hjemmets kapacitet udvidet til næsten det dobbelte.

Beboerne på Aftenhvile satte deres præg på menighedslivet. De var trofaste til at komme til menighedens møder og arrangementer, og de var flittige til at give til samfundets og menighedens arbejde. Menigheden overtog missionsskolens mødesal, men det ser ud til, at skolen tog sit orgel med til Vejlelfjord. Man kan nemlig i rapporterne læse, at Nærum menighed fik et orgel af sanatoriet i 1932. Køb af et nyt orgel i 1941 er omtalt i menighedens rapport 25/3.1941. Orgelbygger Ericsson flyttede fra København til Sverige på dette tidspunkt, og han solgte sine orgler billigt.

Menighedens mødesal blev iøvrigt snart for lille, og i December 1942 blev det foreslået, at man udvidede salen i retning mod skoven. Her var nogle træskure, der kunne rives ned, så salen kunne blive 4 1/2 meter længere. Det bebyggede areal måtte ikke udvides ind mod skoven. Den nye sal blev bygget på tilbud fra murermester Lars Pedersen vedrørende murer- tømer- og snedkerarbejdet. Brødrene Jensen, Hjortekær, påtog sig alt arbejde vedrørende varme, sanitet og tagrender. Salen rummede efter udvidelsen ialt 166 siddepladser. Den blev indviet den 19. Februar 1944, og indvielsestalen blev holdt af pastor P.G. Nelson, der talte om Jacobs drøm om stigen til himlen og hans omtale af stedet som "Bethel", guds hus, himlens port. Den nye kirkesal var Nærum menigheds Bethel, det var Guds hus og himlens port. Ingeborg Raft Henriksen dirigerede et sangkor, og der var digtet en fælles-sang til dagens anledning af Åge Jensen, Hjortekær. Konferensformanden, pastor Axel Varmer takkede for arbejdet og for pengene, som var givet både af menigheden og af de forskellige institutioner og afdelinger indenfor

Adventistsamfundet. Endvidere takkede han håndværkerne for vel udført arbejde. Af andre talere kan nævnes unionsformanden, konferensformanden for vestdansk konferens, direktør Chr. Hansen fra sanatoriet og J.C Holst, som var menighedsforstander i Nærum. Pastor Varmer sluttede med at ønske, at kirkesalen måtte blive til velsignelse for menigheden og for Guds værk. (*27)

I forbindelse med, at menighedens kirkesal blev udbygget, blev der mulighed for at udvide børneskolen. Denne flyttede fra de tidligere lokaler på første sal ned i nyindrettede lokaler i den udvidede stueetage. Her blev indrettet 2 skolestuer mod syd og gymnastiksal mod nord. Samtidig blev der indrettet en ekstra skolestue i stuen i den sydlige del af "Concordia", en lav 2-etages bygning, som lå lige nord for den netop udvidede bygning.

Vedrørende menighedslivet i disse år kan nævnes, at man fra menighedens start samledes een gang midt i ugen, oftest onsdag, til bedemøde. Under krigen var dette svært, specielt i vinteren 1943/44, hvor tyskerne indførte spærretid. Det blev i denne periode besluttet, at man skulle samles lokalt i hjemmene i henholdsvis Nærum, Virum, Holte og Hjortekær. Efter krigen kom der atter gang i de ugentlige bedemøder i kirkesalen.

Af andre begivenheder kan navnes, at str. Thora Thomsen i Januar 1946 kom hjem fra fjernøsten (*28) og fortalte menigheden om sine oplevelser derude. En anden efterkrigsbegivenhed var, at menigheden i Januar 1946 fik en skrivelse fra konferensen (*29), at der var ankommet en stor sending beklædningsgenstande fra U.S.A som gave fra amerikanske trossøskende til de danske menigheder til fordeling blandt "mindrebemidlede". Det vakte nogen overraskelse blandt flere søskende, men det var alt sammen meget gode ting, som var til glæde for mange, specielt var tanken bag dette til glade for dem, der fik gaverne. Om børnesabbatsskolen kan fortælles, at den nu var vokset så meget, at man i 1946 besluttede at dele børnene i små og store. Senere blev børnesabbatsskolen som bekendt yderligere opdelt i flere aldersgrupper.

Menighedsfest er første gang omtalt i December 1939. Det blev foreslået, men opgivet igen til fordel for en "Finlandsaften" med indsamling til hjælp for trossøskende i Finland, hvor der på dette tidspunkt var krig mellem Rusland og Finland, den såkaldte "Vinterkrig". L øvrigt kan navnes, at man på sana-

toriet 21/1.1940 have en lignende Finlandsaften. (*30) Næste år blev der for første gang Nytårsfest i menigheden, nemlig Januar 1941. Dette gentog sig det næste ti år helt op til 1951. Den første tid var der middag i Aftenhviles spisestue og fest-program i menighedssalen arrangeret af ungdomsforeningen. I 1944 blev nytårsfesten kombineret med indvielsen af den nye kirkesal 19. Februar 1944. | 1946 blev festen holdt i kommuneskolens gymnastiksal, og der var betaling kr. 2.- for at komme med. Oftest tog nogle mad med, andre bagte kager og der serveredes forfriskninger. I 1947, da ungdomsforeningen atter skulle arrangere festen, forespurgte man menighedsbestyrelsen, om man måtte benytte mødesalen til nytårsfesten. Svaret var ja, hvis programmet ikke stødte an mod lokalets rette anvendelse som helligt samlingssted, ellers måtte man benytte gymnastiksalen. Efter de få omtaler af fester, der findes i menighedens rapporter, ser det ud til, at gymnastiksalen var løsningen fremover.

Nytårsfesterne skiftede lidt karakter fra 1952, idet man på dette tidspunkt fandt på at leje gymnastiksalen på sanatoriet til festen, og et eller to år senere lejede man også "Sophiehallen" til festmåltidet. Dette arrangement holdtes vedlige de næste 10 år. Festen begyndte da oftest med en mere seriøs afdeling en times tid med tale, oplæsning og sang, hvorefter man gik ned i "Sophiehallen" til festmåltidet. Anden afdeling af festen foregik igen i gymnastiksalen, nu med munter leg, "Skodsborgmarch", konkurrencer, m.v., og aftenen sluttede altid med en forfriskning og en andagt.

Mere om menighedslivet og de forskellige gruppers arbejde efter afsnittet om kirkebyggeriet.

Kirkebyggeriet.

Som det tidligere er blevet nævnt, voksede Nærum menighed jævnt og støt gennem årene. I 1944 blev den gamle kirkesal som omtalt udvidet til 166 siddepladser, men allerede i 1950 var antallet af menighedsmedlemmer nået over dette tal. Det var derfor naturligt, at man i begyndelsen af 1950erne begyndte at tale om, hvordan man kunne løse pladsproblemerne. Der var 2 nærliggende muligheder, nemlig enten at bygge en ny kirke i Nærum eller at forsøge at starte en udflyttermenighed for eksempel i Lyngby, og så bygge en kirke der.

Den sidste mulighed blev faktisk afprøvet først. I Lyngby så man sig godt om for om muligt at finde en egnet byggegrund. Det var særligt to steder, som

kunne synes velegnede. Det ene sted var på Lyngby hovedgade helt mod nord, hvor der lige før "Friboeshvile" og Prinsessestien lå en pragtfuld stor grund ned til en lille sø. Denne var et hjørne af Lyngby sø, som anlæggelsen af motorvejen gennem Lyngby have afskåret. Det andet sted var ikke langt fra Lyngby lokalstation i nærheden af stadion. Muligheden for køb blev undersøgt for begge steder vedkommende, men det var i begge tilfælde Lyngby-Tårnbæk kommune, der sagde nej til vore byggeplaner. Man ønskede tilsyneladende ingen adventistkirke i Lyngby.

I foråret 1955 fremkom J.C.Holst med tanken om eventuelt at købe Nærum - banes gamle lokomotivremise og ombygge den til kirke. Efter forskellige overvejelser blev denne tanke opgivet.

Løsningen kom fra Nordisk Filantropisk Selskab, da direktør H. Westerlund tillod Nærum menighed at få grunden syd for Aftenhvile til at bygge på. Dette tilbud modtog Nærum menighed med glæde, og så kom der gang i byggeplanerne. Hvem skulle være arkitekt? Hvem skulle bygge? Hvorledes skulle vi få penge nok til en kirke. Der blev hold flere planlægningsmøder om dette, og alle interesserede blev indbudt. Man blev hurtigt klar over, at hvis planerne med kirkebyggeriet skulle realiseres, måtte alle hjælpe meget til ved byggeriet, og menigheden måtte give penge til hjælp. Desuden forventede man økonomisk støtte fra de sædvanlige kanaler indenfor Adventistsamfundet.

Heldigvis have Nærum menighed mange håndværkere blandt medlemmerne, og disse lovede alle at være med ved byggeriet. Mange andre medlemmer, både yngre og ældre, ville også hjælpe til. Desuden startede man en byggefond, hvor medlemmerne dels kunne indbetale kontanter her og nu og dels afgive løfter om penge senere. Til denne byggefond gav menighedens egne medlemmer ca. 80.000 kr, og vi fik yderligere ca. 30.000 kr. fra adventister i ind- og udland - blandt andet også fra tidligere elever på missionskolen. Disse tal kendte man jo af gode grunde ikke her i planlægningsfasen. Endelig valgte man en byggekomite med Chr. G. Jensen som formand - et valg, der - som vi senere skal se - var af uvurderlig betydning for hele byggeriet.

Til arkitekt valgte man kgl. bygningsinspektør Eske Kristensen, som brdr. Jensen kendte fra andre byggeforetagender. Han var en reel og dygtig arkitekt med interesse for kirkebyggeri. Han havde selv bygget flere kirker.

Man forelagde ham alle kendsgerninger, først og fremmest at det drejede sig om en lille menighed, som ville have sin egen kirke, men ikke havde mange penge. Eske Kristensens svar til byggeudvalget var meget positivt. Han ville gerne tegne en kirke til Nærum menighed under disse vilkår, og han lovede, at han ville forsage at tegne en "pæn og puritansk kirke". Byggekomiteen forklarede også, at menighedens egne håndværkere skulle udføre en stor del af arbejdet. Som ingeniør til beregning af konstruktioner m.v. valgte man civilingeniør P. E. Malmstrøm.

Og så gik arbejdet gang. Eske Kristensen tegnede en fin kirke efter de givne forudsætninger. Af en eller anden grund faldt tegningerne ikke i god jord hos alle byggekomiteens medlemmer ved den første præsentation. Det var særlig de rå murstensvægge, man ikke var vant til. Man diskuterede imidlertid tegningerne og Aage Jensen, Hjortekær, byggede en model af kirken. Denne model dannede senere grundlaget for indsamlingen af midler til byggeriet. Det varede da heller ikke længe, inden alle blev enige om, at det var et godt projekt. I løbet af sommeren og efteråret 1955 blev det yderligere planlagt, hvem der skulle og kunne udføre de forskellige former for arbejde ved kirken. Man blev således også klar over, at der var forskellige arbejder, vi ikke selv kunne klare, bl.a. tagkonstruktionen. I November 1955 afholdt man derfor licitation over de resterende arbejder. Denne licitation var bedrøvelig i den forstand, at det udliciterede arbejde blev meget dyrere end forventet. Som Chr. G. Jensen senere udtalte det: "vort håb om at kunne bygge var næsten nul".

Men Chr. G. Jensen var som byggeudvalgets formand ukuelig. Han satte sig ned og skrev til brdr. Jensens egne leverandører og til mange andre firmaer. Han forklarede dem om Nærum adventistmenigheds situation: en lille menighed uden mange penge, men med behov for en større kirke. Frimodigt bad han firmaerne om hjælp, enten i form af rabatter eller som gave. Mange firmer blev orienteret om specifikke ønsker om levering af materiale, som de kunne klare. Ved kirkeindvielsen udtalte Chr.G.Jensen sig om dette: "denne tiggergang var en stor oplevelse og gav resultater langt ud over, hvad vi have turdet håbe". Der blev skrevet til mere end 60 forskellige firmaer, og 54 af dem skænkede materialer for ca. 55.000 kroner. I samme periode skrev Chr.G.J. til alle SDA-venner af Nærum menighed og bad om økonomisk hjælp. Hvor stort et beløb, der kom ind på den måde, er ikke specificeret, men det drejer sig om op mod 30.000 kr.

Allerede på dette tidspunkt er der god grund til at fremhæve Chr. G. Jensens store indsats. Han var utrættelig i sin iver for, at dette projekt skulle lykkes. Det var et kæmpestort, tidskrævende arbejde at skrive til de mange leverandører og bagefter at takke hver enkelt skriftligt. Alle givere blev desuden inviteret til kirkeindvielsen, og alle fik som en ekstra tak et års abonnement på tidernes tegn. Ud over dette skulle der helt fra starten planlægges, hvad hver enkelt medlem af menigheden, der have meldt sig til det frivillige arbejde, skulle lave, - og hvad den enkelte kunne sættes til. Dette var også et meget stort administrativt arbejde, som Chr. G. Jensen gik op i med ildhu. Det var også ham, der lancerede devisen: "Alle hjælpe, ingen svige, enighed gør stærk". Dette reklamerede Chr.G.Jensen med som menighedens motto, og det skrev han i alle brevene til leverandører og andre givere til kirken. (*31)

Byggetilladelsen kom 1. Januar 1956, og planlægningen var afsluttet med forårets komme. Den 8. April tog man så fat. En af de første til at grave var menighedens tidligere præst, Anders Wali, der på dette tidspunkt var fyldt 74 år. Langs hele Concordiavej stod 2 rækker nøddebuske. Dem gravede A.W. op - først så mange, at man have god plads til at køre ind på byggegrunden. Senere blev resten fjernet. Så skulle grunden graves ud med kælder og fundamenter samt kanaler langs væggene til centralvarmeanlægget. Også her var A.W en af foregangsmændene, men iøvrigt var der selvfølgelig mange andre, der gravede. De navne, som er opnoterede vedrørende gravearbejdet - foruden A.W. - er Chr. Nielsen, Godtfred Frederiksen, Poul Westerlund og Jens P. Petersen. Når jeg flere gange har fremhævet Anders Wasli, er det på grund af to forhold: hans alder (74-75 år), og hans udholdenhed. Det siges, at A. W. var på byggepladsen praktisk talt hver søndag i de 1 1/2 år, byggeriet varede. Blandt de arbejder, jeg har fundet notater om, at A. W. har varet med i, er: 1) opgravning af nøddehæk, 2) udgravning til vandstik, kloak- og olieledning, 3) udgravning af fundamenter, 4) rensning af forskallingsbrædder i forbindelse med opstilling og nedtagning af støbe-forskalling og 5) kørsel af jord ved regulering af terrænet efter byggeriet. Alt i alt et fantastisk arbejde af en ældre mand.

Udgravning, opstilling af forskalling og støbearbejde blev forholdsvis hurtigt overstået takket vare et energisk, frivilligt arbejde. Der blev ofte opsat forskalling om eftermiddagen og aftenen, for at støbearbejdet kunne finde sted i dagtimerne næste dag. Efter Chr. G. Jensens udsagn måtte man af og til tage et nap tidligt kl.5.00 næste morgen, hvis man ikke var helt klar til

støbning. I denne fase af byggeriet var der mest brug for frivillig hjælp og flest til at hjælpe. Der var dage, hvor der var op til 25 frivillige hjælpere til de forskellige typer arbejde. Som et eksempel på hjælpsomheden fortæller Chr. G. Jensen et sted i et brev: En søndag kom en af de ældste fra Aftenhvile, en 90-årig mand og spurgte, hvad han kunne hjælpe med. Det var lidt svært for Chr.G.J. at finde noget, som han kunne klare, men den 90-årige blev sat til at trække søm ud af forskallingsbrædderne. På den måde blev et nødvendigt arbejde gjort, og den kære, gamle broder fik glæden af at kunne være med i et fælles byggearbejde.

Efter afslutning af betonarbejdet kunne murerne tage fat. Vore egne murere hjalp alle til. Det drejede sig om Bent Christiansen, Willy Ipsen og Peter Kofoed samt en svend fra Helge Brodersens firma. Men den største enkeltpræstation af murerarbejdet blev udført af pensioneret murermester Lars Pedersen, 76 år gammel. Den meget smukke facade på hele kirkebygningen, som er opmuret i kors-forbandt er L.P.s værk. Det var en meget svær opgave, som krævede stor nøjagtighed, og som er mesterligt udført. Lars Pedersen murede også sidevæggene mellem vinduerne og den store, runde bue bag alteret. I alt arbejdede Lars Pedersen næsten dagligt i ca. 3 måneder med dette store arbejde, og han klarede det fint trods sin høje alder. Også de andre murere gjorde et stort arbejde. Af specielle opgaver kan navnes, at murer B. Jørgensen fra Hillerød havde ansvaret for det meste flisearbejde. Ernst Petersen lavede terrassogulvene. Det skal også her omtales, at Marius Hansen gjorde et stort arbejde, idet han kørte mursten om aftenen, således at murerne altid have mursten nok.

Da murene var rejst, kom tømrerne ind i billedet. De enormt store spær skulle laves og boltes sammen. Brdr. Jensen lavede alle de specielle bolte, der stadig kan ses, og hele tagkonstruktionen blev færdigboltet på jorden, så den kunne rejses på en gang. Taget var færdigrejst, så man kunne holde rejsegilde den 21. November 1956. Og nu begyndte et kapløb med vinteren. Kirken skulle gerne være under tag, inden vinteren for alvor satte ind. Det var brd. Jensen, der klarede skiferdækningen af taget, og dette var færdigt i slutningen af Januar 1957. Få dage senere satte vinteren for alvor ind med sne og frost. Mange havde bedt til Gud om, at vi måtte få kirken under tag inden vinteren, og de følte Guds indgriben. Arkitekt Eske Kristensen sagde en dag: " Så er der nok alligevel een fra oven, der har haft en finger med i spillet og forhalet vinterens komme"

Heldigvis kom kirken under tag i rette tid, og nu kunne man tage fat på alt det indvendige arbejde. Brdr. Jensen have ansvaret for centralvarmen, Frede Mortensen for vand og sanitet, og isolationen tog Sv.A. Rasmussen sig af. Der forestod også et stort malerarbejde, hvor Hilmar Jensen trak et stort læs. Maler H.P. Nielsen, kendt fra sanatoriet, nu 78 år gl., gjorde også et stort arbejde, idet han lakerede hele loftsbeklædningen, før den blev sat op. Iøvrigt skabte loftsbeklædningen visse problemer. Ved blæst begyndte listerne at brumme, ja ved stærk blæst at give kraftig lyd fra sig. Det viste sig, at isolationen mellem tag og beklædning var meget mangelfuld, og det endte med, at alle listerne blev taget ned igen og isolationen forbedret. Endelig skal det nævnes, at Helge Jalving havde ansvaret for haveanlæg og parkeringspladsen. Dette store, smukt udførte arbejde dannede en værdig ydre ramme om den nye kirke.

Foreløbig har vi kun nævnt menighedens mænd og deres arbejde. Søstrene i menigheden gjorde også sit til at forsøge tilværelsen for de arbejdende mænd. Om eftermiddagen i de travle perioder, specielt de 3 søndage, hvor der gravedes, og hvor der kunne være op til 25-30 arbejdende mand, mødte søstrene op med kaffe eller the samt kager. Det gav et lille afbræk i travlheden og blev meget påskønnet.

Ved færdigmonteringen af kirken var der fortsat flere store opgaver, der skulle løses. Først lidt om belysningen. Det høje kirkerum gav unægteligt et problem. Hvordan skulle man løse denne opgave. Svaret kom fra arkitekten, idet Eske Kristensen tegnede 6 lange smedjerns lysekroner, hvor der sad 3 lamper i aflange glasrør fornedet, og snoet op langs en lodret arm sad yderligere 7 lamper. Denne udformning af lysekronerne var helt i overensstemmelse med det høje, åbne kirkerum med de synlige, indvendige spær. Lysekronerne blev smedet i Hjortekær, og det samme gjorde en syvarmet lystempe til alterbordet og 2 femarmede kandelabere til brug ved bryllupper, begravelser m.v. Lystempen og kandelaberne er værd at omtale specielt. De er lavet af massivt jern og hammerslået, hvilket er et meget stort arbejde. Hele overfladen hamres med en lille hammer med et rundt kuglehoved, så overfladen virker "bølget". På værkstedet i Hjortekær blev der desuden lavet 12 kombinerede lys- og blomsterholdere af 150 cm's højde. Holderne var til levende lys til brug ved festlige lejligheder i kirken. Endvidere blev der smedet gelænderet og rækværk til indvendig montering i kirken samt 4 store udvendige lamper.

Kirken skulle også have et dåbsbassin, som skulle være skjult under alteret. Dette bassin blev lavet af svejsede stålplader. Svejsningen foregik i Hjortekær, og det blev lavet som frivilligt arbejde af Christian Petersen og Tony Marqvart om søndagen.

Endelig blev gulvet dækket med et brunligt sisaltæppe, syet sammen til eet sammenhængende tæppe. Sadelmageren skulle egentlig også have syet gardinerne, men han var ved at komme i tide i forhold til indvielsen af kirken. Chr. G. Jensen havde købt noget dejligt gardinstof, kaldet uldspind, og nu bad han nogle søstre i menigheden om at hjælpe med at få syet gardiner hurtigt. Disse søstre samledes på systuen på sanatoriet, og her klippede Anna Møller stoffet til, og en hel del søstre hjalp til med at sy stoffet, idet man dannede en "sy-ring", hvor hver søster syede noget ganske bestemt, og stoffet gik fra hånd til hånd under færdiggøringen. Til slut blev gardinerne strøget og gjort klar til ophængningen, der skete få dage for kirkeindvielsen.

Stolene i kirken er et kapitel for sig. Der var jo faktisk ikke flere penge til rådighed til køb af stole. Hvad gjorde man så? Man fandt først frem til hvilken type stol, man ønskede. Dernæst fik man opgivet prisen. 304 stole ialt kr. 33.000.- Det blev besluttet at afholde et "stolemøde". Her fik søskende lejlighed til at afprøve en model af stolen, og man blev opfordret til hver især at købe sin egen stol. Det var et meget festligt møde. Chr. G. Jensen beskrev det i et brev til en af sine venner således: "Vi havde en stor tegning af kirken og br. lærer Frederiksen klistrede stolesæder på, efterhånden som småpigerne kom med penge eller løfter. Br. Thorvald Kristensen sagde til lærer Frederiksen: "Pas nu på, at du sætter stolene i lige rækker". Den første aften indkom der ca. 13.000 kr. til stole, konferensen gav 7.200 kroner og i løbet af nogen tid kom også resten af stolepengene ind. (*31)

Indvielsen af kirken.

Sabbaten den 14. december 1957 blev den store dag, som Nærum menighed havde set frem til med forventning. Nærum menighed samledes med gæster og venner fra nær og fjern for at indvie den nye kirke. Ingemann Olsen har i Adventnyt (*32) givet en fin beskrivelse af indvielsen, som jeg her vil citere en del af:

"Det store kirkerum var fyldt til sidste plads, da organisten indledte indvielses-højtideligheden med præludium. Kirkens pastor, C.A Larsen, rettede et hjerteligt velkommen til alle tilstedeværende. "Den store højtidsdag er kommet, da Advent-Kirken i Nærum står færdig til brug, og vi er samlet her i dag for at indvie dette Herrens hus til hans ære og tjeneste. Vi nærmer os højtidsstunden med et oprigtigt ønske og en inderlig bøn om, at Guds velsignelse må hvile over huset og dem, der søger herind for at tilbede". sagde han bl.a."

"Teksten og tonerne til den gamle salme: Lov den Here, den mægtige konge med ære, løftede sig mod det høje tag, som en tak til ham, der har stået bag hele byggearbejdet med sin velsignelse. Pastor Johannes Jensen, Skodsborg, læste Davids 84. salme, og pastor Børge Olsen, Århus, holdt bøn. Før pastor A.F.Tarr, London, besteg talerstolen for at holde indvielses prædikenen, sang en dobbeltkvartet "Hører til, I høje himle."

"Pastor Tarr bragte hilsener fra divisionsbestyrelsen og utalte, at man i divisionen glædede sig ved tanken om den kærlighed og offervilje, der var lagt for dagen ved opførelsen af denne kirkebygning. "I er ikke de eneste, der er interesseret i denne bygning i dag", sagde pastor Tarr. "Gud, til hvis ære den er rejst, er dybt interesseret i bygningen og dens formål".

"Taleren belyste ved eksempler Guds kærlighed til sit folk og Guds store omsorg for sin menighed på jorden. "Som en fader forbarmer sig over sine børn, forbarmer Herren sig over dem, der frygter ham." (Sal. 103, 13) "Kirken her er større end den, I havde før", sagde pastor Tarr. "Vil I ikke også give Gud en større plads i jeres hjerter end før". Han sluttede med et citat, som står som motto over flere af vore kirker i Sydafrika:

"Hvem du end er, som træder ind her, så husk, at det er Guds hus. Var stille, var betænksom, vær ærbødig og gå ikke ud igen uden at bede en bøn til Gud for dig selv, for den, der forretter tjeneste her, og for dem, der tilbeder her."

"Pastor Thorvald Kristensen, formand for Østdansk Konferens, læste indvielsesritualet, og pastor Alf Lohne, formand for Vestnordisk Union, holdt indvielsesbønnen. Dobbeltkvartetten sang "Lovsang" af L. van Beethoven, hvorefter ordet blev givet til byggekomiteens formand, aut. gas- og vandmester Chr. G. Jensen, der skildrede kirkens historie."

"Kirkens arkitekt, hr. Eske Kristensen, udtalte, at det for ham og hans medarbejdere have været inspirerende at finde mennesker, der i en materialistisk tid var villige til på basis af tro på åndelige værdier at gennemføre et sådant projekt ved personlige afsavn. Arkitekten sagde videre, at han ved arbejdets overdragelse havde lovet at skabe en enkel og puritansk kirke, hvor det ikke er den ydre udsmykning, men ordet, der betyder noget."

"Der blev derefter overbragt hilsener fra Søllerød kommunalbestyrelse ved borgmester Rosenørn, fra Vestnordisk Union ved formanden, fra baptistsamfundet ved pastor Kyra Rasmussen, samt fra Vestdansk Konferens ved formanden. En lang række telegrammer var indløbet i dagens anledning, bl. a. fra den danske folkekirkes primas, biskop H. Fuglsang-Damgård, og fra baptistsamfundets formand, forstander H. Gjerrild.

"Indvielseshøjtideligheden afsluttedes med salmen "*Fader milde, lad din rige nåde*", derefter lysning af velsignelsen og postludium."

Vor nye kirke - af menighedens præst i 1957, C.A.Larsen.

Sabbaten den 14. December 1957 blev en stor højtidsdag for Nærum Syvende-dags Adventist menighed. Dens nye kirke stod færdig til indvielse, og menigheden have nået det mål, den i længere tid have stræbt henimod, arbejdet og ofret for.

Kirken har sin egen historie, som man vel nok tør sige er enestående i samfundets kirkebyggeri i de nordiske lande, når man tænker på projektets størrelse, idet menighedens medlemmer selv har udført den største del af arbejdet samt har ydet mere end en fjerdedel af udgifterne i kontanter. Man tog som motto: "Alle hjælpe, ingen svige, enighed ger stærk!" - Unge og gamle tog fat med godt mod og villige hænder. Tidligere medlemmer og venner både hjemme og i udlandet blev grebet af offervilligheden og sendte bidrag til arbejdet. Der blev i alt ydet 23.750 arbejdstimer og kr. 110.000 i gaver af menighedsmedlemmer. Leverandørerne skænkede materialer til et beløb af kr. 55.000, og Nordisk Filantropisk Selskab gav os byggegrunden - en del af "Aftenhvile"s grund på Concordiavej. Divisionen, Unionen og Konferensen har velvilligt støttet projektet og gjort det muligt for menigheden at gennemføre det.

Arkitekt Eske Kristensen udarbejdede planerne til kirken, og det er interessant at lægge mærke til, hvad han siger om den ham betroede opgave: "Her var opgaven, at en relativt lille kreds af mennesker ønskede at få deres egen kirke. Desuden at denne kreds var indstillet på og villig til selv at betale de udgifter, der er forbundet med et sådant ønske. En stor del af menigheden var villig til udover de økonomiske ofre også at bidrage med deres personlige arbejdsindsats, at anvende al deres fritid på at arbejde for at sagen kunne gennemføres. Kirken måtte derfor, forekom det mig, løses på en sådan måde, at man tog hensyn til de forudsætninger, som er skitserede, herunder naturligvis også en meget beskedent økonomisk ramme. Den måtte, syntes jeg, være enkel og prunkløs, men først og fremmest måtte den være ægte i hele sit materialevalg, og den måtte være let opfattelig i både sin funktion, sin planløsning, sine konstruktioner og sit materialevalg. Ud fra denne opfattelse har jeg søgt at løse opgaven - et venligt kirkerum uden nogen former for ydre pragttilkendegivelse, men forhåbentlig med en tone af roligt og menneskeligt miljø... Om det er lykkedes, bliver det andre, der må bedømme, men for den, der har haft lejlighed til at se, at der endnu er store kredse af mennesker, som er villige til at ofre så meget for noget, de tror på, har det været en betagende oplevelse.

Kirken er bygget af gule mursten, og loftet er højt og tækket med mørk eternitskifer. Indvendig ses de gule mursten også, og spærene er synlige. De er malet sorte, og loftet er indvendigt beklædt med ufarvet fyrretræ. Gulvet er belagt med sisalløbere, og stolene er af lyst fyrretræ med en sort plastikhynde i sædet. Når man kommer ind i kirkesalen, ser man på platformen over dåbsbassinet nadverbordet, hvorpå der ligger en opslået bibel foran en syvarmet lysestage, og på væggen i baggrunden ses et kors af mørkt egetræ. Talerstolen er anbragt på venstre side af platformen. I den lave forbygning findes rigelig garderobeplads, toiletter, oplagsrum, en kælder til oliefyret og mod nord en mindre mødesal samt et ligkapel. I kirkesalen er der 304 faste siddepladser, men ved særlige anledninger kan disse suppleres med løse stole, så kapaciteten kan forøges betydeligt. Desuden findes et lille rum for mødre med børn. Både dette og den lille sal er forbundet med kirkesalen ved et højtaleranlæg.

Adventkirken i Nærum ligger smukt på en grøn plæne med Jægersborg hegn som baggrund. Dens arkitektur er moderne, men med noget af den gamle stavkirkestil bibeholdt. Menigheden er glad og taknemlig til Gud for den

smukke kirke og har indviet den med ben om, at den må vere Ham til are og til fremme af Hans værk. (*33)

Tale ved kirkeindvielsen - af byggeudvalgets formand Chr. G. Jensen.

Strømmen fra hovedstaden til omegnskommunerne har også sat sit spor på Syvende Dags Adventisternes menighed i Nærum. I 1943-44 udvidede vi vor kirkesal til 166 siddepladser. I dag tæller menigheden 260 medlemmer og børn.

Som udviklingen gik, stod det klart for vort samfunds ledelse, at der snart måtte skaffes mere plads i Nærum, og man havde derfor år efter år bevilget penge til dette formål. Vi vil her takke den nordeuropæiske afdeling af Adventistsamfundet, den vestnordiske union og den østdanske konferens for deres hjælp og betænksomhed.

I foråret 1955 begyndte vi at tale om at bygge, og til sidst blev det bestemt, at kirken skulle bygges på denne grund, som tilhørte Nordisk Filantropisk Selskab, som ejer og driver Skodsborg Badesanatorium. Vi bringer vor tak for grunden.

Vi henvendte os til arkitekt Eske Kristensen og bad ham om at forestå arbejdet, hvilket han meget begejstret tog imod i samarbejde med civilingeniør P.E.Malmstrøm. Efter at vi havde talt om vore ønsker, sagde arkitekten: "Jeg vil forsøge at bygge en pæn og puritansk kirke". Vi var på forhånd klar over, at vi ikke have penge nok til at bygge på almindelig måde, og vi talte om, hvor meget arbejde vi selv kunne udføre, og vi blev enige om, at vi alle ville hjælpe, hvem der kunne, idet der blandt menighedens medlemmer fandtes murere - malere- bygningskonstruktør - snedker - isoleringsmester blikkenslager og gas- og vandmestre - gartnere og smede - foruden mange flere, som alle lovede at udføre deres del af arbejdet uden vederlag. Men hermed var ikke alt nået. I November 1955 holdt vi licitation over de resterende arbejder, og dermed var også vort håb om at kunne bygge næsten lig nul.

Vi fortsatte imidlertid; gik til vore leverandører og bad dem om at hjælpe os ved at forære os nogle af de materialer, som skulle bruges, eller give os en særlig rabat. Den tiggergang var en stor oplevelse og gav resultater langt ud over, hvad vi have turdet håbe. Med arkitekt Eske Kristensen og civil-

ingeniør P.E.Malmstrøm i spidsen har vi fået gaver og rabatter til et stort beløb - hvilket vi takker hjerteligt for.

Vi holdt så møde i menigheden om sagen, og det viste sig, at interessen var stor. Vi blev enige om at begynde byggeriet under mottoet: "Alle hjælpe, ingen svige, enighed gør stærk".

Arkitekt Eske Kristensen søgte om materialebevilling, men fik afslag. Han søgte igen, og 1.Januar 1956 - nytårmorgen - ringede han og fortalte, at han havde fået materialebevillingen. Det var en nytårshilsen, som blev modtaget med glæde.

På dette tidspunkt havde vi kun penge til betonarbejdet, murerarbejdet og tømrerarbejdet, men vi tog fat og brugte de penge, vi havde. Den 8.April 1956 begyndte vi. Det første arbejde var gravearbejdet, og med nogle få sagkyndiges hjælp fik vi opstillet forskalling - støbt - afforskallet og rensede brædder, samt atter opsat forskalling om aftenen - for at der kunne støbes den næste dag. Således gik dagene. Ofte måtte vi tage et nap kl. 5.00 for at få gjort klar, så der kunne støbes den dag. Vi holdt rejsegilde 21/11.1956 og i slutningen af Januar var kirken under tag, og dermed var vores penge brugt op. Men efterhånden fik vi flere og flere penge - fra menigheden - fra samfundet - og fra venner rundt omkring i Danmark, Norge, England, U.S.A. Schweiz - Afrika - Indien. Vi havde skrevet til vores venner, og de sendte os penge. Tak til dem alle.

Den 8/12 var det 20 måneder siden vi begyndte, og når vi i dag kan indvie kirken, har vi grund til at være taknemlige. Først vil vi lade takken gå til vor Fader i Himmelen, fordi vi har fået hans hjælp og bistand i arbejdet, og at vi er blevet forskånet for ulykker.

Vi vil takke arkitekt Eske Kristensen for tegningerne - for hjælp og for hans klare bistand i arbejdet - fordi han trods mange andre store opgaver også påtog sig dette arbejde, og fordi han er kommet her i dag. Vi ved, at arkitekten har sendt afbud til et møde i Nordisk Råd for at kunne være sammen med os i dag. Dette vil vi også takke for. Vi mener, at arkitekt Eske Kristensens løfte om at bygge en pæn og puritansk kirke er opfyldt. Vi vil også takke fru Eske Kristensen for hendes aldrig svigtende interesse for dette byggearbejde. Også tak til arkitekt Aistrup, som har haft tilsynet, og som

har fået mange dumme spørgsmål på grund af den utraditionelle arbejdskraft, som virkede her. Og tak til civilingeniør Malmstrøm og hans medhjælpere for deres arbejde. Endvidere takker vi de enkelte håndværksmestre og deres medhjælpere for godt og solidt håndværksarbejde og for al hjælp og venlighed på enhver måde.

Jeg beklager, men tiden, jeg har fået overladt her, tillader mig desværre ikke at gå mere i detaljer, men jeg må nøjes med at takke alle, som dag for dag og uge for uge i kulde og varme har lagt ryg og skuldre til for at fuldføre arbejdet. Tak til de, som har syet for os, og tak til alle, som øvrigt har bidraget til, at vi har nået det skønne resultat, vi glæder os over i dag.

Jeg vil også gerne takke byggeudvalgets medlemmer for et godt samarbejde. Vi har holdt vort sidste møde, og vi mener hermed at have fuldført vort arbejde - vi takker for den opgave, vi fik overladt og for den tillid, vor menighed og vort samfund har haft til os i forvaltningen af de mange penge, der blev betroet os. Vi håber, at alle foler at have fået noget for sine penge. Det er vort håb, at vi støvets børn - som søger vor Fader - den evige Gud og Skaber - må finde ham her i dette hus og få den kraft, som alene Gud kan give, og som kan bære os under alle livets prøvelser og omskiftelser.

Kirken er beliggende på Concordiavej eller Enighedsvej - og det er mit ønske, at den enighed, som denne kirke står som et bevis for - også fremover må råde her. (* 34)

Menighedslivet i Årene 1957 til 1992.

I dette afsnit vil jeg omtale væsentlige begivenheder, som fandt sted i disse år. Jeg vil inddele perioden i afsnit, som naturligt falder sammen med hvem, der var menighedens præst i det pågældende tidsrum. Først dog et lille afsnit som overgang til livet i den nye kirke.

Ind i en ny æra.

Med afslutningen af kirkebyggeriet og benyttelsen af den nye kirke gik Nærum menighed ind i en ny tid. Det var på samme tid et vist generationsskifte, idet mange af de personer, der var med til at stifte menigheden, var døde, og resten var oppe i årene. Det er dog værd at bemærke, at det var tre af de gamle kæmper, der var med til at præge kirkebyggeriet, og jeg vil

gerne navne dem specielt her. Jeg tanker på Anders Wasli, Lars Pedersen og Chr. G. Jensen.

Anders Wasli, menighedens præst i 14 år fra 1920, og forstander i 10 år fra 1951 til 1960, have præget menighedslivet og været en slider i sin gerning for både Skodsborg og Nærum menighed. Og 5 år for sin død kunne han i 1957 være en af sliderne rent fysisk under kirkebyggeriet, således som det tidligere er beskrevet. Se iøvrigt under Nærum menigheds præster.

Lars Pedersen hørte til samme generation. Han var født 1881 i Dronninglund og kom til Nærum menighed i året 1926 sammen med hustruen Karen, som oprettede en lille forretning på Nærum hovedgade med udsalg af lingeri og kjoler, m.v. P. var uddannet murer og arbejdede som murermester her Nærum i mange år. Han havde entreprisen med murerarbejdet ved udvidelsen af kirkesalen i 1943, og som pensionist gjorde han et stort frivilligt arbejde med opmuringen af en stor del af kirken, således som det tidligere er nævnt. Indenfor menighedslivet satte Lars Pedersen også sit præg, idet han var menighedstjener i mange år, og i 3/4 år i 1934 konstitueret menighedsforstander. Lars Pedersen døde i året 1969 - 12 år efter sit store arbejde med kirkebyggeriet. I familien var der 2 børn. a) Johanne, g.m. Karl A Frederiksen, lærer og forstander, Vejlefyord højere skole, og b) Axel Milholt, overlæge, Skodsborg Sanatorium, gift med Else, fysioterapeut fra Skodsborg, datter af dir. Chr. Hansen, Skodsborg.

Fra nekrolog i Adventnyt : (*35) "Menighedens medlemmer vil huske hans trofasthed og stille færden iblandt dem. Han kom flittigt i Herrens hus, og vi mindes ham for de mange sten, som han trods sin høje alder lagde i dette huses mure." (C.A.Larsen)

Den tredje person, der skal nævnes her ved overgangen til en ny ara for Nærum menighed, er **Chr. G. Jensen**. Han var elev på missionsskolen i 1920, da Nærum menighed blev stiftet, og han blev menighedstjener i 1933 Han er den enkeltperson, der har tjent Nærum menighed længst og præget menighedslivet mest. Det gælder både hans arbejde som menighedstjener, og hans indflydelse i menighedsbestyrelsen. Hans egen og firmaet brdr. Jensens enorme betydning for kirkebyggeriet har allerede varet nævnt. Som menighedstjener tog Chr. G. Jensen sig sin opgave meget grundigt. Han var altid på pletten i kirken i rette tid, og når specielle opgaver skulle løses, kunne man altid regne med hans hjælp. Jeg tænker også her på arbejdet i

forbindelse med begravelser. I hele perioden, hvor Aftenhviles beboere var en del af Nærum menighed, var der af naturlige grunde mange begravelser. Altid var Chr. G. Jensen på pletten. Han hjalp til før begravelsen med de forskellige arrangementer, han ordnede blomster og båretbuketter, og når kisten ved afslutningen skulle bæres ud, var han med til at arrangere, at alt gik ordentligt til.

I forbindelse med Chr. G. Jensens arbejde som menighedstjener, skal bedemøderne også nævnes. Fra kirken blev bygget og op til 1980'erne var det ugentlige bedemøde en fast tradition, og Aftenhviles beboere var dem, der fyldte mest op ved disse møder. Og så de to familier fra Hjortekær, Oline og Chr. G. Jensen samt Kristine og Åge Jensen. Der kunne være få eller mange, men der skulle være særlige omstændigheder gældende, hvis ikke de fire fra Hjortekær var til mødet, og var der ingen til at lede eller tale en aften, var Chr. G. Jensen altid parat. Efter aftenhviles flytning til Fakse tyndede det meget ud i bedemøderne, og de blev efterhånden erstattet med specielle arrangementer, der løb over kortere perioder.

Den nye kirke skulle til enhver tid være i perfekt stand. Chr. G. Jensen blev ganske naturligt valgt som den tilforordnede, der havde tilsyn med kirkebygningen. Han havde ansvar for, at alt var i orden både udvendigt og indvendigt. Derfor arrangerede han en årlig hovedrengøring af kirken og ledede den selv. Der kom stiger fra Hjortekær til at ordne lamper, loft og bjælker, og der blev gjort hovedrent med slibning af stole og indguldning af olie. Tæppet blev rensset med maskine, og der blev vasket og rensset i alle rum og gange. Det hele tog en søndag, og mange af menighedens brødre og søstre hjalp til. Det blev som regel gjort lige før østdansk konferens' årlige samling, der ofte fandt sted i Nærum kirken. Kirken var Chr. G. J.'s hjertebarn, og det er ikke mærkeligt, at kirken i "folkemunde" gik under navnet "Christianskirken". Chr. G. Jensen og hans hustru Oline flyttede til Fakse i 1983, hvor han døde i året 1985 og hun 5 år efter. Fra nekrolog i Adventnyt : "Nogle af os husker med taknemlighed hans utrættelige iver for at gøre kirken så smuk og praktisk som muligt... Vi er mange, som husker ham sabbat efter sabbat stå ved kirkedøren og byde velkommen med sit varme håndtryk og venlige smil."
(*36)

Åge Jensen og hans hustru Kristine skal også navnes her. De lever begge endnu, og Åge Jensen er den person, der længst har tilhørt Nærum menig-

hed. Han er som tidligere nævnt søn af gas- og vandmester C.T. Jensen, der var med til at stifte Nærum menighed. Åge J. blev døbt i 1920 af M. M. Olsen, men af en eller anden grund blev han først optaget i Nærum menighed året efter. Han har således været medlem af Nærum menighed i 72 år. Som medindehaver af VVS-firmaet brdr. Jensen har han været medvidende og medansvarlig for det store arbejde, dette firma ganske gratis udførte for kirken under dens opførelse - både i kirken og hjemme i Hjortekær, hvor meget af inventaret til kirken blev til. Hans største personlige indsats for menigheden var arbejdet som kasserer i 24 år fra 1960 til 1984.

Arbejdet som kasserer i Nærum menighed har altid været stort, dels fordi menigheden voksede i disse år, og dels fordi de mange beboere på "Aftenhvile" gav kassereren ekstra arbejde. De gamle var meget gavmilde. Foruden en trofast tiende, gav de mange småbeløb til forskellige formål såsom brevscole, fødselsdagsgaver, lokaleleje o.s.v. Alle beløb skulle tælles, kvitteringer skrives og uddeles, og de mange penge fra kollekter og tiende og gaver skulle alle tælles sammen og afleveres til banken mandag. I Åge Jensens tid som kasserer passerede Nærum menigheds årsregnskab 1 million kroner, og de allerfleste gik gennem kassererens hænder. Han holdt også regnskab med lokaleleje, og at den blev betalt. I mange år pålignede man ligefrem hvert enkelt menighedsmedlem et vist beløb i lokaleleje og skrev til hver enkelt, at man gerne så, at de ydede så og så meget til kirkens udgifter. Dette er nu erstattet med, at man forventer at alle medlemmer yder et vist årligt bidrag efter evne, gerne kr. 300-400 pr. medlem pr. år., hvilket sammen med kollekter til menigheds-kassen skulle kunne klare udgifterne.

Årene 1957 til 1970.

Menighedens præst i disse år var **C. A. Larsen**. Som ungdoms- og hjælpepræst fungerede Hans Jørgen Schantz i årene 1962-1966. Som forstander fungerede A. Wasli til 1960, og fra 1960 var det Anker Christensen. I 1963 valgtes yderligere en læg-forstander, nemlig Ejner Johansen til 1967 og Søren Leth herefter. C. A. Larsen og hans hustru Kamilla kom til Nærum allerede i efteråret 1955, netop da kirkebyggeriet var planlagt men endnu ikke startet. C. A. Larsen ledede indvielsesgudstjenesten i den nye kirke.

Da kirken var færdig besluttede menighedsbestyrelsen, at der foran kirken skulle være et stort skilt med kirkens navn og tiderne for sabbatsskole og

gudstjeneste. Man besluttede også, at der skulle stå **søndagsskole** kl. 10. En søndagsskole i Nærum er allerede omtalt fra missionskolens tid. Herefter var der mange år uden søndagsskole, men i 1951 tog man ideen op igen. David Guldhammer var kapellan på sanatoriet, og hans kone Edith lovede at lede en søndagsskole. Hun ledede dette arbejde i tre sæsoner. I 1952 havde man et specielt møde for søndagsskole-elevernes forældre med taler af David Guldhammer, H. Muderspach og Anker Christensen. Jeg kan dårligt huske, hvor mange der kom. Da Edith Guldhammer rejste, overtog forskellige ledelsen af søndagsskolen de følgende år. Det var Elva Thomsen, Karla Johansen, Peter Lassen, Ejner Johansen og Elly Olsen hver med en sæson. Fra efteråret 1957 overtog Doris Hansen ledelsen af søndagsskolen, og hun var specielt glad for dette arbejde og fortsatte dette indtil foråret 1964. Den sidste sæson var dårligt besøgt, vistnok fordi man fra anden side søgte at påvirke børnene til ikke at gå i søndagsskole hos Adventisterne. Siden 1964 har det ikke været forsøgt at genoplive ideen med søndagsskole.

De gode pladsforhold i den nye kirke gjorde, at man begyndte at anvende den til forskellige specielle møder og konventer. Det kan således nævnes, at man i 1960 og 1963 havde sabbatsskolekonvent i Nærum med besøg både fra generalkonferensen, divisionen og unionen. I 1960 var det hhv. G. R. Nash, B. B. Beach og Kay Støtt (*37) og i 1963 W. J. Harris, B. B. Beach og Miriam Hardinge. (*38) Begge konventer var meget lærerige med deres beretninger om sabbatsskolens sjælevindende arbejde. Et specielt indslag kom fra Miriam Hardinge, der medbragte en hel kuffert fuld af materialer og ideer til børnearbejdet.

I 1962 var der et specielt hjemme-missionskursus i kirken med besøg af pastor J. E. Edwards fra Washington D.C., Odd Jordal fra London og J. H. Wollan fra vestnordisk union. (*39) Under mottoet : fremfor alt - vind sjæle, taltes der indtrængende om betydningen af at vidne for andre. Hemmeligheden ved de første kristnes liv og kraft var, at de have Jesus med sig i alt. De søgte Jesus, de fandt Jesus, og de fulgte Jesus. Ved kurset blev der undervist i at gå fra hjem til hjem, og der blev givet illustrationer og forslag med henblik på at give bibellæsninger. I forbindelse med dette kan navnes, at Skodsborg og Nærum menighed i 1963 tog dette arbejde op med en stor litteraturkampagne i Nordsjælland. Man besøgte 55.000 husstande i område fra Charlottenlund til Espergærde og mod vest til Furesøen og gav dem et firsidet blad med titlen Kirken og Tiden, hvis tekst inspirerede til kirkegang og

bibelstudium, og som også indeholdt en smuk beskrivelse af vores to kirker. Desuden var der en indbydelse til korrespondanceskolen. (*40)

I året 1967 afholdtes i Nærumkirken (*41) et stort stævne for menighedsforstandere og hjemmemissionssekretærer fra Østdanmark, hvor man drøftede, hvad der kunne gøres for at løse menighedernes opgaver bedst muligt. Man drøftede dels, hvorledes der kunne vindes flere mennesker for vort budskab, og dels, hvad der kunne gøres for at bevare vore medlemmer, specielt vore unge, i menigheden. Der var mange gode indlæg, og specielt påpegede Villi Rasmussen, at vi har lov til at regne med Jesu løfte: "Jeg er med jer alle dage". "Vi VED, at Gud er med sin menighed, derfor behøver vi ikke at bekymre os på Guds værks vegne" - dette nok underforstået således, at vores bekymring skal gælde os selv, og hvor meget vi kan gøre for os selv og for andre.

Nærum menighed 50 år.

Sabbaten den 31. Januar 1970 fejrede Nærum menighed sit 50 ars jubilæum. Brdr. Chr. G. Jensen og Kaj Jensen og deres medhjælpere havde pyntet kirken ualmindeligt smukt med et væld af blomster og levende lys. Som motto hade man valgt: "Herre, .. alt, hvad vi har udrettet, gjorde du for os." Es.26,10. Både i sabbatsskolen og ved gudstjenesten fejrede man højtidsdagen. Børnekoret sang i sabbatsskolen og adventkoret til gudstjenesten.

Anker Christensen ledede gudstjenesten som forstander, og han læste rapporten fra menighedens stiftelse, skrevet af PA. Christiansen. Menighedens nye præst Børge Schantz, holdt indledningsbønnen og C.A Larsen talte ud fra 3. Mos. 25, 8-12 om det første 50 ars jubilæum, der er omtalt i biblen og sagde bl. a.: "Dette begyndte på forsoningsdagen, da synd og urenhed symbolsk var blevet fjernet fra menigheden og helligdommen, og der blev blæst i "jobel" _ vædderhorn - over hele landet. Vi "jubler" også på højtidsdagen af taknemlighed til Gud for rige velsignelser modtaget og ser fremad til tiden da "pris være Gud, det skal komme igen, til et glad jubelår kan Guds venner se frem". Forsamlingen sang dernæst salmen "Tak, o Gud, for tider svundne".

Kassereren, Aage Jensen, fortalte os om indbetalt tiende og gaver og nævnte blandt andet, at Nærum menighed have indbetalt knapt 6 millioner kroner til Guds værk, side menigheden blev stiftet. Menighedens anden

forstander, Soren Leth talte om Johannes Døber, der viste hen til "Guds lam, som bærer verdens synd", og nævnte, at menigheden på samme måde bør vise andre hen til "Guds lam". Mindegudstjenesten sluttede med to salmer sunget af adventkoret, og velsignelsen blev lyst.

Næste dag, søndag den første Februar, holdt menigheden sin nytårs- og jubilæumsfest i Skodsborg, hvor sanatoriet så velvilligt år efter år har stillet lokaler og andre faciliteter til vor rådighed. Unionsformanden, Jens Madsen, holdt indledningstalen og mindede os om tidens alvor og vort ansvar. Pastor Johs. Jensen afsluttede festen med en kort andagt.

Nærum menighed er dybt taknemmelig mod Gud for hans rige velsignelser gennem de forløbne 50 år og ønsker sammen med Guds folk at fremme forkyndelsen af det evige evangelium, så Frelseren snart kan komme igen og hente sine trofaste hjem til det store jubelår. (Uddrag af pastor C.A. Larsens referat i Adventnyt.) (*42)

Årene 1970 til 1973.

Ved indgangen til året 1970 fik Nærum menighed en ny præst til afløsning af C.A. Larsen, nemlig **Børge Schantz**, der sammen med sin hustru Iris kom fra Nigeria, hvor han have været unionsformand. Fam. Schantz blev i Nærum til Oktober 1973. Som hjælpepræst havde Børge Schantz i 1971-1972 Ib Melkersen og i 1972-1973 Richard Müller. Forstandere i denne periode var Anker Christensen, Søren Leth og Christian Petersen, der i 1970 blev valgt som menighedens tredje forstander.

Børge Schantz blev hurtigt kendt som en dynamisk personlighed. Der var appel over hans prædikener, og der var fart over feltet i hvad, han foretog sig. Inden for det første år have han besøgt alle menighedsmedlemmer indtil flere gange, ligesom han have forsøgt at lære både de ældre og yngre at kende personligt.

Da det første år var gået, og vi holdt nytårsfest på Nærumgård 17. Januar 1971, holdt Børge Schantz en nytårstale, som senere blev refereret af Tony Marqvart (menighedssekretær) i Adventnyt. (*43) Herfra et uddrag, der også fortæller lidt om Børge Schantz.

"Som byen Nærum - således består menigheden også for det meste af tilflyttere. I 1970 fejrede vi 50 års jubilæum, men kun ca. 45 medlemmer over 20 år er født i Nærum eller nærmeste omegn. Resten flyttede hertil fra andre egne af Danmark, incl. Færøerne og Grønland. Endvidere kom nogle fra Norge, Sverige, Tyskland, Letland, U. S.A. og Østrig."

"Medlemmerne repræsenterer 146 husstande. Der er 85 børn under 14 år. 101 husstande har telefon, og derved kan 255 medlemmer nås pr. telefon. Menighedens medlemmer ejer 82 biler, og hele menigheden kunne være kørende på een gang. Der er 50 forskellige erhverv repræsenteret i menigheden med folk fra næsten alle fag, dog ikke landmænd."

"Nærum menighed var fra begyndelsen et sted, hvor gifte arbejdere fra sanatoriet boede Det er derfor interessant at lægge mærke til, at i dag er der kun 15 hovedforsørgere, der arbejder på Skodsborg; flere timelønnede ansatte kommer imidlertid fra Nærum".

Børge Schantz afholdt 3 rækker offentlige møder i sin tjenestetid i Nærum, dels i kirken i Nærum, og dels i Lyngby og Hørsholm. Menigheden kunne glæde sig over tilgang af flere nye medlemmer fra disse virksomheder. Ligeledes kunne vi glæde os over, at mange af menighedens egne opvoksede børn blev døbt i denne periode. Som nævnt havde Børge Schantz gode hjælpere i sit arbejde i Nærum. Den første tid blev han assisteret af Ib Melkersen, senere af Richard Müller, som nogle år forinden var blevet gift med Else Jensen fra Nærum, datter af Gurli og Peter Jensen. Peter Jensen var smed på sanatoriet og en trofast menighedstjener i vores kirke.

Besøg udefra blev også organiseret af Børge Schantz. (*44) Fra Westphalen fik menigheden i 1971 besøg af ca. 60 tyske adventister med deres præst, tidl. divisionsformand pastor O. Gmehlin i spidsen. O. Gmehlin holdt sabbatsprædikenen. Fra Etiopien kom Erik Alstrup Christensen, som under besøg hos sine forældre i Nærum (lagerforvalter på sanatoriet Møller Christensen og hustru Esther) fortalte om arbejdet i Etiopien, hvor han var leder af fysioterapien på vort missionshospital i Addis Ababa. Fra samme by kom Reg. Burgess, der er leder af vort trykkeri i Etiopien. Endelig havde vi besøg af David Gronert, som efter flere års arbejde på Masanga hospital skulle rejse til Nigeria som leder af en fødevarefabrik der.

Ligesom der blev organiseret besøg udefra, var Børge Schantz også organisator af besøg, som vor menighed kunne foretage til udlandet. Oktober 1972 og April 1973 arrangeredes 2 week-end ture til Berlin for en del af menighedens medlemmer, med besøg på begge sider af muren, på museer og seværdigheder, m.v. samt et meget interessant besøg på vort hospital: krankenhaus Waldfriede, som på det tidspunkt var midt i et meget stort udbygnings- og moderniseringsprogram. Desuden overværede man om sabbaten gudstjenesten i en af vores kirker, og have anledning til et hyggeligt samvær med søskende fra Berlin. (*45)

Menighedens udflugter.

I forbindelse med ovenstående omtale af udflugterne til Berlin skal jeg fortælle lidt om menighedens udflugter gennem årene.

Første gang en menighedsudflugt er nævnt i vores rapporter er i 1939, hvor gartner Johansen fra Aftenhvile foreslog en sådan, evt. med tilslutning fra Aftenhvile. Her var man "ikke uddelt begejstret ved tanken", og hvorvidt udflugten blev til noget, eller hvorhen den gik, er ikke nævnt. Ny menighedsudflugt er nævnt i 1941, og i 1942 gik udflugten til "Fortunens indelukke". For dem, der ikke kunne deltage, havde man en fest på Aftenhvile. I 1944 havde man en udflugt sabbats eftermiddag, og 1945 en udflugt til Søllerød til str. Duus Johansens have. I 1947 havde menigheden en udflugt til Frederiksdal med sejltur på Furesøen. Iøvrigt var der i disse år mest småudflugter sabbats eftermiddag.

Så er der en snes år, hvor jeg ikke rigtig har kunne skaffe oplysninger om udflugter, men fra sidst i 1960'erne kom der rigtig gang i dem igen. Der var dels udflugter, hvor man kørte i private biler og dels udflugter med lejet bus, evt. begge dele. Udflugterne var meget opfindsomt tilrettelagt. Vi besøgte gennem årene mange interessante steder både i Syd- og Nordsjælland. Mod syd til Holmegårds glasværk, til Villa Galina og til Farøbroen, mod vest til Roskilde, til Lejre, til Vindinge Zoo, til Jægerspris og Kulhuse, og mod nord til Julebæk. Der var altid et ophold et eller andet sted, hvor man kunne hvile sig og spise de medbragte fødevarer. Ofte var turen lagt sådan, at den endte i Kikhavn, hvor der var god plads til begge dele. Nogle gange var turen endog tilrettelagt således, at man serverede festmiddag om aftenen og havde enten frit samvær eller evt. underholdning.

Bibeludstilling i Nærum.

Det skal også nævnes, at under Børge Schantz's ledelse fik Nærum menighed arrangeret en meget fin bibeludstilling i Nærum kirken i Januar 1973. Udstillingen varede fra 16. Januar kl. 8 morgen til 21. Januar kl. 22. (*46) I denne periode besøgte 3400 personer udstillingen i Adventkirkens lokaler. Den store interesse skyldtes ikke mindst, at arrangørerne havde indbudt offentligheden i Søllerød kommune til at deltage i udstillingen. Man efterlyste i de lokale blade bibler, som på grund af sprog, alder, historie eller andet have interesse for en videre kreds. Endvidere have man allieret sig med Det danske Bibelselskab og Søllerød Kommunebiblioteker. Biskop Halfdan Høgsbro repræsenterede bibelselskabet i sin egenskab af dettes sekretær, og kommunebibliotekerne blev repræsenteret af fru Annalise Børresen.

Der var udstillet ialt 250 bibler i kirkens lille sal. Der kunne således ses en håndskreven bibel fra 1250-1300, skrevet på skind. Der var en fotokopi af et Gutenberg-ark fra 1445, en latin-græsk bibel fra 1482 og Hans Mikkelsens danske oversættelse af Det nye Testamente fra 1524, o.s.v. helt op til det allernyeste af teknikkens triumfer: en gengivelse af hele den engelske King James oversættelses 1245 sider på et stykke plastic på 5x5 cm. Ved hjælp af et specielt forevisningsapparat kunne mikrofilmen forstørres 62.500 gange og aflæses på en speciel skærm.

I forbindelse med bibeludstillingen var der forskellige special-arrangementer. Der blev således arrangeret en maraton-oplæsning af hele Biblen. I løbet af 83 1/2 time læste 140 frivillige fra Nærum ungdomsforening og menighed hele teksten fra den store alterbibel i kirkesalen. Oplæsningen blev optaget på bånd, således at det kan komme svagtseende og blinde til gode. I kirkens forhal blev der vist farvelysbilleder om Biblens historie, og i forbindelse med udstillingen blev der også holdt en kirkekoncert og en gudstjeneste, samt et foredrag om bibelselskabets arbejde. Endelig skal det navnes, at der også blev arrangeret en speciel bibelquiz med præmier for de rigtige besvarelser.

Pressen var meget interesseret i bibeludstillingen og de forskellige arrangementer, og 5 forskellige aviser refererede fra udstillingen, ligesom der var 2 interviews i radioen, således at mange mennesker fik et godt vidnesbyrd om bøgernes bog fra menigheden i Nærum.

Ny menighedsskole i Nærum.

Helt fra omkring år 1950 har der været talt om menighedsskolens dårlige pladsforhold, og flere forskellige forslag har været fremme i disse år. Blandt andet så man i 1953 på Nærums gamle stationsbygning som en mulighed for ombygning til en ny skole. I November 1952 blev J.J. Frederiksen anmodet om at tegne en ny gymnastiksal for dog at komme i gang. Denne skulle ligge nordøst for Concordia, hvor der fra krigens tid lå et gammelt tørveskur. Efter en del drøftelser blev dette en realitet, idet Nordisk Filantropisk Selskab (NFS) tilbød skolen at købe tørveskuret med tilliggende grund for kr. 7000.- Dette tilbud blev vedtaget 15. marts 1953. 8 dage senere vedtog man, på et kombineret skole- og menighedsbestyrelsesmøde, at lade en sådan gymnastiksal bygge under J.J. Frederiksens ledelse. Murerarbejdet blev udført af Bent Christiansen, og J.J. Frederiksen stod for tømrer- og snedkerarbejdet.

Skolens lokaleproblemer var dog ikke løst med bygningen af en ny gymnastiksal, og 4. Juli 1953 vedtog skolebestyrelsen at indsende et andragende til NFS om at måtte få lov til at inddrage mødesalen til skole, når den netop planlagte nye kirke i Nærum var blevet bygget. Som svar på dette tilbød dir. H. Westerlund, at NFS ville give kr. 20.-25.000.- til hjælp til opførelse af 3 klasseværelser, hvis skolen ville give afkald på mødelokalet og overtage Concordia i stedet for de nuværende lokaler i stueetagen under mødesalen. Derved kunne skole og Aftenhvile blive helt adskilt. På skolebestyrelsesmødet den 25. April 1957 gentog dir. H. Westerlund dette tilbud bekræftet af NFS. På samme møde vedtog man at tale med arkitekt Eske Kristensen om at lave en skitse af en tilbygning til Concordia på 3 klasseværelser m.v. En ny skolebestyrelse valgt pr. 1. Oktober 1957 bekræftede disse tilbud. På dette tidspunkt gik skolens elevtal imidlertid en del tilbage, bl. a. på grund af, at man ikke kunne få oprettet en realskole, og byggeplanerne blev udsat.

Skolebestyrelsen nedsatte derefter den 26. Oktober 1961 et nyt byggeudvalg, som dog ikke rigtig foretog sig noget, da der var et midlertidigt byggestop. Ved skolebestyrelsesmødet 19. Jun 1962 rejste Johs. Jensen igen spørgsmålet om, hvorvidt man ønskede at bygge en tilbygning til skolen, idet det nu så ud til, at byggestoppet snart ville blive hævet. Dette foranledigede, at byggeudvalget fra 1961 blev sammenkaldt 20. Januar 1963 til nye drøftelser.

Ved dette møde aflagde direktør H. Westerlund en rapport over de aftaler, der var mellem Nordisk Filantropisk Selskab og Skolebestyrelsen. Skolen skulle have Concordia med tilliggende jord som ejendom plus 20.000. - kr. til at bygge en ny skolebygning foran Concordia mod at give afkald på menighedens lokaler på Aftenhvile. Disse var nemlig lovet til skolen, fordi menigheden havde bygget kirke på den plads, der oprindeligt var givet til skolen. Man drøftede forskellige muligheder for skolen, men der kom ikke noget konkret ud af dette møde.

Forældrene til børnene i skolen var imidlertid blevet kede af at vente på beslutninger, og der var nu gået to år siden skolebestyrelsen havde sit første møde med dir. H. Westerlund fra NFS. På et forældremøde den 7. November 1963 skrev man derfor et brev til menighedsbestyrelserne i Skodsborg og Nærum menigheder samt til skolebestyrelsen. I dette brev påpegede man behovet for en udvidelse af menighedsskolen, og man anmodede indtrængende om, at man så hurtigt som muligt ville tage skridt til bygning af en ny skole.

Dette foranledigede, at de ovennævnte bestyrelser blev indkaldt til et nyt møde den 10. December 1963. Ifølge rapporten over drøftelserne ved dette møde synes det som om, man endnu ikke havde fundet den ideelle løsning på menighedsskolens problemer. Det største problem var, at N.F.S. var begyndt at tale om at bygge pensionistboliger foran Concordia på baggrund af en vedtagelse fra Østdansk Konferens' årsmøde i 1962. Her henstillede man til konferensen at undersøge muligheden for at indrette en sygeafdeling på Aftenhvile. Løvrigt mente NFS ikke, at kommunen ville give tilladelse til bygning af en skole her. Man talte derfor om muligheden af at udvide den nuværende skole med en tilbygning til kirken. Af andre forslag, der var fremme, var køb af den gamle Nærum kostskole eller Nærum gamle stationsbygning.

Derefter skete der intet førend på skolebestyrelsesmødet 15. Oktober 1964. Her tog man endelig fat på problemerne, idet man nedsatte et nyt byggeudvalg med følgende medlemmer: Willy Ipsen, Chr. G. Jensen, G. L. Frederiksen, H. Westerlund, Jens Madsen, Johannes Jensen og Dagny Pedersen. Man ønskede tilsyneladende at fastholde NFS på afgivne løfter; idet man vedtog at rette henvendelse til arkitekt Eske Kristensen for at bede denne udarbejde et skitseforslag til en skolebygning foran Concordia. Samtidig vedtog man at anmode konferensen om at bede NFS om fuldmagt til

at gå videre med sagen, idet NFS have skødet på grunden. Denne fuldmagt ønskede NFS ikke at give, og planen blev derefter henlagt, men mange kunne ikke forstå NFS's afslag.

Så gik der igen lang tid uden beslutninger. Der skete ikke noget før i slutningen af Januar 1966. Ved et konferensbestyrelsesmøde blev skolesagen fra Nærum atter taget op til drøftelse, og konferensbestyrelsen vedtog at anbefale, at man arbejdede videre med en plan om at placere en ny skole på sportspladsen syd for kirken, da man ikke kunne regne med at få lov til at bygge foran Concordia. Endvidere at anbefale, at byggeudvalget henvendte sig til arkitekt Eske Kristensen for at bede ham om at udarbejde en skitseplan, der både kunne opfylde skolens behov og samtidig tage mest mulig hensyn til naboerne.

15. Februar 1966 trådte det tidligere valgte byggeudvalg sammen, dog uden H. Westerlund, der var udtrådt. Her blev man enige om, at konferensen skulle tiltræde tilbudet om at bygge på sportspladsen mod at beholde Concordia og gymnastiksalen. Allerede den 23. Februar skrev byggeudvalgets formand til Eske Kristensen om ønsker vedr. lokaler m.v. Små 4 uger senere fremsendte arkitekten et skitseforslag til en bygning ved side af kirken i harmoni med kirkens arkitektur. Efter forskellige ændringsforslag blev den endelige skitse godkendt, og man gik videre med detailprojekteringen.

13. December 1966 var man nået så vidt, at konferensformanden kunne sende et brev til byggeudvalget, hvori det hed "tiden synes at være inde til, at vi må igangsætte indsamlingen til den nye skole" Herefter nedsatte menigheden et indsamlingsudvalg. Det næste år arbejdede man videre med detailplanerne, der rettedes ind under hensyn til de forskellige krav fra myndigheder mv. 1. April 1968 afholdtes licitation over den planlagte skolebygning ved siden af kirken.

Ifølge rapporten over skolebestyrelsesmødet 28. Oktober 1968 endte hele dette projekt vedr. en skolebygning ved siden af kirken brat med, at NFS ikke ville give tilladelse til projektet af følgende grunde: 1. projektet bliver for dyrt, 2 byggearealet er for stort; der kan ikke bygges en sygeafdeling til aftenhvile, hvis dette projekt gennemføres, og 3) flere menighedsmedlemmer ønsker kirkens omgivelser uforandrede. På samme møde meddelte konferensformanden Alfred Brandt imidlertid også, at konferensbestyrelsen havde

vedtaget, at man skulle bede arkitekt Eske Kristensen om at udarbejde et nyt forslag til skolebyggeri; denne gang igen foran Concordia. En sådan ny skitse forelå ved skolens byggeudvalgs møde 26. Februar 1969.

Det nye projekt blev mødt med en del kritik, mest fra lærernes side. Først og fremmest fordi projektet var meget skrabet i begyndelsen. Lærerne anførte således helt berettiget, at den nye skolebygning helt fra starten ville være for lille. Endvidere, at der ikke var projekteret et skolekøkken, ej heller omklædning og bad til gymnastiksalen. På et nyt byggeudvalgsmøde drøftedes disse indvendinger, og lærer Frederiksen foreslog, at man skulle rive Concordia ned og lægge det indvundne areal til den nye bebyggelse. Iøvrigt skete der i April det uventede, at NFS på sit hovedbestyrelsesmøde 22. April vedtog, at jorden foran Concordia skulle overdrages til østdansk konferens med den klausul, at jorden blev anvendt til det nye skolebyggeri. Derved var man ude over det problem, at NFS skulle godkende alle planer.

Man arbejdede imidlertid i lang tid videre med planerne, hvori Concordia skulle indgå som en del af skolen. Projektet blev bearbejdet, og de mange indvendinger fra sundhedskommision og andre myndigheder prøvede man at imødekomme. Efter mange møder og mange konsultationer med konferensbestyrelse og myndigheder blev de nye planer for en menighedsskole vedtaget af byggeudvalget. I den færdige plan var de fleste af lærernes ønsker imødekommet, og Concordia blev dømt til nedrivning, når skolebyggeriet var endt. Den endelige plan blev af arkitekten sendt til godkendelse hos kommunen og 18. November 1970 forelå der byggetilladelse.

Den nye plan skulle godkendes af konferensbestyrelse og bestyrelserne i union og division. I Februar 1972 var planen godkendt af alle instanser, og den 5. Marts 1972 blev der holdt et orienterende møde i Nærumkirken, hvor medlemmer fra både Skodsborg og Nærum menigheder blev gjort bekendt med planen. Den 17. Marts 1972 udsendte østdansk konferens en orienteringsskrivelse til alle medlemmer af de to menigheder, hvori planen blev yderligere belyst herunder også, hvad byggeriet ville komme til at koste. Der var vedlagt en tegning, hvoraf det fremgik, at bygningen skulle fremtræde som en samlet enhed med alt under ét tag. De fleste klasseværelser vendte mod syd, og gymnastiksalen helt mod øst. Der skulle være fuld kælder under hele bygningen undtagen under gymnastiksalen, som skulle være forsænket ca. 1 meter i forhold til klasseværelser.

Økonomisk set skulle der også være grønt lys for at gå i gang, idet planen var godkendt af alle samfundets instanser og dermed også, at man kunne forvente et tilskud på op til 40% fra union og division. Hertil kom, at der allerede var ca. 250.000 kr. i Nærum skoles byggefond, hvoraf godt 50.000 kr. var indbetalte gaver fra de to menigheder, og resten en bevilling fra konferensen. Menighedsbestyrelserne i Skodsborg og Nærum var tidligere gået ind på, at man ville søge at skaffe 25% af byggesummen til veje som gaver eller frivillig arbejdskraft. Et overslag fra arkitekt Eske Kristensen viste, at de samlede udgifter til skolebyggeriet ville beløbe sig til godt 1,3 mill. kr.

Følgende håndværksmestre skulle stå for byggeriet: Willy Ipsen - udgravninger, kloak-, murer- og betonarbejder. Tagdækning: Villadsens fabrikker. Tømrer- og snedkerarbejde: Villy Fejersen. VVS: brdr. Jensen. El.-arbejde: A. Ravnkilde. Glasarbejde: Age Jensen, Birkerød. Malerarbejde: V. Østergård. Vinteren 1971/1972 var ret hård, og af denne grund kunne man ikke påbegynde jordarbejderne før 20. Marts, hvor Willy Ipsen satte gravemaskinen i gang med udgravning af grund, men snart var der fuld gang i byggeriet.

Også ved dette byggeri hjalp nogle af menighedens medlemmer til som frivillig arbejdskraft, dog slet ikke i samme omfang som ved kirkebyggeriet. Af det endelige regnskab fremgår, at værdien af den frivillige arbejdskraft beløb sig til ca. 125.000.- kr. Det drejede sig især om hjælp til opmuring af skillevægge i kælderen, pudsning af væggene i gymnastiksalen og grunding af vinduer. Af hjælpere har jeg fundet frem til følgende navne: Jens Fuglø, Hilmar Jensen, Aksel Joensen og Harry Petersen, men der har nok været flere. Iøvrigt har både brdr. Jensen og muremester Panduro-Olesen stillet gratis arbejdskraft til rådighed i et vist omfang.

I forbindelse med påbegyndelsen af byggeriet skete der en omstrukturering af skolens tilhørsforhold. For April 1972 hørte skole og lokaler direkte under konferensen. Den nye skolebygning vil ligeledes være ejet af Adventist-samfundet, men skolen selv blev pr. 1. April 1972 omdannet til en selvejende institution under Adventistsamfundet med navnet "Adventisternes privatskole" Denne selvejende institution skal så leje sig ind i de af samfundet ejede lokaler.

Der var rejsegilde på den nye bygning i December 1972, og skolen var under tag inden vinteren for alvor satte ind i Januar 1973. Skolen blev taget i brug

den 1. Oktober 1973. Den var færdig, selv om enkeltheder manglede. Indvielsen af skolen fandt sted meget tidligt i året 1974. Den nye skole skulle omfatte 2 bygninger, dels den nyopførte skolebygning og dels den bestående bygning. I den nye bygning ville der blive:

1 gymnastiksal med scene	3 klasseværelser
1 fysiklokale	1 naturlærelokale
1 skolekøkken	1 lærerværelse
1 kontor	2 bruserum

endvidere toiletter, depoter, arkiv- og sikringsrum, fyrrum og div. gang- og trappearealer. I den bestående bygning (den gl.gymn.sal) skulle der indrettes 1 sløjdlokale og 1 klasseværelse.

Skolen skal som omtalt leje sig ind i de nævnte skolelokaler m.v. for en årlig husleje til Adventistsamfundet på 120.000. - kr., svarende til en forrentning på 6 1/2 % af en byggesum på 1.8 mill. kr. At byggesummen så, inden man var helt færdig, sneg sig op i nærheden af de 2 mill. kr., er en anden sag.

Årene 1973 til 1979.

Det nye præstepar, som kom til Nærum efter Iris og Børge Schantz, var **Erna og Caleb Andreasen**. Som tidligere nævnt kom familien fra Sorø, hvor de havde arbejdet i 2 år. Som hjælpepræst fungerede Lars Nygaard Nielsen i 1977-1978. Forstandere i begyndelsen af denne periode var Søren Leth, Christian Petersen, Erling Berg og Jørgen Andersen, idet man fra 1971 var begyndt med 4 lægforstandere. På grund af skift blev Tony Marqvart og John Ravnkilde forstandere sidst i perioden.

Caleb Andreasen havde et stille og behageligt væsen, der vakte tillid hos alle i menigheden. At han følte et stort ansvar for denne, kan man læse i hans referat fra menighedens arbejde i Adventnyt (*47): "Når jeg står på prædikestolen, og ca. 300 ansigter er vendt mod mig, da føler jeg det ikke som et privilegium, men et frygtelig stort ansvar. Hvem kan tale for den levende Gud? Spørgsmålet er ikke, om det er en god eller mindre god prædiken, men: vil den være til opbyggelse og berigelse, vil den styrke troen". Caleb Andreasen havde en speciel interesse for børnene og de unge. Han holdt en speciel børnegudstjeneste, og han havde en sammenkomst med de unge i lokalet på Ystadvej, hvor han talte om "Ær din far og mor". I

vinteren 1974-75 holdt han et kursus for spejderne over vort samfunds tro og lære.

Missionsgruppen i menigheden udfoldede stor aktivitet i vinteren 1975/76. Ca. 40 menighedsmedlemmer deltog i en lokal missionskampagne, kaldet Blovstrød-planen efter dens lokalitet, der omfattede Blovstrød og Hørsholm. Alle hjem i området blev besøgt 7 gange med forskellig litteratur, indbydelse til brevskolen, bibelgaveplanen m.m. Resultatet var ca. 30 nye kontakter. Man kunne også støtte planen økonomisk, og der indkom ca. 6000.- kr. specielt til dette arbejde. (*47). I samme periode afholdt C.A en virksomhed i Nordsjælland, tildels i samarbejde med pastor Gudmundsson fra Hillerød.

Sabbaten den 12. August 1976 var en speciel dag for Nærum menighed, idet man denne dag med en særlig gudstjeneste tog afsked med Aftenhviles beboere, der få dage efter flyttede til det nye plejehjem i Fakse. Disse kære, ældre søskende havde varet en trofast kerne i Nærum menighed, både med hensyn til at deltage i sabbatsskole og møder, men også med trofasthed i spørgsmålet om tiende og gaver til menigheden. De havde været en del af menighedslivet siden 1931, og de ville blive savnet meget.

I efteråret 1977 afholdtes der onsdag aften en serie studier af Åbenbaringens bog under ledelse af kirkens præst, de 2 ungdomspræster i hhv. Nærum og Skodsborg samt konferensens ungdomssekretær og med aktiv deltagelse af Nærum ungdomsforening. Det var en serie interessante og lærerige aftener, hvor talerne var Caleb Andreasen, Jens Danielsen, Jens K. Jensen. Ib Melkersen, Lars Nygård Nielsen og Johan Thorvaldsson.

Caleb Andreasens arbejde for Nærum menighed sluttede meget brat. Efter få dages sygdom døde han på Gentofte amtssygehus den 12. Juni 1979. Ved den efterfølgende begravelseshøjtidelighed i vores kirke viste en stor del af menigheden ved deres deltagelse, hvor meget de holdt af deres præst, og hvor stor medfølelse man havde med den sørgende familie.

Tiden 1979 til 1984.

Denne tid er delt i 2 perioder, idet menigheden havde 2 præster med en kort periode hver. Fra 1979 til 1982 var Jens K. Jensen tilknyttet menigheden på 1/2 tid, idet han samtidig havde ansvaret for bibelundervisningen på

Fysioterapiskolen i Skodsborg, og fra 1982 til 1984 var Svein Johansen menighedens pastor. Forstandere i denne periode var Christian Petersen, Tonny Marqvart, John Ravnkilde og Niels Neesgaard.

Jens K. Jensen boede i Nærum i den tidligere hovedbygning til Aftenhvile sammen med sin hustru Andrée og deres 3 børn: Vanja, Vibe og Julian. Jens K.J havde allerede i nogle år været konferensens ungdomssekretær og lærer ved fysioterapiskolen. Nu blev der pålagt ham det ekstra arbejde at være ansvarlig for Nærum menighed. Det lykkedes godt, måske også takket være den gode hjælp han fik af menighedens første forstander Christian Petersen, der i disse år fik ekstra meget at se til, specielt med besøg og hilsener fra menigheden ved runde fødselsdage m.v.. Som hjælpepræster med ansvar for ungdomsarbejdet havde Jens K.J. det første år (1979-80) Erik Marcussen og de to næste år (1980-1982) Anker Kjøller. Deres arbejde er nærmere beskrevet under afsnittet om ungdomsforeningens arbejde.

Jens K. Jensen elskede at undervise, og det fik menigheden gavn af. I hans periode blev det til 3 specielle seminarer holdt om onsdagen i kirkens lille sal. Det var emner, der specielt havde Jens K.J.s interesse, nemlig Daniels bog, Åbenbaringen og Helligdomstjenesten. En anden serie på 10 aftener behandlede samfundets historie og ideologi. Jens K. Jensen var også flittig til at besøge ungdomsforeningen i deres lokaler. Der var enkeltmøder og spørgeprogrammer, og der var fredag aften møder om de tre engles budskaber. Det var altsammen meget fin undervisning, og alle hans møder var godt besøgt.

I 1980 blev der i vor kirke i Nærum holdt en særlig undervisning for unge prædikanter, en såkaldt "field school" under ledelse af evangelisten R. Stanley. Vore unge præster blev undervist i at prædike og i at besøge søskende og interesserede, og sideløbende med undervisningen afholdt R. Stanley to offentlige virksomheder i henholdsvis København og Lyngby. Møderne i Lyngby var ret godt besøgt af søskende fra Nærum, og flere har siden udtrykt, at det var meget fin evangelisk forkyndelse. Folmer Larsen skrev i bladet "Concordia" således om møderne: "Br. Stanley virkede umiddelbart tillidsvækkende og overbevisende, idet han altid lod Bibelen tale.... De bibelske sandheder, som er karakteristiske for Adventbudskabet, forstod han at fremkalde på en enkel og let forståelig måde"

1 1982 kom Svein Johansen og hans hustru Anna til Nærum som afløser af Jens K. Jensen i hans arbejde for Nærum menighed. Også i Svein Johansens tid blev der afholdt forskellige kurser og seminarer, bl.a. holdt læge Arne Iversen en serie interessante foredrag om legemets opbygning og forskellige råd om sund livsførelse. Det var også i Svein Johansens periode, at en gruppe unge fra Holte og omegn begyndte sabbatsmøder en gang om måneden i Holte - og dermed dannede grundlaget for dannelsen af Lyngby menighed 3 år senere. Iøvrigt benyttede Sv.J. i perioder sabbatsgudstjenesten til forkyndelse af vort budskab, f.eks. 10 sabbater fra Januar til Marts 1983 med emner om Biblen, Skaberen, Kristi genkomst, Sabbaten m.v. Det var gode prædikener om vor tro, hvilket også bar frugt i form af nye medlemmer i menigheden. Anna og Svein Johansen var et afholdt præstepar i Nærum, og det var alt for kort tid, de var hos os

December 1982 var en særlig tid for Nærum menighed, idet man kunne fejre den nye kirkes 25 ars jubilæum. Dette blev gjort dels med en særlig julekoncert i kirken fredag aften den 17. December og dels med en festgudstjeneste om sabbaten. Julekonserter have været afholdt i mange år i Nærum kirken og denne fredag aften var særlig festlig og stemningsfuld med sang af menighedens kor, børneskolens kor, kvartetten Notabene samt forskellige sanggrupper og solister, der tolkede emnet om stjernen over Bethlehem og barnet i krybben.

Ved sabbatsgudstjenesten næste dag kunne vi glæde os over en fyldt kirke med mange gæster, blandt hvilke var kirkens arkitekt, kgl. bygningsinspektør Eske Kristensen med frue og Nærum Folkekirkes præst, provst Lis Rechendorff. Som indledning til gudstjenesten gav en af menighedens forstandere, Anker Christensen, en kort redegørelse for kirkens tilblivelseshistorie, og vi lyttede til en prolog, skrevet af Åge Jensen, Hjortekær, der sammen med sin bror, Chr. G. Jensen, var blandt initiativtagerne til kirkebyggeriet. Pastor Svein Johansens hustru, Anna, sang solo, og kirkens kor sang ligeledes. Konferensens formand, pastor Kay Støtt, mindede os i sin tale om det spørgsmål, som Pilatus stillede folkemængden: "Hvad vil I, at jeg skal gøre med Jesus, som kaldes Kristus?" "Intet menneske undgår at tage stilling til dette spørgsmål. Tager vi imod ham i tro som vor frelser, eller har vi - som jøderne dengang - en "Barrabas", som vi foretrækker"

Arkitekt Eske Kristensen mindedes, hvorledes menigheden i sin tid gennem offervilje, arbejdslyst og tro på, at den store opgave skulle lykkes, havde inspireret ham til at tegne en enkel, prunkløs, men ægte kirke. Pastor, senere provst Lis Rechendorff bragte en lykønskning fra Folkekirken i Nærum og udtrykte sin glade over, at vi i vor lille by kan leve sammen som kristne i fred og fordragelighed og med gensidig respekt for hinandens tro og overbevisning. Efter gudstjenesten var der fælles spisning og hyggeligt samvær i skolens gymnastiksal, hvor Åge Jensen med støtte af lysbilleder mindede os om de travle dage, da kirken blev bygget. (*48)

Ved menighedens valg i sommeren 1983 dukkede en nydannelse op i menigheden, nemlig en søstergruppe. Til formand for denne gruppe valgtes Birthe Bacher, som tillige blev medlem af menighedsbestyrelsen.

Søstergruppen startede som en græsrodsbevægelse, idet nogle søstre i menigheden havde talt sammen om, at det kunne være hyggeligt, om menighedens søstre kunne mødes en weekend og drøfte, hvad der kunne gøres for at aktivere kvinderne til menighedsarbejde - herunder også at indgyde dem større frimodighed til at tage aktivt del i sabbatsskole og gudstjeneste.

I Marts 1983 arrangerede denne græsrodsgruppe en weekend i en spejderhytte i Rude skov ved Holte. Denne søster-weekend blev angiveligt en stor succes. Vi kan læse en rapport om den i bladet Concordia, hvorfra refereres: "28 af menighedens søstre har været samlet i weekenden den 6-7 April omkring emnet: "omsorg i hverdag og kriser" med undervisning af Elselil Berglund.. Det er utroligt betydningsfuldt, at vi allesammen - gennem en bevidsthed om vor egen måde at være på og tale på - stiler mod en større åbenhed overfor hinanden og derved skaber dybere venskaber.

Søstergruppen blev mødt med en vis mistro og skepsis fra nogle i menigheden. Herom skriver Birthe Bacher: "Jeg vælger at tro, at al den modstand, vi møder, er et udtryk for usikkerhed og uvidenhed om vores helt igennem ærlige forsøg på at bibringe vores menighed noget positivt - og ikke er et udtryk for en overbevisning om, at vi er rødstrømper og ønsker at splitte menigheden. Jeg er glad for, at i hvert fald Gud kender vore ønsker og motiver".

Søstergruppen arrangerede næste forår (foråret 1984) en lignende weekend, som også var vellykket, og man lagde planer om yderligere aktiviteter. Ved menighedsvalget i sommeren 1984 blev gruppen imidlertid ikke genvalgt, formentlig fordi der i menigheden var en vis modvilje eller mangel på forståelse for dette arbejde. Gruppens arbejde har måske alligevel på sin vis været med til at påvirke menighedens søstre, idet kvinderne i menigheden i dag tager betydeligt større del i menighedens aktiviteter end, da søstergruppen startede for 10 år siden. Eksempelvis kan menighedssøstre nu ordineres, og de kan deltage i uddelingen af nadveren. En kvindelig forstander i menigheden har også været en realitet siden 1987.

Det skal endelig nævnes, at søstergrupper har været organiseret i U.S.A. i det mindste de sidste 5-6 år under navnet "Womens ministries". Generalkonferensen har siden 1990 valgt en leder af dette arbejde, og hver underafdeling helt ned til konferenserne i U.S.A. har en leder. I Septembernummeret 1993 af Adventnyt præsenteres dette arbejde for os under titlen: "Kvinder i tjeneste", hvor ideologien bag kvindegrupper uddybes.

Tiden 1984 til 1991.

Præstefamilien i denne periode var Grethe og Villi Rasmussen, der kom fra Ebenezer menighed til Nærum. Som hjælpepræst fungerede Finn C. Larsen i tiden 1986-1987. Forstandere i disse år var den første tid Tony Marqvart, Niels Neesgaard, Carsten Thomsen, Vagn Østedgård og Lillian Jensen. Sidst i perioden Niels Neesgaard, Birgitte Mortensen, Nils Rechter og Vagner Lund. Se iøvrigt oversigten over forstandere sidst i hæftet.

Allerede fra efteråret 1984 begyndte Villi R. offentlig virksomhed. Det første efterår blev der afholdt en 5-dages kampagne sammen med Grete Tofterup, og denne blev efterfulgt af flere sundhedsmøder, samt næste forår af offentlige møder i kirken. Der var også offentlige møder i foråret 1986, dels i Nærumkirken og dels i Lyngby. Fra denne gruppe blev flere interesserede inviteret til fredagaftermøder hos Doris og Anker Christensen i Lyngby. I 1987 blev der afholdt 2 Åbenbarings-seminarer i hhv. Virum og Hørsholm, ligesom der i Hørsholm i 1990 blev afholdt en serie foredrag "Fund og Fakta" med arkæologiske lysbilleder. (*49)

Grete og Villi Rasmussen gjorde et stort arbejde for menigheden - både med besøg i hjemmene og med at samle de unge i en teenage bibel- og hyggeklub, og menigheden satte stor pris på deres virksomhed. De mange offentlige virksomheder resulterede også i tilgang af nye medlemmer til vores menighed.

1986 var året, hvor menighedsbestyrelsen i Nærum besluttede at indkalde menigheden til et specielt møde til drøftelse af et forslag om ordination af kvindelige forstandere. Dette var i overensstemmelse med retningslinjer fra division og union. Ved dette møde vedtog Nærum menighed med stort flertal at gå ind for en sådan ordination af kvindelige forstandere. Den første kvindelige forstander i Nærum menighed, Lillian Jensen, blev valgt året efter.

I Villi Rasmussens tid var der også et par specielle stævner, som bør nævnes. Der var i Februar 1986 et specielt "Pioner" møde i Nærum, hvor man havde samlet en gruppe af vore ældre præster og arbejdere til en speciel temasabbat til minde om den tid, hvor vi havde færre kirker, men vandt flere medlemmer. Dagens prædikant var Werner Wilstrup Hansen, der med sin høje alder selv havde oplevet pionertiden. I referatet i AN fra denne prædiken hedder det : "Nu er Werner Wilstrup Hansen fyldt 90 og havde støttestokken i hånden, da han gik op på talerstolen. Håret er hvidt og stemmens klangfylde ikke helt, hvad den har varet, men iveren og begejstringen er usvækket. Uden en eneste manuskriptlinje at støtte sig til holdt han forsamlingens opmærksomhed fast i 30 intense minutter. Sig så ikke, at pionerånden ikke findes mere." Med sig på talerstolen havde han en anden af vores afholdte og veltjente prædikanter, pastor Thorvald Kristensen, som læste skriftlæsningen og lyste velsignelsen.

Efter gudstjenesten samledes menighed og gæster til fællesspisning i skolens gymnastiksal, og senere fortsatte stævnet i kirken. Gennem W.W.Hansens beretninger blev vi gjort bekendt med mange af vore tidligere missionsarbejdere, som de fleste af os kun kendte af navn. Thorvald Kristensen mindedes den tid, da han var bibelarbejder for W.W.Hansen i Brovst. En tid, hvor prædikanter og bibelarbejdere ikke havde bil, ja nogle end ikke en cykel. Referatet af dette Pioner-møde er meget læseværdigt.
(*50)

Det andet stævne, som bør navnes, var et specielt "Sabbatsstævne", hvor professor i teologi ved Andrews University, Samuele Bacchiocchi talte. S.B. har specielt studeret emnet omkring sabbaten og dens betydning gennem tiden. Der var emner som "Min søgen efter Herrens dag ved Vatikanets universitet". "Guddommelig hvile for hvileløse mennesker", "Hellig dag eller helligdag" samt "Bibelen og alkohol".

Oprettelsen af Lyngby menighed i 1986.

I året 1983 var der en gruppe unge - fortrinsvis unge familier bosiddende i Holte og omegn - der begyndte at tale om at danne en mindre gruppe med mødested i Holte. Det skulle være en "udesabbatsskole", som i begyndelsen skulle mødes een gang om måneden. Man begyndte at se sig om efter et egnet lokale, og man fandt et sådant på Øverødvej i Holte, hvor Holte kirke havde et menighedshus. Dette menighedshus kunne man leje om sabbaten for kr. 175.- pr. gang.

I efteråret 1983 blev dette en realitet, og fra gruppen blev der fremsendt en skrivelse til Nærum menighedsbestyrelse, hvori man redegjorde for planerne. Det hedder heri, at formålet med dannelsen af denne gruppe i Holte var følgende:

- at det enkelte medlem må blive mere aktiv og engageret i troens fællesskab. Dette, mener vi, vil lettere ske i en mindre gruppe end i en stor - for mange upersonlig kirke.
- at satse stærkt på et større socialt fællesskab - især om sabbaten - som supplement til det åndelige fællesskab. Dette vil bl.a. ske ved fællesspisning og samvær efter sabbatsskolen/gudstjenesten.
- at give store mulighed for at invitere venner og bekendte udenfor menigheden til vores sabbatsskole/gudstjeneste.
- at på længere sigt danne en ny og mindre menighed.

I redegørelsen anføres det, at der på ingen måde er tale om, at man ønsker at bryde ud af menigheden og danne en gruppe med nye og fra menigheden afvigende synspunkter. Denne "udesabbatsskole" - er naturligvis forankret på SDA's tro og lære nøjagtig som den øvrige menighed. Yderligere vil man lægge stor vægt på, at det ikke udvikler sig til en lille, eksklusiv, lukket kreds. Tværtimod ønsker man gerne at se alle fra menigheden, som har lyst til at være med i et sådant forsøg.

Efter ca. 1 1/2 ars virke sendte gruppens ledelse en redegørelse til Nærum menighed om gruppens arbejde. Det hedder heri:

(dateret 9. April 1985)

" "Holte udesabbatsskole" har nu eksisteret i godt 1 1/2 år, og på opfordring fra menighedsbestyrelsen i Nærum menighed vil vi her forsøge ganske kort at give et overblik over, hvordan det er gået.

1) HVOR OG HVORNÅR? Sidste sabbat i hver måned i Holte kirkes menighedshus på hjørnet af Pileallé og Øverådvej i Holte. Sabbatsskole kl. 10.00 og Gudstjeneste kl. 11.15.

2) HVAD FOREGÅR? Som oftest en traditionel sabbatsskole hvor vi på sædvanlig vis gennemgår dagens lektie efterfulgt af en traditionel gudstjeneste med en inviteret "prædikant". Bl.a. flg. talere: Lex Lijkendijk, David Dorland, Magne Fuglheim, Jens K. Jensen, Reio Rouhe, John Depuis, Jørgen Mortensen (Apostolisk kirke), Elsy Bacher.

Ind imellem har vi haft "utrusionelle" gudstjenester, bl.a. et skuespil om tiden omkring 1844, tale/lysbilleder over emnet kristendom og kunst (Jørgen Henriksen, USA) samt flere gudstjenester, hvor vi har søgt forskellige emner belyst ved indlæg fra forskellige "lægfolk" i menigheden.

3) HVORDAN ER DET GÅET/HVAD HAR VI OPNÅET? Den første vinter kom vel ca. 25-40 voksne samt adskillige børn, men i år (1985) er antallet af deltagere steget betydeligt (bl.a. p.g.a. de unge fra Skodsborg), således at vi i Januar og Februar 1985 var omkring 60 voksne til gudstjenesten. Mange bliver til fællesspisning og hyggeligt samvær om eftermiddagen.

Kort fortalt finder vi følgende punkter af stor vigtighed:

a) Stor betydning for os selv : for den gruppe af søskende, der kommer fast i Holte, har det haft en meget stor betydning, både åndeligt og hvad angår det sociale fællesskab. Man får et ansvar, og man kan ikke undgå at blive aktiv og engageret.

b) Nye ansigter : vi ser mange "nye ansigter", hvormed menes menighedsmedlemmer, som vi kun sjældent eller aldrig ser i vore organiserede menigheder.

c) Unge fra Skodsborg menighed/fysioterapiskole : det er desværre et faktum, at kun en mindre gruppe af de studerende ved fysioterapiskolen føler sig tilskyndet til at komme i Skodsborg kirken. Flere og flere af de unge fra Skodsborg er imidlertid begyndt at komme til Holte, hvilket vi finder overordentlig positivt.

d) : Ikke-adventister : mange besøg af mennesker uden for menighedens rækker.

Jvf. ovenstående finder vi, at Gud har velsignet dette eksperiment meget, og vi tror meget på fremtiden for denne aktivitet.”

Nogen tid efter denne redegørelse måtte gruppen fra Holte imidlertid skifte lokale, idet man ikke længere kunne leje menighedshuset i Holte. Man fandt derfor frem til et lokale på Trørøds skolen, hvor man kunne være om sabbaten.

Både de mindre gode forhold i Trørød og det positive resultat man som et hele havde haft i den forløbne tid bevirkede, at man nu for alvor tænkte på at oprette en ny, selvstændig menighed, og man begyndte nu at søge efter mere velegnede lokaler, hvor man under mere stabile forhold kunne etablere sig. Disse lokaler fandt man i Lyngby baptistmenigheds kirke på Odinsvej i Lyngby. Her kunne man for en rimelig betaling leje sig ind hver sabbat, dog med den klausul, at baptisterne ved enkelte ganske specielle lejligheder (bryllup, begravelse o..) kunne bede om at få lokalet en bestemt sabbat.

Herefter var man parat til at danne en ny menighed i Lyngby, og sabbaten den 3. Maj 1986 blev Lyngby menighed stiftet ved en højtidelighed i Nærum adventkirke. Efter at grundprincipperne i syvende dags adventisternes tro og lære var blevet oplæst, skrev tyve medlemmer sig ind i den fremlagte protokol og dannede dermed kernen i den nye menighed.

Gode ønsker fra konferensens formand og repræsentanter fra Skodsborg og Nærum menigheder m.fl. fulgte den nye menighed på vej. Bjørn Krøll Nielsen udtalte ønsket om, at vi alle støtter den nye menighed og dens medlemmer med vore forbønner.

Arene 1991-1992.

Midt i året 1991 blev Grete og Villi Rasmussen flyttet til Næstved og Inger og Lehnart Falk flyttede hertil. Forstandere i denne periode var dels Niels Neesgaard og Nils Rechter i den første tid sammen med Vagn Østedgård, Vagner Lund og Birgitte Mortensen. I 1992 de sidste tre samt Olaf Jørgensen og efter fusionen med Skodsborg tillige Bjørn Kofoed.

Som alle nye præster i vort område tog Lehnart Falk straks opgaven op med at lære de nye medlemmer at kende gennem besøg i hjemmene. Ved indgangen til 1992 inviterede L.F til et seminar om personlighedsvækst. Der var stor interesse for disse møder, som var godt besøgt af både menighedsmedlemmer og besøgende. Efteråret 1992 var præget af travlheden omkring fusionen med Skodsborg menighed. Denne vil blive beskrevet lige efter dette afsnit. Iøvrigt var det en travl tid op til nytåret, idet man planlagde en ny bibeludstilling først i det nye år på linie med den, vi have haft i 1973.

Når det gælder denne periode skal David Dorland også nævnes. Alice og David Dorland flyttede til Nærum i sommeren 1990, idet D.D. blev udnævnt til præst for Lyngby menighed og samtidig til ungdomspræst i Nærum distriktet. David Dorland var en aktiv foredragsholder. I efteråret 1991 blev det til en serie foredrag med titlen "Tanker i tiden" om de store verdensreligioner. Der var 5 foredrag om efteråret og igen 5 foredrag næste forår. Det var foredrag af stor interesse, og de var godt besøgt både af SDA og ikke-SDA. Foredragene blev understøttet ved fremmøde af menighedsmedlemmer fra både Lyngby og Nærum menighed.

Sommeren 1992 blev D.D. udnævnt til ungdomsleder i den nydannede danske unionskonference, men trods det nye arbejde blev der tid til endnu en serie foredrag i Lyngby i efteråret 1992. De nye foredrag var først en fortsættelse af "Tanker i tiden", og derefter fortsatte man med nye foredrag: "Blæs støvet af Biblen". Ved disse foredrag hjalp Anker Kjøller til.

Ud over de nævnte opgaver hjalp D.D også til med fredagften møder hver 14. dag om vinteren i vort hjem i Lyngby. Disse møder, der begyndte i Svein Johansens tid, fortsatte som tidligere nævnt under Villi Rasmussen og nu også med Lennart Falk og David Dorland skiftevis. Der er til stadighed

kommet flere meget interesserede både ikke-SDA og nye SDA'er, og vi håber at kunne fortsatte næste vinter.

Dorkasforeningens arbejde.

Valg af en leder til "syforeningen", som det i mange år blev kaldt, omtales første gang i menighedens rapport fra 1930. De første navne var Helene Schumann, g.m. tapetserer Max S., SB og Julie Panduro, g.m.lab.chef Vilh. Panduro, SB. Endvidere 2 år senere Clara Christensen, g.m. snedker Hjalmar C., også SB. Det kan aflæses i rapporterne fra disse år, at man allerede dengang var aktive i syforeningen, idet pastor Wasli i en af årsrapporterne omtaler netop disse søstres store arbejde i syforeningen.

Nogle år senere dukkede nye navne op i rapporterne : Marie Lindberg, Oline Jensen, M. Olesen, Johanne Frederiksen, Marie Martinsen og Kristine Jensen. Herefter er der nogle år, hvor der ikke er nævnt noget om en syforening. I Februar 1951 anbefalede str. Inger Lund fra Aftenhvile, at man igen forsøgte at starte en syforening. Str. Helene Schurmann, som var aktiv helt fra 1930, og som var en meget dygtig tilskærer, tilbød igen at ville hjælpe med klipning og tilpasning af tøj. Det ser derfor ud, som om man havde konkrete opgaver med at sy til bestemte, mindre bemidlede personer i omegnen.

Helene Schumann står som leder helt op til 1958, hvor nye navne dukker op: Bergliot Holst, Inger K. Lund, Martha Frederiksen og Anna Møller. Fra 1963 var Helle Petersen leder i nogle år, afvekslende med skræddermester Carl Petersen, Solveig Kjøller og Emmy West. I 1958 skete der forøvrigt 2 ting vedr. dette arbejde. Dels dukker navnet "Dorkasforening" op for første gang i rapporterne, og dels ser det ud til, at Nærum menighed i et par år havde 2 dorkasgrupper, idet Anna Møllers gruppe mere gav sig af med at forarbejde nye ting.

Efter indvielsen af den nye kirke fik dorkasforeningen bedre arbejdsvilkår, idet man nu kunne bruge den lille sal til arbejdet. Dette arbejde bestod i at sortere det indsamlede tøj, lappe og stoppe det om nødvendigt, samt event vaske tøj og sy knapper i. Nogle gange syede man brugbart voksentøj om til børnetøj. Endvidere lavede man tæpper af tøjrester, idet man syede firkanter eller tern'er sammen og forede dem til tæpper.

Str. Emma Bisneck skal specielt navnes. Hun tilhørte Skodsborg menighed, men boede i Nærum hos Ingeborg og Børge Rasmussen på Alfred Christensensvej. Som pensionist var str. Emma fuldtids dorkas-søster. Hun fik materialer fra både Nærum og Skodsborgs dorkasforening, og hun købte materialer for sine egne penge. Af dette lavede hun børnetøj i store mængder. Jeg har selv set hele hendes stue fuld af børnetøj, som blev sendt til Afrika. Hun elskede dette arbejde, som i mange år var hele hendes liv. Andre søstre arbejdede også flittigt hjemme, idet de strikkede vanter, trøjer og sokker til dorkasforeningen.

Fra midten af 1960'erne flyttede Nærum menigheds dorkasforening til Skodsborg og blev tilsluttet Skodsborgs dorkasforening. Arbejdet foregik i en del år på balkonen i det gamle kapel, som ikke blev brugt, da Skodsborg fik sin nye kirke. Her arbejdede man til omkring 1978, hvorefter man flyttede op i de gamle systuelokaler på 3. sal i økonomibygningen.

Arbejdet var principielt det samme. Tøj blev indsamlet i store mængder, repareret som tidligere nævnt og derefter pakket i plasticsække, der igen kom i gamle kaffesække, som kaffefirmaet KARAT skænkede. Der blev flere gange sendt store mængder tøj af sted - over 100 sakke på een gang. Det var gennemgående fint og godt tøj. Tøjet blev sendt mange steder hen. Til Polen og Jugoslavien, til Grønland og Afrika. I årene 1965-66 var J.J. Frederiksen i Masanga for at bygge boliger og skolelokaler der. Han foranledigede, at dorkasforeningen fik afsendt tøj til Masanga. Også denne gang drejede det sig mest om børnetøj; gode ting - både nyt og brugt.

Lederne af dorkasarbejdet var i disse år Gurli Petersen, som i 12 år havde ansvaret, og senere Else Bernhardsen, der fortsat leder arbejdet. Det foregår stadig på sanatoriet, og der er fortsat 5-6 søstre, der mødes hver uge, ligesom der også er nogle, der arbejder i hjemmet, specielt med strikning af børnetøj.

Menighedens missionsarbejde.

Mission er kendetegnet for Adventistsamfundet. Almindeligvis forstår man herved et udadvendt arbejde i det fremmede. Mission i de nærmeste omgivelser - indadtil og udadtil - er mindre kendt, men ikke mindre vigtigt. Mission indadtil for at undervise og vejlede menighedens medlemmer blev tidligt til sabbatsskoler, og hertil behøvedes trykte lektier. Endvidere behøvede man

traktater, blade og bøger til omdeling og salg - både i menigheden og udadtil. Det blev derfor nødvendigt at organisere denne distribution af bøger og blade i menigheden, hvorfor man oprettede en institution, der blev kaldt traktat- og missionsforeningen.

Også Nærum menighed fik hurtigt en traktat- og missionsforening. Der blev valgt en formand - kaldet missionssekretæren - som samtidig var kasserer og bestyrer af hele beholdningen af beger, blade og sabbatsskolelektier. Det blev fra starten en selvstændig afdeling i menigheden med et lille lager af bøger og blade og med egen pengekasse til afregning med bogforlaget. Missionssekretæren havde også ansvaret for distribution af blade og traktater, og specielt høstindsamlingen krævede en meget stor indsats.

Idet menigheden voksede, blev dette arbejde for stort for et enkelt menneske, og efterhånden blev det omorganiseret. Fra 1970 valgte man en egentlig missionsbestyrelse, oftest med en af forstanderne som formand, og høstindsamlingen blev en institution for sig selv. Samtidig fortsatte arbejdet med blade og lektiehefter som en selvstændig gruppe. Jeg skal kort omtale hver gruppe for sig.

Hvorledes den oprindelige traktat- og missionsforening fungerede i de 10 første år, hvor missionsskolen var en del af Nærum menighed, foreligger der ikke noget om. Fra 1930 blev der valgt en leder, og her dukker navne som H. Westerlund, J.C. Holst, Max Schumann og Viggo Rasmussen op som ledere for enkelte år. Senere fortsatte lederne i flere år: Ove Jacobsen 2 år, Karl A Frederiksen 8 år og Godtfred Frederiksen i 14 år fra 1947 til 1960. Jens Fuglø virkede fra 1960 til 1971 og Frede Poulsen arbejdede fra 1971 til 1992. Fra efteråret 1992 er dette arbejde overtaget af Johannes Ipsen. Missionssekretæren udfører et stort og uegennyttigt arbejde. Der er mange blade og lektiehefter at fordele i en stor menighed, og der er et stort regnskab at holde orden i. Vi tager disse arrangementer som en selvfølge, og vi tænker sjældent på, at de personer, der har ansvaret, har påtaget sig en stor opgave, som burde påskønnes mere.

Høstindsamlingen har eksisteret længere end Nærum menighed. I de første rapporter fra vor menighed til konferensen finder man, at der allerede fra menighedens begyndelse var nogle medlemmer, der samlede ind til missionen om efteråret ved at sælge et specielt nummer af "Tidens Tale"

for 25 øre. Det første år (1920) blev det til mindre end 100 kr. Senere tog man 1 krone for bladet, og flere samlede ind. I 1929 blev det til kr. 2391. - I 1930erne ændredes høstindsamlingen til at blive andet og mere end at sælge et blad. Nu begyndte man direkte at bede om hjælp til arbejdet ude på missionsfeltet. Dette gav flere penge end tidligere. I 1942 udsendte man for første gang et specielt missionsnummer af Tidens Tale, og i 1956, hvor bladet var blevet omdøbt til Tidernes Tegn, udsendte man det første nummer af "Adventistsamfundets læge-, missions- og skolearbejde i tekst og billeder". I 1960 indsamlede Nærum menighed kr. 13.166.- og i 1971 kr. 53.533.- Fra 1974 blev høstindsamlingen omdøbt til "Hjælpeaktion", og det illustrerede blad blev til det, vi kender idag.

Høstindsamlingen var i mange år ledet af missionssekretæren. I 1960erne, hvor der blev organiseret søndagsture hver søndag i 4-5 uger, var jeg som forstander leder af disse ture. Der var op til 8-10 deltagere, oftest 2-3 fra Aftenhvile, og iøvrigt flere ældre. Vi kørte op til Birkerød og længere nord på. I min egen bil have jeg i flere år brdr. K.P.Nielsen og J.Jepsen, der begge var flittige indsamlere - ikke på grund af de store beløb, men fordi de kom hver gang, vi havde ture, og de mange bakke små, gjorde en stor å. Nogle kørte ud i egen bil, som f.eks. Gunhild og Peter Jensen, der i mange år samlede ind i Nordsjælland. I 1970erne og 80erne var der flere store indsamlere, som kan navnes. Str. Henriette Loubby samlede trofast ind i mange år i butikkerne på Lyngby Hovedgade. Hun blev ved til hun var næsten 90 år. Også andre af vore ældre søstre samlede ind og de fortsatte til de var højt oppe i årene. Dette gælder Bertha Petersen, der samlede ind i Lyngby, og det gælder Anna Bjarup, Anna Rasmussen og Ruth Rasmussen, der fortsat er aktive. Hans Strømbo, Ernst Petersen, Svend Leth og Karl Andersen samlede ind så lange, de have kræfterne. De er alle døde nu. Kamilla Larsen samlede ind i Nærum Vange - området, og dette er nu overtaget af Kamma Bø. Af yngre kræfter, som har samlet ind i mange år, og som fortsat samler meget store beløb, skal Herbert Mortensen nævnes. H.M. samler ind i Hjortekær, og hans missionskampagne er ikke kun de officielle 6 uger - han samler det meste af året. Det skal ikke glemmes, at ungdomsforeningen har sine egne indsamlingsture, spejderne samler ind i Virum, og menighedsskolen i Trørød.

Høstindsamlingen, som nu hedder "Hjælpeaktion", har været stærkest organiseret siden begyndelsen af 1980erne, hvor Margit og Henning Lorck overtog

ledelsen. Ture ud i distriktet og god fordeling af distrikter til selvstændige indsamlere kendetegner deres arbejde, som i 1989 blev overtaget af Folmer Larsen og i 1990 og 1991 af Leon Christensen. I 1992 og 1993 er det igen Margit og Henning Lock, der står for ledelsen. I 1980'erne nåede hjælpeaktion sit højdepunkt med et beløb på omkring 120.000 kr. Flere store indsamleres frafald på grund af død eller flytning har de sidste år reduceret indsamlingen noget. Til slut bør det nævnes, at uden en meget stor indsats fra nogle af menighedens præster var disse store beløb ikke nået. Således samlede Grethe og Villi Rasmussen store beløb ind, bl. a. på Færøerne, men også i vort eget distrikt.

Den sidste gren af menighedens missionsarbejde, jeg vil omtale, er **det egentlige missionsarbejde** udadtil i vor omegn. Vi har i mange år uddelt traktater og blade, og der har været afholdt forskellige offentlige virksomheder, både i Nærum, Virum, Lyngby og Hørsholm. Dette er nævnt tidligere. Hvad jeg ikke har nævnt, er et lægmandsarbejde udført af Poul Westerlund årene 1952 til 1955. I disse år var bibelbrevskolen en ny institution, og uddeling af indbydelse til brevs-kolen netop begyndt. Poul Westerlund uddelte selv disse indbydelse i hele Virum-området og senere også i Lyngby. Han ringede på dørene og talte med folk om brevs-kolen. Senere uddelte han indbydelse til sine møder i Lyngby vinteren 1952/53 og året efter igen i Lyngby, Søborg og Bagsværd, hvor han holdt møder, dels i Lyngby og dels i Bagsværd. Fra begge disse møderækker blev der tilsluttet nye medlemmer til Nærum menighed. Poul Westerlund fortsatte som lægprædikant i nogle år i andre distrikter i Nordsjælland.

Som det blev nævnt i indledningen til dette afsnit, valgte menigheden i 1970 en egentlig **missionsbestyrelse** med en formand. Missionsbestyrelsen skulle have ansvaret for menighedens missionsarbejde udadtil. De første år var det en af forstanderne, der var formand for missionsbestyrelsen, senere dukkede andre navne op: Bernhard Jensen, Torsten Bacher og Peter Lassen. Fra efteråret 1981 til 1988 var Folmer Larsen formand, og dette navn bør specielt nævnes, fordi Folmer Larsen havde en særlig interesse og ildhu for dette arbejde. Folmer Larsen organiserede arbejdet med bladuddeling, og han kørte ud med søskende til distrikterne. Det var mange af de ældre søskende, som også deltog i høstindsamlingen. Specielt skal her nævnes Bloustrødplanen, hvor alle hjem i dette distrikt i 1975/76 blev besøgt 6-7 gange med forskellige blade og traktater som optakt til en offentlig virksomhed. Folmer

Larsen organiserede dette, Og han og Marie Larsen kørte ud i distriktet sammen med en del andre og delte ud. De sidste par år af sit liv gik Folmer Larsen ofte ud sammen med Herbert Mortensen. De besøgte hjem i Hjortekær, delte blade ud og fandt interesserede, som de inviterede til forskellige arrangementer. Folmer Larsen gik meget op i sit arbejde for menigheden og virkede, lige til han blev syg. Efter Folmer Larsen har Fleming Kock van Amstel og derefter Philip Philipsen ledet missionsbestyrelsen.

Når jeg nu har nævnt alle disse navne i forbindelse med menighedens missionsarbejde, kan jeg ikke lade være med at nævne, at det jo ikke er fra min egen hukommelse, jeg har alt dette. Jeg har talt med en del, spurgt mig for og læst i rapporter. Der er derfor givetvis navne, der burde være nævnt, men som ikke er blevet det. Jeg ville gerne have nævnt flere, for en stor del af menigheden har gjort en indsats på en eller anden måde, men de oplysninger, der er nedskrevet, er dem, jeg har fundet frem til.

Sang og musik i menigheden.

Der findes ingen optegnelser om sang og musik i menigheden fra dens første tid. Det første notat om et sangkor er fra indvielsen af den udvidede kirkesal i 1942. Her sang et kor ledet af Ingeborg Raft Henriksen. Da vi ved, at familien H.L.Henriksen boede i Nærum under hele krigen og frem til 1948, kan vi gå ud fra, at der har været et sangkor i denne periode.

Herefter har menigheden været uden kor i ca. 10 år, men kort tid efter, at vor nye kirke blev indviet i 1957, samlede Edith og Hans Strømbo atter et menighedskor, der virkede i nogle år. I 1961 dirigerede Kristian Petersen koret en kort sæson. I 1962 kom familien H.L.Henriksen tilbage til Danmark og Ingeborg Raft H. startede i 1963 atter et sangkor, som fungerede i 4 år. Ingeborg Raft H. var meget afholdt, populært blev hun kaldt "Kor-mor", og man var glad for hendes ledelse. Foruden at synge for menigheden i Nærum sang koret også i andre menigheder, ligesom man deltog i flere store stævner. Det første store musikstævne var i 1964, hvor sangere fra hele norden samledes i Helsingborg og sang under Bjørn Keins ledelse. Der var dernæst et stort sang- og musikstævne i Odd Fellow Palæet i 1965 for sangere og musikere indenfor Adventistsamfundet, og 2 år senere blev der afholdt et stort SDA-musik-stævne i Århus for kor og solister fra hele landet, hvor også Nærum koret deltog.

Efter Ingeborg Raft H. overtog **Vagn Østedgård** i 1967 kordirektionen, og under ham virkede koret indtil 1974. Koret var meget aktivt i denne periode. Dels sang man ofte i menigheden og i de omgivende menigheder samt i en del menigheder på Sjælland og dels ved flere konferens-møder i de år, det fungerede. Ligeledes afholdt koret julekoncert hvert år i hele perioden, ligesom koret i 1970 afholdt en koncertdag i Malmø, hvor man sang både formiddag og eftermiddag for Malmø menighed. Endelig var koret med til et stort SDA sang- og musikstævne i Merkur teatret i København i året 1971. I perioden 1966 til 1968 ledede V.Ø. også et børnekor, der ligeledes fungerede fint, idet man sang både i Nærum og Skodsborg samt i de Københavnske menigheder.

Efter V.Ø. kom vi ind i en periode uden kor, men omkring 1975 skete der noget igen. **Kirsten Petersen (g.Dolberg)** blev i sommeren 1973 ansat i østdansk konferens som sang- og musikkonsulent, og efter at hun en kort tid havde ledet et lille damekor på sanatoriet, startede hun et ungdomskor med unge fra Skodsborg og Nærum. Dette ungdomskor, som virkede til Kirsten P. rejste til Jylland i 1979, var meget aktivt. Foruden at synge ret tit i kirkerne i Nærum og Skodsborg, tog man også ud til andre kirker på Sjælland og på Fyn. I November 1975 deltog ungdomskoret i en stort anlagt musikaften i Tivolis koncertsal, hvor seks SDA sangkor fra hele Danmark tillige med mange solister mødtes til glæde for dem selv og for de mange fremmødte søskende fra hele landet. Endvidere rejste man til Sverige i 1976 og sang i Nyhyttan og Hultafors, og man sang på Himmerlandsgården til konferensen i 1978, og man sang på Bornholm i 1979.

I 1980 kom **Paul Birch** til vort område, og han fik ungdomskoret igang igen, men desværre blev Paul Birch kort tid efter opfordret til at arbejde i et andet distrikt, og det blev kun til ca. 1/2 år, hvor koret kunne virke. Da Paul Birch i 1984 blev ungdomssekretær i østdansk konferens, blev ungdomskoret reetableret, og det virkede nu i ca. 2 år. Primært sang dette kor i Nærum, og af og til i Skodsborg. Desuden tog man ud til sanggudstjenester i forskellige menigheder, f. eks. Næstved (1980), Nykøbing F., Helsingør og Svanevej, Kbhvn. Den sidste periode med et egentligt menighedskor var i tiden fra 1982 til 1988, hvor **Vagn Østedgård** på kraftig opfordring genskabte sit gamle menighedskor. I seks år mere fungerede koret på samme måde som tidligere, idet man sang i Nærum og Skodsborg, samt i mange sjællandske menig-

heder. Specielt skal det navnes, at man i 1984 afholdt en speciel koncert i Fakse menighed både formiddag og eftermiddag til glæde for de mange ældre, der nogle år tidligere var flyttet fra Aftenhvile til Fakse.

I 1988 fik ungdomskoret fra Skodsborg og Nærum endnu et "come-back", idet **Nils Rechter** påtog sig opgaven som dirigent. Under ham sang ungdomskoret i 3 år til stor glæde for menigheden. Også dette kor besøgte de nærliggende menigheder samt menigheder på Sjælland.

Vedrørende børnekor skal det nævnes, at **Oda Aggerholm** (g Hansen) dannede et børnekor fra 1962 til 1966, og det var dette kor, **Vagn Østedgård** førte videre i yderligere 2 år. Løvrigt havde menighedsskolen i ca. 15 åreer meget fint børnekor, som blev ledet af **Winnie Kjær**. Dette kor nåede en usædvanlig høj standard takket vare W.K, og det på trods af at korets medlemmer var skoleelever, der kun øvede et par timer om ugen i den tid, hvor der var skolegang. Dette kor sang i mange menigheder til stor glæde for alle. Udover Nærum og Skodsborg sang koret i de københavnske og sjællandske menigheder, de sang ved julekoncerter og de lavede deres egne, meget fine koncerter.

Ledelsen af menighedens sang var først og fremmest baseret på klaver eller orgel. Det er nævnt, at Nordisk Filantropisk Selskab forærede Nærum menighed et orgel efter missionsskolens flytning til Vejlefjord. Senere købte menigheden vistnok et orgel hos orgelbygger Ericsson i København, da denne flyttede til Sverige.

Da den nye kirke blev bygget, blev der samlet ind til en orgelfond, og efter få år var der installeret et godt orgel med 6 stemmer på balkonen i kirken. Et flygel blev også købt, idet man fik et usædvanligt godt tilbud om et flygel til kr. 3000.-, og dette flygel står fortsat i kirken. Efter fusionen med Skodsborg menighed blev det fine orgel fra Skodsborgkirken flyttet til Nærum takket vare en stor donation fra Augustinusfonden til hjælp til flytning af orglet. Nærumkirkens tidligere orgel blev solgt til Adventkirken i Fakse, hvor det efter sigende fungerer særdeles fint. Den nye Skodsborg/Nærum menighed er meget glad for orglet fra Skodsborg, der med sine 16 stemmer fylder kirkerummet fint - også ved en fuld kirkesal.

Junior/Spejderarbejdet.

Tidligt i Nærum menigheds historie blev der oprettet en juniorgruppe. Den blev kaldt J.M.V.-bevægelsen i lighed med lignende grupper over hele verden. J.M.V. står for "Junior Missions Volontør" = "Frivillig ung missionsarbejder". Hvem, der stod for ledelsen af dette arbejde i de første 30 år af Nærum menigheds historie, fremgår ikke af menighedens rapportbøger.

Det første notat om juniorerne er fra 20/3 1943. På et bestyrelsesmøde denne dato fremlægges en skrivelse fra konferensens afdelingssekretær, hvori man udbeder sig en udtalelse fra Nærum menighed om betimeligheden af, at vore juniorer slutter op om den i Københavns menighed nystartede spejderbevægelse. Specielt spørges der: "skal vi anbefale vore unge at iføre sig en ensartet klædedragt, og skal vi antage navnet SDA-spejdere?" Holdningen i Nærum menighedsbestyrelse til dette nye var klart negativ. Bestyrelsen ønskede, at man bevarede J.M.V.-bevægelsen, som den var: (citater) "uden at optage nye ideer med hensyn til klædedragt og organisering som spejdertrop". Da spejderbevægelsen viste sig at være et godt samlingspunkt for børnene og de unge, vandt den alligevel fremgang indenfor menighederne, og Nærum menighed fik efterhånden også et andet syn på spejderbevægelsen.

Første gang, der i menighedens valgrapport er nævnt ledere for Juniorerne, er i efteråret 1952, hvor Peter Lassen blev valgt til leder for de små Juniorer og Inge Rydik for de store. Næste år var det hhv. Godtfred Frederiksen og Inge Rydik. I de følgende år var der ret stort skift i ledelsen både hos de store og de små, men visse navne går igen i flere år. Dette gælder således Godtfr. Frederiksen, Peter Lassen, Tonny Marqvart og Ejner Johansen. For de små står navne som Erling Jensen, Astrid Præstiin og Jytte Nielsen.

Under Ejner Johansens og Tonny Marqvarts ledelse prøvede man noget nyt, idet man for at afprøve spejderlivet lejede en spejderhytte i Nordsjælland i 1960 og 1961. Spejderhytten eller -lejren hed "Egeborg" og lå nær Hornbæk plantage. Dette første forsøg med en rigtig spejderlejr var en stor succes, selv om man slet ikke var organiseret som spejdere og på dette tidspunkt ikke skelnede mellem JMV og ungdomsforening for deltagelse i lejrlivet; men måske var lejren medvirkende til, at medlemmer fra Nærum menighed tog ivrigt del i bygningen af "Kikhavn", som jo blev opført i 1962/63 og indviet 23/6 1963.

Efter Ejner Johansen var Leif Rechter leder af juniorarbejdet et år, men desværre døde han - til familiens og menighedens store sorg - i sommeren 1963. Efter ham tog Harly Jørgensen sig af spejderne det næste år. Begge disse var gode, afholdte ledere, der gjorde meget for børnene.

Fra JMV til Spejdertrop - efter rapport fra Lennart Møller.

Fra 1964 kom Harry Sættem ind i billedet, først som patruljefører og assistent og fra 1966 til 1969 som tropsfører. Harry Sættem startede en udvikling i Nærums juniorarbejde, der ændrede børnearbejdets retning fra at være en JMV bevægelse til en spejderbevægelse, dog stadig med JMV's fundament som basis, men så absolut spejderbetonet i sit udtryk.

For at kunne skabe denne udvikling og nå de første mål behøvedes penge. Derfor startede man en avisindsamling i spejdertroppen allerede så tidligt som i November 1967. Første mål var, at troppen fik sine egne telte, der var bestilt til levering i Pinsen 1969. Prisen var kr. 12.000.- For at nå målet indsamlede man 65,5 tons aviser, hvorved målet blev nået. Navnet spejdere findes i menighedens valgrapport for første gang i efteråret 1967.

Avisindsamlingen blev ledet af Arne Rolandsen og foregik i det væsentligste hver søndag formiddag. Man lånte lastbiler af menighedens erhvervsaktive til indsamling, og man fik transportfirmaer eller DSB til at viderebefordre ved salg.

Ved skiftet af tropsfører i 1969 til Lennart Møller fortsattes linien med udbygning af troppens egen udrustning. Hver patrulje fik sin egen patruljekasse med eget udstyr, som patruljen var ansvarlig overfor, såsom tovværk, gryder, potter, pander, taljer, akser, save, o.s.v.

Til at styre dette have troppen med menighedens billigelse fået oprettet sin egen spejderkasse med egen kasserer. Og da avisindsamlingen fortsatte mange år fremover - langt op i halvfjerdserne - blev det ind imellem til ret store summer, der passerede igennem kassererens hænder. Jeg er ikke sikker på hvor mange aviser, der alt blev indsamlet, men Arne Rolandsen ved det. Jeg mener, at da jeg afløstes som tropsfører i 1975, havde vi samlet over 120 tons aviser.

Udover penge ved salg af aviser modtog troppen også kollekter fra både Skodsborg og Nærum menighed. Desuden blev der i perioden også knyttet kontakt til BUKS i Søllerød kommune, hvorved vi fik adgang til kommunale tilskud til driften af troppen. (BUKS = Børne- og ungdomskorpsets samråd) Forøvrigt medførte denne kontakt, at BUKS fik "øje" på vort spejderarbejde, hvilket igen indebar, at jeg fik kommunens ungdomslederpris i 1975 som den første SDA'er.

Troppen manglede desperat steder at være. Der var i storhedstiden i denne periode omkring 120 spejdere og tumlinger. Man samledes i klasseværelser, kirkens sidelokale, ja selv i kirkens kosteskab, samt i private hjem rundt om i nabolaget. I denne periode indledtes også samarbejdet med Nærum skolen, så vi fik lov til at benytte nogle af deres lokaler til patrulje-arbejdet og et par kælderlokaler til vort udstyr.

Det var i denne forbindelse, at Børge Schantz også fik aftalt, at menigheden kunne benytte skolegården til menighedens parkering, mod at skolen kunne benytte kirkens parkeringsplads i forbindelse med aftenskoleaktiviteter, når deres egen parkeringsplads ikke rakte til.

En pinsetur til Kullen var en tradition, der blev videreført hvert år, dog varierede man efterhånden stedet til også at omfatte Hallandsåsen. En anden tradition, man fortsatte med, var troppens deltagelse i menighedens hjælpeaktion samt en til to årlige spejdergudstjenester. Fastelavnsturen til Kikhavn og en årlig hyttetur andetsteds hen blev også tradition, og ligeledes forældreaftener.

Undervejs blev spejdertroppen, der med en årlig omsætning på 20-30.000 kr og en kassebeholdning, der af og til nåede samme højder - og op til 120 børn - demokratiseret; d.v.s. man nedsatte en bestyrelse, som tropsførereren var ansvarlig overfor - antagelig et krav fra BUKS's side. Denne bestyrelse var sammensat af en af forstanderne, nogle forældrerepræsentanter og patruljeførere - alle valgt af forskellige instanser.

Spejdersiden med friluftsliv og lejrarbejde blev - først og fremmest på grund af dygtige og involverede patruljeførere - til et stort aktiv. Man var i forreste line ved spejderlejre og Jamboree'er - ting som også hurtigt blev taget op og udviklet i andre troppe. Men på grund af Nærum trops størrelse var det

potentielle materiale så meget større og mulighederne mange flere. Bl.a. byggede patruljeførerne store monumentale lejrarbejder til Jamboree'en på Västeräng i 1971.

Det er svært at nævne navne, for ikke alle kan tages med, og nogle bliver måske glemt. Men som slideren i avisindsamlingen må så absolut Arne Rolandsen nævnes. Dog flittigt assisteret af mange andre. Det bør måske også nævnes, at Willy Ipsen gavmildt lagde lastbil til. Poul Erik Routhe var spejder med stort S og meget vellidt. Andre, der gav sin tid for troppen, og som gav troppen meget var Cyrill Holtze, Anker Kjøller, Juliane Fuglø, Erik Hansen og Idun Rasmussen. Senere kom Nils og Lise Rechter til sammen med Hans Rasmussen, Marianne Jensen, Axel Christensen, Alice Bek, Vibeke Gram, Laila Koch Christiansen og mange andre. Hertil skal også navnes Birthe Rudholm og Folmer Larsen, som i mange år stod for tumlingerne.

Spejdertroppen var solidt tømret, væsentligst på grund af de mange patruljeførere, der gav børnene noget. Det religiøse islæt lå tæt i alt, hvad vi foretog os. Alt blev startet og afsluttet med andagter, og aktiviteterne blev forsøgt lagt, så de var spændende for børnene. Resultatet var da også, at faktisk alle SDA børn i Skodsborg/Nærum området på den tid var tilsluttet troppen. Selvom vi kun var en lille brik i menighedens mange facetter, tror jeg, at vi som spejdertrop betød en del for mange af børnene dengang, hvilket de udtalelser, der af og til når frem til mig, tyder på.

Rapport fra Lennart Møller slut.

Aktiviteter i Nærum Trop 1975-1993, efter rapport af Cyrill Holtze.

Efter den meget stabile periode frem til 1975 kom en række år med skiftende tropsførere. Fra 1975 til 1981 have troppen følgende ledere: Nils Rechter-Hans Baun Rasmussen - John Overgaard. I den sidste del af perioden udførte desuden Anker Kjøller, der på det tidspunkt var ungdomspræst, et meget stort arbejde inden for spejderarbejdet.

I 1981 blev Cyrill Holtze valgt til tropsfører, men på grund af problemer med at skaffe patruljeførere optog arbejdet som tropsfører i løbet af få år så megen tid, at hele spejderstrukturen blev ændret.

Ved sæsonstart i 1988 blev der udarbejdet nye vedtægter, og troppen blev delt i 3 selvstændige troppe med hver sin ansvarlige tropsfører samt en leder for hele gruppen.

Janet Jeppesen, Kim Vesthald og Michael Jakobsen blev tropsførere for henholdsvis tumlinger, spejdere og røvere. Cyrill Holtze blev gruppeleder med ansvar overfor menighedsbestyrelsen.

Senere har Birgit Philipsen og Michael Bo Jensen været tropsførere for tumlingerne og Henrik Pedersen for spejderne.

I perioden fra 1978 til 1981 faldt medlemstallet drastisk til ca. 30 spejdere og ingen tumlinger, men ved en målrettet indsats blev medlemstallet gen sat i vejret og nåede et nyt højdepunkt i slutningen af firserne med ca. 90 medlemmer, men på grund af faldende børnetal ligger medlemstallet i dag mellem 60 og 70.

Retfærdigvis må det her navnes, at den aktive avisindsamling gik i stå i disse år. Det blev besluttet efter en søndag med aktiv indsamling i Nærum. 8 spejderførere brugte en hel formiddag på at samle 6 tons aviser. Da benzinudgifter samt en is til hver af dagens aktive avisindsamlere var betalt, var der et overskud på 16 kroner. Herefter blev der kun samlet de aviser, som kom fra afdelingerne på Skodsborg. Dette arbejde blev passet af Michæl Mebrathu så længe Skodsborg var på adventisternes hænder. I dag ligger dette arbejde stille.

Af specielle ting, der skete fra 1975 til nu, skal nævnes opbygningen af troppens egen kanoflåde. I 1978 påbegyndtes flåden med bygningen af 3 kanoer. Senere kom 5 til, hvoraf 4 blev færdige i 1984. I foråret 1993 blev byggeriet færdigt, således at gruppen nu råder over alt 10 sejklare kanoer.

I mange år har det været et brændende ønske for troppen at få en spejderhytte. Mange drømme er i ørenes løb bristet, og mange lokaliteter er blevet anvendt til andre formål. Men i foråret 1993 er det endelig lykkedes. Vi har fået en del af det sorte slot ved Wesselsminde, og samtidig har unionen overtaget lokalerne under vor skole i Nærum som lager for vort forlag.

1 BUKS-samarbejdet har vi været særdeles aktive med fast deltagelse i hele perioden, og vi har bl.a. haft formandsposten i 6 år. I den periode er der indført et fællesarrangement for alle kommunens spejdere i alderen 8-12 år. Arrangementet, der kaldes "Søllerød Naturdag", afholdes hvert år i september måned.

Søllerød kommunes "Ungdomslederpris", der hvert år uddeles til en spejderfører efter indstilling fra BUKS, er fra 1975 og til idag to gange tildelt vores spejderførere. Det var i 1986 og 1992, hvor henholdsvis Cyrill Holtze og Henrik Pedersen fik prisen.

Af faste arrangementer kan følgende nævnes:

- Fastelavnstur til Kikhavn for alle
- Kanotur i St. Bededagsferien for alle over 13, evt. 12 år
- Telttur for spejderne i Kr. Himmelfartsdags-ferien.
- Hyttetur for spejderne
- Hyttetur for tumlingerne

I det store og hele kan man sige, at vi har forsøgt at fastholde den kristne form i spejderarbejdet, selvom det kan mærkes, at vi nu må konkurrere med fjernsyn, video, ungdomsklubber osv. Spejdermøder, hytteture, teltture eller hvad det end er, der har samlet spejderne, afholdes aldrig uden, at der bliver holdt andagt. På den måde vænnes børnene til, at naturen, mennesket og Gud ikke kan adskilles hos os.

Som en slutbemærkning kan det nævnes, at vi sidste år indførte begrebet "Årets spejder" hos SDA-spejderne i Nærum. Udnævnelsen bliver tildelt en spejder, som på en helt speciel måde har vist initiativ og engagement i det forløbne år. Med udnævnelsen følger et mærke til uniformen.

Rapport fra Cyrill Holtze slut.

Ungdomsforeningens arbejde.

Efter missionsskolens flytning til Vejlefjord var der i nogle år ingen ungdomsforening i Nærum. Den første rapport om valg af en formand for ungdomsforeningen er fra 1938, hvor Heinz Schurmann blev valgt. Herefter valgtes ny formand for ungdomsforeningen næsten hvert år, af og til den samme i 2 år, og kun John Ravnkilde og Ivan Rechter stod som formand i flere år; John R. 1967-71. Og I.R. 1981-84. I nogle år i midten af 70'erne var der slet ingen

valgt formand for ungdomsforeningen. Der er nævnt ialt 35 forskellige formænd og næsten lige så mange næstformænd og andre medhjælpere i ungdomsforeningen, og dette skrift har ikke kapacitet til at omtale alle disse personer. I stedet for vil jeg koncentrere mig om at nævne nogle af de ting, ungdomsforeningen har beskæftiget sig med gennem årene.

Der er ikke meget i menighedens rapporter om ungdomsforeningens arbejde i de første år. Der blev afholdt ungdomsmøder, og det er flere gange nævnt, at det var ungdomsforeningen, der stod for arrangementet af nytårsfesterne. Af og til kan man læse bemærkninger i rapporterne om, at ikke alt, hvad ungdomsforeningen foretog sig, faldt i alles smag. I rapporten fra 17/11 1944 står der, "at der synes at være lidt for stor trang hos vore unge til at feste". 1946 var der en klage over, at trappegangen op til kirkesalen af ungdomsforeningen blev brugt til "lidt for broget annoncering". Jeg tager disse lidt negative udtalelser med for at anvende dem positivt, idet det for mig siger noget om, at der skete noget i den ungdomsforening. Man kan således også fra 1950 læse, at J.J. Frederiksen kunne skaffe en film fra Schweiz, hvilket heller ikke alle var lige glade for. "Ungdomsforeningens opgave er at uddanne, ikke at underholde". I 1950'erne arbejdede JMV og ungdomsforeningen side om side. Fra menighedens side var man interesseret i et samarbejde mellem de to grupper, hvilket det i en rapport fra begyndelsen af denne periode blev henstillet til gruppelederne at forsøge på.

1960'erne var en meget aktiv periode for ungdomsforeningen. I 1961 begyndte Karla og Ejner Johansen en serie sammenkomster for de unge: "Vore hjems aften" - hyggeaftener for de unge fra menigheden i fam. Johansens hjem. I 1962 havde ungdomsforeningen en udflugt til Göteborg med møde i kirken der og samvær med unge fra Göteborg. Fra januar til Marts 1963 havde Hans J. Schantz en møderække i Nærum kirken i samarbejde med ungdomsforeningen, og næste år to virksomheder på hver tre måneder i Lyngby, også i samarbejde med ungdomsforeningen.

Fra midten af 1960'erne skete den store udvikling i spejderarbejdet, der som omtalt ændrede JMV til en spejderbevægelse, og tilgangen til spejderne toppede med ca. 120 medlemmer de første år af 1970'erne. I samme periode var der en stigende aktivitet i ungdomsforeningen.

Bladet UNG.

I 1971 begyndte Nærum ungdomsforening udgivelsen af et specielt blad for ungdommen i menigheden, bladet UNG. I redaktionen sad i de første 3 år Torsten Bacher, Cyrill Holtze og Erik Wasli. Senere suppleredes redaktionen med Mie (Annemarie) Christensen, Ib Dyrby, Nils Rechter, Jan Sæther og Flemming Udbjerg. Bladet udkom i 5 år med varierende antal numre (4-8) om året, og fra januar 1976 blev det erstattet af menighedsbladet Concordia, som vil blive beskrevet senere.

Formålet med bladet var tydeligt at aktivere ungdommen til større indsats i menigheden både indadtil og udadtil. "Et blad for dig", hedder det i første nummer, hvis forside fortæller, at "Gud elsker dig". Bladets fremtidige indhold bliver også skitseret. Der skal være en spørgekasse, "hvis du går og tumler med et problem - åndeligt, moralsk eller andet - så skriv det ned og læg det i spørgekassen i kirkens forhal". Der skal være artikler om kristne emner og plads til nye ideer indenfor ungdomsarbejdet. På bagsiden omtales "månedens aktiviteter", der i første nummer taler om en dåbsgudstjeneste, spadsereture sabbats eftermiddag to sabbater, et bibelstudium og en musik-konkurrence på sanatoriet. Ser man de forskellige numre af bladet igennem, finder man mange gode artikler om kristne emner, specielt er der flere om bøn og tro. Iøvrigt handlede bladene meget om de aktiviteter, ungdomsforeningen var involveret i gennem disse år, og jeg skal omtale nogle af disse.

I 1971 begyndte man at se sig om efter et lokale, hvor de unge kunne samles fredag aften og visse hverdagsaftener samt sabbats eftermiddag. Man lejede et kælderlokale på Ystadvej og indrettede det til et godt samlingssted for de unge; dette benyttede man i 4 år, indtil man kunne få et lokale til deling med spejderne i kælderen i den nye skole. Lokalet på Ystadvej var færdigindrettet om efteråret 1971, og man begyndte med solnedgangsandagter fredag aften. Endvidere var der aftener, hvor man diskuterede religion, musik og almene emner af interesse for SDA-ungdom, ligesom man dannede en fotoklub. Man inviterede også vore præster til at komme og holde foredrag eller føre samtaler om religiøse emner. Der var således en teologisk spørgeaften med Johs. Jensen. Richard Müller holdt en serie møder om "Vor tro og lære", og Mogens Bakke talte om "den karismatiske bevægelse". Senere blev der holdt en serie om budene, hvor Caleb Andreasen talte om det 5. bud, og Johs. Jensen om det 3. og det 9. bud.

Ungdomsforeningen var også aktiv, når det gjaldt møder andre steder end i ungdomslokalet. I februar 1972 talte Børge Schantz i skodsborgkirken, og ungdommen var inviteret til drøftelse af emnet efter mødet i skodsborgkirkens kælderlokale sammen med Skodsborg ungdomsforening. Børge Schantz inviterede ligeledes ungdomsforeningen til 3 møder i hans og Iris' hjem på Langebjerg over emner som: kærlighed, ægteskab og samliv, barnet, kvinden i menigheden.

Ungdomsforeningen tog på fællessture om sabbaten til forskellige menigheder i både ind- og udland. Man tog således til Roskilde, til Nykøbing Sj. og til Ringsted, og man tog til Malmø og Göteborg. På denne måde skabte man gode kontakter med andre SDA-unge. Ligeledes tog man på weekend-ture til Kikhavn og andre steder, f.eks. til en ødegård i Sverige. Endvidere arrangerede man sportsdage i samarbejde med ungdomsforeningerne i Skodsborg, København m.v.

De vigtigste aktiviteter var dog de udadvendte for ungdommen i Nærum og omegn. Man påbegyndte efter amerikansk mønster en serie "Gate"-programmer, som man kaldte "Mød os". De var rettet mod unge ikke-SDAer omkring os. I 1972 blev det til 4 møder, 2 på Gl. Holte skole og 2 på Nærum ungdomsgård, hvor man inviterede unge til hyggeaften med samtale, sang og musik samt sodavand og kager. Dette Gate-program kørte man i 2 vintre af 4 aftener og opnåede mange gode kontakter med unge fra omegnen.

Alt det her nævnte kan man læse om i bladet UNG. Fra 1975 begyndte der i bladene en mere ideologisk diskussion, som bevirkede en vis modstand mod disse. Der var først en diskussion om sundhed og vegetarisme, om sunde og usunde vegetabiliske fødemidler og om rene og urene dyr. En anden diskussion gik på spørgsmålet om ungdomsforeningens holdninger i al almindelighed. Var de unge for passive, for selviske og havde de i virkeligheden for lidt kærlighed til hinanden. Som en skrev: "Jeg tror nemlig, at vi alt for let bliver revet med af verdens dans om "guldkalven", og det er helt sikkert, at dette går ud over den indbyrdes kærlighed". I et af numrene var der en artikel om SDA-kvinder og kvindeåret. Endvidere en artikel om kønsroller og kvindens stilling i SDA-menigheden, hvor nogle mente, at kvinden også i menigheden blev undertrykt, blev holdt ude fra embeder m.v.

Endelig indeholdt nr. 9/75 et angreb på kapitalismen skrevet af Erik Wasli og Ib Dyrby. En artikel som vakte en del modstand i menigheden, og som i næste nummer blev imødegået med 4-5 forskellige artikler af andre i menigheden. Det næste nummer (11/75) indeholdt en forklarende og delvis undskyldende artikel af forfatterne, der have ønsket at rejse en debat, men som ikke selv gik ind for ideer, der var i modstrid med kristendommen og slet ikke adventismen. De 3 sidste numre indeholdt tillige store artikler af Gunnar Pedersen, som prøvede at moderere og udglatte debatten. Den første artikel hed: "Politik - ideologi og begær", den anden: "Den kristne og ejendom", og den tredje: "Den bibelske løsning".

Det kunne se ud, som om de nævnte artikler var ment som et debatoplæg, der var lidt uheldigt udformet og derfor kom til at se værre ud på papiret, end det var ment, men på grund af den modstand, artiklerne vakte i menigheden, besluttede redaktionen af UNG at skrive til menighedsbestyrelsen og foreslå at der skabes et nyt menighedsblad for hele menigheden, hvori UNG skulle indgå. Meningen med det nye blad skulle være at virke informerende og missionerende indadtil i menigheden og at virke udviklende og vækkende på menigheden. Menighedsbestyrelsen så med velvilje på dette forslag, og man besluttede at oprette et nyt menighedsblad med navnet CONCORDIA.

Bladet CONCORDIA.

Det nye blad Concordia fik en udvidet redaktion, dels redaktionsgruppen fra UNG og dels nogle nyvalgte medlemmer, nemlig Aksel Kjøller, Søren Leth, Margit Lock, Tony Marqvart og Niels Neesgaard. Til ansvarshavende redaktør valgtes menighedens præst Caleb Andreasen. I 1977 skiftedes nogle navne ud, og andre kom til, nemlig Obed Christensen, Henning Edson, Fritz Kübart, Hardi Ovesen, Hasse Rudholm og Carsten Thomsen. Det nye blad have en bestemt stil og form, så lange Caleb Andreasen var ansvarshavende redaktør, og efter min mening var bladet på dette tidspunkt det ideelle menighedsblad. Der var først og fremmest en del oplysninger om fremtidige møder og aktiviteter i menigheden rækkende 1-2 måneder frem i tiden. Dernæst var der nogle faste rubrikker, dels en børneside og dels en spejderside. Som en ret fast bestanddel var der tillige artikler med religiøse emner, de fleste skrevet af menighedens præst, men også andre skrev, f. eks. Aksel Kjøller: "Den blinde tigger". Disse artikler er så læseværdige, at jeg påtænker at optrykke dem særskilt. Der var også flere artikler om sundhed,

og endelig var der nogle artikler fra personer, der har rejst vidt omkring og besøgt diverse SDA-kirker og Institutioner. Juliane Fugle skrev om Addis Ababa og Nairobi, Lennart Møller om Østafrika og Mellemøsten, og Henning Edson m.fl. skrev om besøg hos SDA i Barcelona, Spanien. Som en smuk afslutning var der ofte et lille digt på bagsiden af bladet.

I efteråret 1979 kom der en ny redaktion. Caleb Andreasen var død, og til ansvarshavende redaktører valgtes Torsten Bacher og Preben Skjold. I redaktionen sad desuden Jens Evald Andreasen, Annemarie Christensen, Hardi Ovesen og Kirsten Ravnkilde. Den nye redaktion valgte en lidt anden form end tidligere. Det blev efterhånden til tema-numre med emner som f. eks. sang og musik, børnene, sabbatsskolen og menighedens fremtid, og i enkelte numre mere kontroversielle emner som julen og menighedstugt. Også fra denne periode er der flere bevaringsværdige artikler.

Ved valget i efteråret 1983 kom der en helt ny redaktion, idet Olaf Jørgensen og Vagner Lund blev bedt om at være redaktører uden nogen supplerende redaktionskomite. Det nye blad blev præget af mere professionalisme med flot tryk og lay-out. Der var lagt op til faste rubrikker som "fra redaktionen", "synspunkt", "fra min tænkebox", "sange, vi synger", "kommentar" og "set og læst". Alt sammen meget flot og godt og både meget læseværdigt og bevaringsværdigt. Desværre kunne bladet ikke være det kontakttled til menigheden, som et månedligt blad med oplysninger ville have været, og som er beskrevet fra Caleb Andreasens tid, idet der var for lang tid mellem de enkelte numre. Bladenes meget lødige indhold og dets professionelle form var formentlig for tidskrævende, og efter 3 numre blev det opgivet. Sidste nummer er fra Juni 1984.

Mere om ungdomsforeningens arbejde.

Efter disse indslag om UNG og CONCORDIA vil vi tage tråden op omkring ungdomsforeningens arbejde fra midten af halvfjerdserne til nu.

I efteråret 1975 var der nogle unge fra Nærum, der sammen med Københavns ungdomsforening startede en besøgs-kampagne i et kollegiekvarter på Amager. Kampagnen fandt sted i samarbejde med østdansk konferens' ungdomssekretær Gunnar Pedersen. 10-15 unge "stemte dørklokker" 5-6 aftener for at søge at finde unge interesserede. Man havde kontakt med 10-15 unge, hvoraf et par stykker var aktivt interesserede.

I 1975-76 var ungdomsforeningen i Nærum ellers inde i en svag periode, og den nye formand fra efteråret 1976, John Ravnkilde, søgte at skabe nyt liv i ungdomsarbejdet, bl.a. ved at lave grupper for missionsarbejde, kontakt med andre unge, sport m.v., ligesom man nyindrettede lokalerne under skolen. Endvidere forsøgte man med kontingent for at få mere hold over arbejdet. Det blev til et stævne på Kikhavn i Februar 1977, og det blev til faste møder i ungdomslokalet fredag aften. Således havde man fra April 1977 hver 14. dag en møderække over bogen "Den store strid". Man fik også fremskaffet nogle aktuelle kristne film: "Korset og springkniven", "Golgatha" og "Det syvende segl". Efter filmene samledes man i lokalet til samtale over emnet.

I efteråret 1977 arrangerede ungdomsforeningen, Skodsborg og Nærum menigheds ungdomspræster og konferensens ungdomssekretær en serie møder onsdag aften med studier af Åbenbaringens bog. Dette er nærmere omtalt fra perioden, hvor Caleb Andreasen var menighedens præst.

I perioden 1978 til 1983 var en del unge fra Nærum menighed medvirkende i en stort anlagt missionskampagne på Roskilde Festival. Denne musikbegivenhed samlede og samler stadig hvert år i Juli måned tusinder af unge mennesker til 3-4 dages "musiktræf", hvor forskellige musikgrupper spiller moderne rytmisk musik. Et ældre SDA-ægtepar fra Roskilde, Nanna og Ulrik Madsen samlede i 1977 en gruppe unge SDA'er fra forskellige storkøbenhavnske og sjællandske menigheder til en missionskampagne blandt deltagerne i denne Festival, og da man var glad for resultatet det første år, har gruppen virket på Festival'en hvert år til 1983.

Fra Nærum menighed har jeg kunnet finde frem til følgende navne som deltagere i missionskampagnen i Roskilde:

Torsten Bacher, Lars Peter Jensen, Janet og Lars Jeppesen, Anker Kjøller, Tormod Labianca, Hans Lund og Frank Rechter.

Man stillede et stort telt op på festival-området, og så skrev man på et skilt foran teltet:

Kom ind og her om Jesus,
Tør du se døden i øjnene,

eller andre lidt provokerende indbydelser for at få de unge i tale. Teltet var delt i et fortelt, hvor man serverede ostemad og te, og hvor man udleverede

traktater samt indbød til bibelgaveplanen, samt et bagtelt, hvor man kunne få en mere seriøs samtale i fred og ro, for dem der måtte ønske det.

Ulrik Madsen var pensioneret bager. Han stod tidligt op visse morgener og hjalp en af byens bagermestre med at bage, og om eftermiddagen fik han det brød, der ikke var blevet solgt. Dette kunne så bruges til gratis ostemad om aftenen på Festival'en. Som omtalt kørte denne kampagne i 6-7 år, og man spredte stor oplysning om evangeliet blandt de mange unge tilhørere på Festival'en. Det var også en berigende oplevelse for deltagerne i kampagnen at kunne vidne på denne måde. En stor del af det materiale, der blev udleveret på Roskilde Festival'en lavede de unge selv i eget trykkeri.

Trykkeriet "UDTRYK" og Bladet NUF information.

1979 var Erik Marcussen hjælpepræst med ansvaret for ungdommen i Nærum menighed. Han startede et blad for de unge, som blev kaldt NUF information, hvor NUF stod for Nærum Ungdoms Forening. I starten blev dette blad trykt på konferensens maskine, men da behovet for traktater til Roskilde Festival blev stort, fandt man på ideen om at lave disse samt NUF selv. Det var Anker Kjøller, Lars Peter Jensen og Hans Lund, der var drivkraften i dette foretagende. Sidst på året i 1980 købte man en gammel kontor-off-sett maskine og fik den anbragt i et hjørne af ungdomslokalet. Her lavede man et lille trykkeri, der fungerede i 7-8 år. Først påbegyndte man trykningen af bladet NUF, dernæst UNG og CONCORDIA og de omtalte traktater til Roskilde. Ingen af de unge have nogen erfaring i at trykke, men man fik en nødtørftig anvisning af dem, maskinen blev købt af, og så lærte man det hen ad vejen. "Learning by doing," som det hedder.

For betaling trykkede man bladet "UNG ADVENTIST" for konferensen, man trykkede menighedsblade for flere menigheder, og man trykkede festsange m.v. For det man tjente ved at trykke for andre, lavede man traktater om vor tro, bl.a. alle de traktater, der blev uddelt gratis på Roskilde Festival. Hovedaktiviteten på trykkeriet var bladet "ARTIKLER", som indeholdt artikler af E.G. White, der ikke tidligere var udgivet på dansk. Det var originale, hele artikler, og aldrig brudstykker. Man fandt en særlig mission i dette at udgive noget fra E.G. White's pen, som ikke tidligere fandtes på dansk.

Ved gennemsyn af NUF information har jeg dannet mig et indtryk af ungdomsforeningens arbejde de sidste 10-12 år. I redaktionen af NUF sad i begyndelsen Nina Lund, Ivan Rechter, Lars-Peter Jensen og Kim Rasmussen - senere var det Terje Falk, Leif Hilt og Tomas Skov. Disse var i høj grad med til at præge ungdomsforeningens arbejde. Møder i ungdomslokalet fredag aften var almindeligt, ofte var det serier af møder, hvor man inviterede Jens K. Jensen, Svein Johansen, Paul Birch og andre af vore præster til at tale. Ungdommen selv var også ivrig efter at være med ved forskellige møderækker, f.eks. en serie om Bibelen, dens profetier, dens historiske beretninger m.v. En anden møderække, hvor ungdommen deltog aktivt, var en serie møder mandag aften, hvor Jens K. Jensen talte over emnet: "hvorfor adventist samfundets ideologi og historie". Denne serie blev fulgt op af et par aftener over emnet: "din time" - et program for unge, hvor man debatterede emnerne fra Jens K. Jensens serie.

I Anker Kjøllers tid inviterede man forskellige kirkesamfund til at komme og fortælle om deres tro, og bagefter var der alm. samtale med taleren. Man besøgte også andre menigheder og holdt møde der, ligesom man holdt ungdomsmøder både i Nærum og Skodsborg. Når man læser NUF informationen igennem får man indtryk af en meget aktiv ungdom i Nærum menighed, en ungdom, der er vågen og meget interesseret i at læse Guds ord sammen og at få andre til at komme og udlægge ordet for dem. Det er samtidig en ungdom, der gerne vil dele ordet med andre. Det var uddelingen af litteratur i Roskilde et bevis på, og trykkeriets mange traktater og artikler ligeledes. Senere har de unge uddelt litteratur mange steder, i Lyngby og omegn, på Nærumvænge torv, ja selv i Københavns gader har man været med. Det er også en ungdom, der kan glæde sig sammen, tage på udflugter og hytteture, tage på skøjtebanen og gå tur i skoven sabbats eftermiddag. Den linie, der blev lagt i NUF informations tid er blevet fulgt helt til idag, og vi kan i Skodsborg- Nærum menighed glæde os over en dejlig, gudhengiven ungdom, der er klar til at føre menigheden videre i de rette spor.

Sammenlægningen af Skodsborg og Nærum menigheder.

I løbet af Maj måned 1992 stod det klart for alle, at Sanatoriet i Skodsborg var i alvorlige økonomiske vanskeligheder, og at en konkurs var truende nær. Af ukendte grunde blev den fastsatte konkurs den 29. maj ikke til noget, og en investorgruppe købte onsdag den 10. Juni Vestnordisk Unions aktier. Af for-

skellige grunde blev denne investorgruppes køb i sidste øjeblik annulleret, og 30/6. 1992 besluttede A/S Skodsborg Badesanatorium at indgive konkursbegæring. En ny investorgruppe købte 15/8.1992 sanatoriet, og det ser ud til, at en del af de tidligere aktiviteter på sanatoriet vil blive ført videre. herunder også, at man vil videreføre sanatoriet som et kurhotel under navnet "Ny Skodsborg Kurcenter". (*51)

Når sanatoriets skæbne nævnes her, hænger det selvfølgelig sammen med, at Skodsborg adventistmenighed havde til huse i den fine, nye Kirke, der blev bygget på sanatoriets grund for ca. 35 år siden. Hvad skulle der ske med kirken, og hvad skulle der blive af Skodsborg menighed. I hele det første halvår af 1992 var dette en stor bekymring for medlemmerne af Skodsborg menighed, men også en bekymring for medlemmerne af Nærum menighed, der altid har haft så store relationer til Skodsborg.

På et bestyrelsesmøde i Nærum menighed i midten af Juni måned besluttede man at tilbyde Skodsborg menighed at tilslutte sig Nærum ved en regulær sammenslutning efter Adventistsamfundets regler for dette. Der var fuld enighed om at sende et brev til Skodsborg menigheds bestyrelse om dette, og brevet blev underskrevet af samtlige menighedsbestyrelsens medlemmer og afsendt 15. Juni 1992. Ordlyden af dette brev (*52):

"Til vore trosfæller i Skodsborg menigheds bestyrelse."

"Vi sender jer denne hilsen, fordi vi ønsker, I skal vide, at vi føler med jer i den meget vanskelige tid, I oplever for øjeblikket. Vi er klar over, at mange af jer har viet jeres liv i tjeneste for Skodsborg menighed. I har set kirken blive bygget og ofret både tid og ressourcer, og I vil selvfølgelig derfor være følelsesmæssigt dybt berørt. Vi føler med jer og beder for jer, at Gud må være med jer i denne svære tid."

"Vi ved ikke, hvilke planer I har for fremtiden. Der er mange mulige løsninger, og hvilken I vælger er selvfølgelig op til jer. Vi ønsker ikke at lægge pres på jer, men nogle har talt om, at I måske vil tilslutte jer Nærum menighed. Hvis det er det, I ønsker, så foreslår vi, at det ikke bliver jer, der kommer til os, men at vi mødes på halvvejen og laver en fusion af de to menigheder, således at den nye menighed fremover vil komme til at hedde Skodsborg/Nærum menighed. På den baggrund kan vi så holde valg i den

sammenlagte menighed og sammen vælge de nye embedsmænd, som skal lede vores menighed"

"Det er klart, at hvis det er den løsning, I vælger, så må dette fremlægges for begge menighederne, og der må stemmes over dette, men vi fra bestyrelsen i Nærum skriver dette til jer, for at I skal vide, at vi vil gøre alt, hvad vi kan for at komme jer i møde, fordi I er vore brødre og søstre."

"Vi håber at høre fra jer, når I har truffet jeres afgørelser for fremtiden. Indtil da ønskes | Guds velsignelse og kærlighed."

Nærum menigheds bestyrelse

underskrevet:

Lehnart Falk	Dagny Pedersen	Keth Madsen
Birgitte Mortensen	Finn H. Jensen	P. Lassen
Vagner Lund	David Dorland	Birgit Philipsen
Frede Poulsen	Tina Westhald	Olaf Jørgensen
Per Mortensen	Fl. Rechter	H. Edson
Inger Schwab	Cyrill Holtze	

I et brev dateret 21. Juni 1992 svarer Skodsborg menigheds præst, Arne Sandbeck, følgende

"Til bestyrelsen for Nærum menighed."

"På menighedsbestyrelsens og egne vegne siger jeg rigtig mange tak for jeres venlige brev med det gode forslag, som vi er meget glade for. På grund af bibelstævne, generalforsamling og sommerferie vil bestyrelsen ikke blive samlet før begyndelsen af August. I øjeblikket er det vor plan at blive i Skodsborg sommeren over, idet vi da regner med at have afklaret, hvad det vil koste os at fortsætte kortere eller længere tid i vor kirke. Til den tid vil vi så lade menigheden vælge, hvor længe vi bliver i Skodsborg og jeres tilbud"

"Det må indrømmes, at det er en vanskelig situation for os, idet mange er stærkt knyttet til stedet. Det er også derfor, vi giver lidt tid, inden vi træffer den endelige afgørelse."

"Jeres brev er blevet sendt til samtlige i vor bestyrelse. Vi har ikke været samlet efter modtagelsen, men da hovedindholdet var kendt både af mig og enkelte bestyrelsesmedlemmer, blev det nævnt på sidste måde, hvor man syntes, det var et meget fint forslag, men man ville vente til den officielle henvendelse, som vi nu har modtaget, og så lade menigheden tage stilling efter sommerferien."

"Endnu en gang tak for jeres brev. Med ønsket om Guds velsignelse sendes de bedste hilsener."

Arne Sandbeck.

Herefter blev der på grund af sommerferien en tænkepause for Skodsborg menighed indtil midten af August, hvor menighedsbestyrelsen i Skodsborg atter mødtes. Ved dette møde blev det besluttet at skrive til Nærum menighed og bekræfte, at man ønsker at modtage tilbudet fra Nærum. Brevet lyder således:

"Kære Nærum menighed. "

Virum, den 18. August 1992.

"Endnu engang mange tak for det venlige brev fra Nærum menigheds bestyrelse, som vi fik midt i Juni måned. Vi er meget glade for, at I har tænkt på os i vor vanskelige situation. Det varmer og hjælper, så vi ikke føler os helt alene, og det har betydning for det fællesskab, vi skal have fremover. Vi tror, at med Guds hjælp kan der komme noget godt ud af en vanskelig situation, og det er vort ønske, at Gud må være med og lede i alt, hvad vi foretager os."

"Udviklingen er nu gået således, at vi tirsdag aften den 11. August 1992 havde et menighedsmøde i Skodsborg menighed, hvor vi måtte konstatere, at udgifterne ved at blive i Skodsborgkirken var urimeligt store, samtidigt med at menighedens muligheder for at klare dem er svindende

"Ved en afstemning blev det ved et stort flertal tilkendegivet, at man foretrak at flytte fra kirken inden fyringssæsonen frem for at bære de store udgifter gennem vinteren. Selvfølgelig også med den betragtning, at vi ikke har stedet mere "

"Det blev derefter lagt frem til endnu en afstemning, om man ønskede en sammenlægning af Nærum og Skodsborg menigheder, hvor vi så flyttede til Nærum. Et forslag, som også blev drøftet, var, om man som en menighed ville samles på fysioterapiskolen. Der var også tanker fremme angående, om en del af menigheden skulle plante en ny menighed i Hørsholm-Kokkedal området. Der blev et klart flertal for at flytte til Nærum og sammenlægge menighederne. Der er dog nogle, som vil arbejde videre med planerne om Kokkedal, og nogle flytter til andre menigheder."

"På den baggrund henvender vi os fra Skodsborg menigheds bestyrelse til Nærum menighed for at sige, at vi siger mange tak for tilbuddet om en sammenlægning af de to menigheder, og at vi gerne kommer til jer i Nærum. Vi tror, det er en god læsning for os, og at det i tiden fremover kan være til hjælp og inspiration for begge menigheder. Det er vort ønske, at det kunne ske inden udgangen af September eller først i Oktober."

"Vi sender de bedste hilsener med ønsket om Guds velsignelse af vore planer. Skodsborg menigheds bestyrelse"

underskrevet:

Bjørn Kofoed	Jette Kofoed	Nan Møller Christensen
Hans Christensen	Viggo Kjøller	I. Routhe
Bente A. Olsen	Michael Bo Jensen	Arne Sandbeck

På basis af dette brev indkaldtes Nærum menighed til et menighedsmøde, som fandt sted allerede 20. August 92. (Man vidste, at brevet fra Skodsborg var undervejs og kunne indkalde til møde få dage efter, at brevet officielt er skrevet.)

Der foreligger et skriftligt referat fra dette møde, som bringes i uddrag.

Referat af menighedsmøde torsdag den 20.8.92 i Nærumkirken.

Tilstede 58 menighedsmedlemmer.

Lehnart Falk bød velkommen, og vi sang salmen "Vi har et håb".

Lehnart Falk holdt derefter andagt, idet han gik ud fra Matt. kap.22, der handler om de lovkyndige, der prøvede at fange Jesus i en falde. Hvilket bud

er det største? Jesu svar: du skal elske Gud af hele dit hjerte og din næste som dig selv, på disse 2 bud hviler hele loven. Skodsborg menighed er vores næste - hvordan kan vi vise det? I denne sag bør vi gøre mod andre, hvad vi ønsker, de skal gøre mod os.

Lehnart Falk omtalte derefter, at Skodsborg menighed havde svaret positivt på det brev, Nærum sendte ang. evt. sammenslutning. Brevet fra Skodsborg er gengivet lige forud for dette referat. Man kunne så spørge : hvorfor en sammenslutning? Hvorfor flytter Skodsborgs medlemmer ikke bare til andre menigheder efter deres eget valg? Der er mange fordele og konsekvenser ved sammenlægningen. Først og fremmest at alle skal føle sig lige og respekteret. Det er to menigheder, der sluttes sammen som ligestillede. Alt deres er vores og alt vores er deres. Problemet med passive medlemmer løses lettest ved en sammenlægning, da medlemmer ikke kan flyttes mod deres vilje. Konferensen anbefaler også en sammenlægning. Dette betyder, at der skal vælges nye embedsmænd, og at den nye menighed får to præster i en periode.

Lidt om Skodsborg menighed og deres økonomi m.v.

Der er 188 medlemmer. Menigheden har ingen gæld, og der er ca. 20.000 kr. i menighedskassen. Alt inventar tilhører menigheden, såsom orgel, stole, lysekroner, m.v. Orglet er vurderet til kr. 1.200.000.- Orglet kan flyttes til Nærum kirken for kr. 148.000.- excl. moms. Vores orgel kan evt. sælges til Fakse for kr. 50.000.-

Sabbaten den 19. September bliver den sidste i Skodsborg, og det blev foreslået, at Nærum menighed aflyser alt denne sabbat og tager til Skodsborg for at slutte op om dem. Forstanderne arbejder i øjeblikket med dette forslag.

Det blev derefter foreslået og vedtaget, at vi holder et fælles menighedsmøde, hvor der bliver taget stilling til forhold som navn af menighed, valg af embedsmand og andre formaliteter.

En sammenlægning med Skodsborg blev enstemmigt vedtaget. Der var en varm og positiv holdning blandt de tilstedeværende.

Det næste skridt bliver et fælles bestyrelsesmøde. Her vil man nedsatte en komite, der tager sig af de praktiske ting som køb og salg m.m. En komite,

der fusionerer embedsmænd og fastlægger en dato for et fælles menigheds-møde samt ser på, hvordan der udfærdiges sammenlægningsdokument m v.

Menighedsmødet sluttede med, at vi stående bad *Fader Vor* i kor.

Næste skridt i sammenlægningsfasen var et fællesmøde for menighedsbestyrelserne fra Skodsborg og Nærum menighed. Fra dette møde, afholdt 7/9.1992, foreligger et referat, hvorfra et uddrag her :

Tilstede fra Nærum: Vagner Lund, Birgit Philipsen, Vagn Østedgård, Dagny Pedersen, Birgitte Mortensen, Tina Westhald, Laila Bernhardsen, Cyril Holtze, Frede Poulsen, Carsten Thomsen og Lehnart Falk

Tilstede fra Skodsborg Arne Elkjær, Peter Routhe, Bente Olsen, Hans Christensen, Michael Bo Jensen, Jette og Bjørn Kofoed, Nan Maller Christensen og Arne Sandbeck.

Lehnart Falk bød velkommen og indledte med teksten: "en ny befaling giver jeg eder. Efter valg af ordstyrer og sekretær blev der udfærdiget en dagsorden.

Lehnart Falk læste op fra menighedens håndbog angående sammenlægning af menigheder. Derefter orienterede Arne Sandbeck om Skodsborg menigheds situation. Man have nogle dage før holdt et menighedsmøde og stemt for at udsætte sammenlægningen, indtil der var indhentet flere oplysninger om økonomien, his man kunne leje kirken indtil den evt. skulle nives ned. Det foreslås fra fællesmødet, at Skodsborg afholder et nyt menighedsmøde den 17/9, og at del igangværende fællesmøde fortsætter drøftelserne angående sammenlægningen.

Først må der dannes en komité til at arbejde med sammenlægningsdetaljerne. Det bliver foreslået at man vælger en forstander fra hver menighed. Valget bliver Vagner Lund og Bjørn Kofoed. Desuden vælges menighedernes præster Lehnart Falk og Arne Sandbeck. Yderligere vælges Birgit Philipsen, Finn Hagen, Peter Route og Elsie Christoffersen Disse skel ved sammenlægningsmødet foreslås fil at udgøre den valgkomité, der skal vælge embedsmænd til den nye sammenlagte menighed.

Angående navnet på den nye menighed blev man enige om, at det må være op til Skodsborg menighed at komme med et forslag.

Angående interessen for at danne en ny menighedsgruppe oplyses det, at en del interesserede samles onsdag den 9/9.92 til en drøftelse af, om der er grundlag for dette. Denne gruppe opfordres dog til at følge med i sammenlutningen og derefter arbejde med sagen.

Angående orglet er der tidligere rettet henvendelse til orgelbyggeren om flytning af orglet. Dette kan først fastsættes, når der foreligger helt faste rammer ang. nedlæggelsen af Skodsborg menighed. Det er dog Skodsborg menigheds bestyrelses holdning, at orglet skal flyttes til Nærum kirken. Derefter afsluttes det fælles bestyrelsesmøde med bøn.

Det næste møde i sagen er et bestyrelsesmøde i Nærum menighed 21/9. 1992. På dette tidspunkt er det afklaret, at Skodsborg menighed ønsker at fusionere her og nu, og fra Skodsborg er indbudt Sigurdbjerg Jensen og Arne Sandbeck.

På dette møde kommer man ind på detaljer vedrørende det kommende sammenlægningsmøde for den nye fælles Skodsborg-Nærum menighed, og man bliver enige om, at dette møde skal afholdes mandag den 28.9.1992. Ved mødet drøfter man også en del spørgsmål, som bør bringes op på fællesmødet, bl.a. om stole, talerstol m.v., og om noget af dette kan flyttes med til Nærum. Endvidere om orgelflytning og hvorvidt klokken fra Skodsborg kan flyttes med til Nærum. Der bliver ingen beslutninger truffet, idet alle spørgsmål henlægges til drøftelse på det kommende fællesmøde.

Mandag den 28. September 1992 afholdtes det fælles menighedsmøde for Skodsborg og Nærum menigheder med henblik på en sammenlægning. Af referatet fra dette møde skal følgende gengives :

"Tilstede ved mødet var tilsammen 88 menighedsmedlemmer fra de to menigheder. Lehnart Falk bød velkommen, hvorefter vi sang salmen "Løfterne kan ikke svigte".

Arne Sandbeck holdt andagt, idet han gik ud fra Rom.8, 38-39, hvor Paulus siger, at intet kan skille os fra Guds kærlighed, hvis vi har taget Guds løfter til os.

Som mødeleder blev Lehnart Falk valgt, da konferensens formand Gunnar Petersen ikke kunne være tilstede.

Første punkt var at konstatere, at indkaldelsen til menighedsmødet var korrekt udsendt. Dernæst blev spørgsmålet om fusion sendt til afstemning. Fusionen blev enstemmigt vedtaget.

Efter en drøftelse af navne til den nye menighed, blev 4 navne foreslået:

Skodsborg-Nærum menighed

Adventmenigheden i Nærum

Nærum menighed

Nærum -Skodsborg menighed

Det nye navn blev valgt ved afstemning og blev Skodsborg-Nærum menighed.

Næste punkt på dagsordenen var godkendelse af den valgkomité som fællesmødet mellem menighedsbestyrelserne havde foreslået. Navnene på denne valgkomité: Lehnart Falk, Arne Sandbeck, Bjørn Kofoed, Vagner Lund, Elsie Christoffersen, Peter Routhe, Birgit Philipsen, Finn Hagen Jensen. Komiteen blev ved afstemning godkendt.

Denne komité havde allerede været samlet og kunne fremlægge forslag til nye embedsmand for Skodsborg-Nærum menighed. Dette forslag blev godkendt med enkelte rettelser.

Orglets fremtid: Orgelbyggeren kan flytte orglet i Januar-Marts 1993, hvis vi beslutter det nu. Betalingen er 1/3 ved arbejdets påbegyndelse, 1/3 midtvejs og 1/3 når arbejdet er færdigt. Det blev vedtaget at nedsatte en hurtigt arbejdende komité, der skulle undersøge mulighederne både ved salg, flytning samt evt. placering i kirken m.v. I første omgang blev det besluttet, at orglet skal tages ned. Et forslag om evt. at bruge nogle af pengene til udbygning af de eksisterende faciliteter for at få mere plads til Sabbatsskolen, ungdomsforeningen og spejderne blev henvist til senere drøftelse, men man var positiv overfor en sådan udvidelse af kirkens faciliteter og mente, at det kunne der nok også

blive råd til lidt senere, nu da vi er flere om at løfte byrden. En anden komite blev nedsat til at tage sig af det øvrige inventar i Skodsborg kirken.

Tilbage var nu kun at oplyse, at der ville blive udfærdiget et fusionsdokument, og herefter sluttede mødet med bøn af Bjørn Kofoed.

Fusionsdokumentet har følgende ordlyd:

Undertegnede bestyrelse for Skodsborg menighed og medundertegnede bestyrelse for Nærum menighed (begge medlemmer af Syvende Dags Adventistsamfundet, Danmark) opretter herved i fællesskab følgende

FUSIONSPLAN

Som følge af Skodsborg Badesanatorium A/S's konkurs er det ikke længere muligt for Skodsborg menighed at benytte Skodsborgkirken.

Bestyrelsen for Syvende Dags Adventistsamfundet, Danmark, har derfor anbefalet en fusion af Skodsborg og Nærum menigheder.

Skodsborg menighed har under sit menighedsmøde afholdt i Skodsborg kirken den 17. September 1992 enstemmigt vedtaget at gå ind for en fusion med Nærum menighed. Ligeledes har Nærum menighed ved sit menighedsmøde afholdt i Nærum kirken den 20. August 1992 enstemmigt vedtaget at gå ind for en fusion med Skodsborg menighed.

Fusionen skal have virkning fra den 1. Oktober 1992, fra hvilket tidspunkt de fusionerende menigheders rettigheder og forpligtelser anses for overgået til den fortsættende menighed.

Herunder skal bl. a. nævnes

- at alle medlemmer fra både Skodsborg og Nærum menigheder overgår til den fortsættende menighed,
- at al inventar i Skodsborg kirken inklusiv pibeorglet overgår til den nye menighed, som holder til i Nærum Adventkirke,
- at alle regnskaber og kartoteker fra både Skodsborg og Nærum menigheder overgår til den nye menighed.

Navnet på den nye menighed bliver Skodsborg-Nærum menighed.

Alle embedsmand er pr. 30. September 1992 fritaget for sine poster i de ophørende menigheder.

Dato:28. September 1992.

Vedtaget af bestyrelserne for Skodsborg menighed og Nærum menighed, samt på det fælles menighedsmøde den 28. September 1992.

Fusionsdokumentet afsluttes med underskrift af samtlige medlemmer af menighedsbestyrelserne for Skodsborg og Nærum. (se navnene under referat af møde d. 7/9.92.)

Den nye menigheds embedsmænd gennemgik listerne over medlemmer i de to menigheder, og efter revision af navnene kom man til, at medlemstallet i den nye Skodsborg-Nærum menighed pr. 30/9.1992 beløb sig til 435.

Med denne erklæring om sammenslutningen af Skodsborg og Nærum menighed vil jeg afslutte min beretning om Nærum menigheds historie.

Den lille menighed med 25 medlemmer ved stiftelsen, og hvoraf de 23 kom fra Skodsborg, blev gennem årene til en stor menighed. På grund af økonomiske forhold på sanatoriet måtte menigheden, der på en vis måde var moder til Nærum menighed, se sig om efter et nyt hjem. Hvad var da mere naturligt, end at Nærum menighed åbnede sine døre for vore søskende fra Skodsborg - og gjorde det med glæde.

Når jeg da sidder i kirken og glæder mig over, hvor mange vi er blevet, kan jeg ikke lade være med at tænke på den store sammenslutning af alle menigheder fra alle tider, der snart skal finde sted hjemme i Guds rige. Lad os ønske for os selv og for hinanden, at vi alle må være med ved denne store samling foran Guds trone.

Anker Christensen.

Nærum menigheds historie.

Tillæg til rapport.

Indhold:	side
1. Forstandere i Nærum menighed.	2
2. Kasserere i Nærum menighed.	10
3. Medlemstal, tiende og gaver.	11
4. Grafisk fremstilling.	13
5. Kildehenvisninger.	14

Forstandere i Nærum menighed.

Om forstandere i Nærum menighed kan det generelt siges: indtil 1937-38 var det en af samfundets præster, der tillige var valgt forstander i Nærum. Fra 1938 blev der også valgt én lægforstander, og fra 1948 til 1956 to. Da pastor C.A.Larsen kom i 1956, blev han valgt som forstander sammen med én lægforstander. Fra 1963 blev systemet ændret, således at den af konferensen ordinerede præst ikke kom på valg, og der blev valgt to lægforstandere. Efterhånden som menigheden voksede, øgedes antallet af lægforstandere, indtil det efter sammenlægningen med Skodsborg menighed i 1992 blev til fem. Jeg skal herefter kort ridse op, hvem der var forstandere og hvornår. Derefter skal jeg omtale de enkelte forstandere.

1. L. Muderspach i 1920.
2. Anders Wasli 1921-1934 og 1951-1960
3. Lars Pedersen, konstitueret 3/4 år 1934.
4. Sæbøe-Larsen 1935-1937.
5. Jens Chr. Holst 1938-1950.
6. Svend Åge Rasmussen 1948-1956.
1948-1950 to forstandere (Holst og Sv.Å.Rasmussen)
1951-1956 (A.Wasli og Sv.Å.Rasmussen)
7. Chr.Aug.Larsen 1956-1963.
1956-1960 to forstandere (A. Wasli og C.A.Larsen)
8. Anker Christensen 1960-1973 og 1978-1985
1960-1963 to forst. (C.A. Larsen og A. Christensen)
9. Ejner Johansen 1963-1967.
fra denne tid to lægforstandere. (A.C. og E.J.)
10. Søren Leth 1967-1974. (afløste E.J.)
11. Christian Petersen 1970-1981.
fra 1970 tre forstandere
12. Erling Berg 1971-1978
fra 1971 fire forstandere
13. Jørgen Andersen 1973-1975. (afløste A.C.)
14. Tony Marqvart Pedersen 1974-1979, 1981-1983 og 1985-1988
15. John Ravnkilde 1975-1982
16. Niels Neesgaard 1979-1992.

17. Carsten Thomsen 1983-1985.
18. Lillian Jensen 1987-1989. første kvindelige forstander.
19. Nils Rechter 1988-1992.

Følgende forstandere virker fortsat (pr. 1/1.1993):

20. Vagn Østedgård 1982-1987 og fra 1992.
21. Vagner Lund fra 1986.
22. Birgitte Mortensen fra 1989
23. Olaf Jørgensen fra 1992
24. Bjørn Kofod fra 1/10.1992.

Forstandernes data.

Dette afsnit omhandler kun lægforstanderne, idet de fire præsters data er omtalt andetssteds tidligere i denne beretning. Det samme galder Lars Pedersen, som er omtalt under og lige efter kirkebyggeriet. Jeg skal derfor begynde med Jens Chr. Holst.

Jens Chr. Holst.

J.C. Holst blev fadt i 1886 i Øster Jølby. Uddannet gartner. Efter at være blevet adventist optog J.C.H arbejdet som kolportør, var på missionsskolen i Nærum og blev en periode leder af kolportørarbejdet samtidig med, at han prædikede om sabbaten. Kom til SB i 1931 og fandt her sin 2. hustru Bergliot. Kort efter ægteskabet blev parret ansat på Aftenhvile, hun som bestyrerinde, han som bestyrer og ansvarlig for have og gartneri. Blev på denne post i perioden 1931 til 1949. J.C.H. var forstander i Nærum menighed i tiden 1938 til 1950 og kasserer i tiden 1952 til 1960. Som forstander var J.C.H. meget virksom, holdt mange møder og andagter, og var i høj grad medansvarlig for menighedens liv i mange år. Også som kasserer gjorde han et stort arbejde i den voksende menighed. J.C.H. have fra første ægteskab en søn Tage, der blev uddannet som fysioterapeut på sanatoriet, g. m. Mary, f. Muderspach. Tage og Mary H. havde i mange år klinik i Sakskøbing. Fra nekrolog i Skodsborgersamfundet : "J.C.H. har tjent vor sag tro og lange - en værdifuld hjælp" (*53)

Svend Åge Rasmussen.

Sv.Å.Rasmussen blev født i 1896 i Sønderby på Femø. Var sømand som ung. Blev i 1929 bekendt med Adventismen under ophold på sanatoriet, og blev døbt af A. Wasli. Senere var Sv. Å.R elev på missionsskolen i Nærum og Vejlelfjord. Efter skoleopholdet kolportør. Han havde lært isoleringsfaget

under den første verdenskrig på skibsværft i Florida, og han tog senere dette fag op igen og blev isoleringsmester i Hjortekær. Blev gift med Magda, f. Knudsen. Havde 8 børn: a) Else, sygepl, g. Pedersen, b) Poul blikkenslager, c) Hans, isolatør, g.m. Grethe f. Dueholm Sørensen, d) Åge, e) Hanna, g. Malvezzi, f) Gesa, g. Gronert, g) Knud, isolatør og h) Jens.

Sv.Å.Rasmussen var efter sin dåb medlem af Nærum menighed i flere perioder; iøvrigt bl.a. Vejle og Østerbro mgh. Fra 1941 og til sin død i 1980 var han og hans hustru atter medlem af Nærum menighed. Deltog ivrigt i menighedslivet, holdt bedemøder og gudstjenester og var forstander i tiden 1949 til 1956. Fra nekrolog i Adventnyt: "Sv.Å R. var i de sidste år ramt af sygdom, men bevarede trods sine prøvelser troen på sin frelser" (*54).

Anker Christensen.

Anker Christensen er født i 1919 i Helsingør. Forældre: Clara og Hjalmar E. Christensen. Faderen snedker, forældre døbt i 1918, kom til Nærum i 1920, se under Nærum menigheds start. Anker C. blev døbt i 1938 og tilsluttet Skodsborg mgh., senere Adventkirken, Svanevej og fra 1952 Nærum menighed. Gift med Inge Doris, f. Larsen, hvis forældre også var SDA. Der er 3 børn: a) Annemarie (Mie), lærer, SDA skolen Nærum, g.m. cand.scient. Hans Jessen Hansen, b) Axel, civiling., og c) Hanne, fysioterapeut fra S.B. Anker C. er læge, praksis i Lyngby fra 1952 til 1988. Har indenfor menigheden mest beskæftiget sig med sabbatsskolen (lærer og formand) og som leder af høstindsamlingen. Forstander i perioden 1960 til 1973 og 1978 til 1983. Har været medlem af flg. SDA bestyrelser: NFS, østdansk konferens, Nutana, Danm. Afholds Union og Vejle fjord Højere Skole. Redaktør af Sundhedsbladet i 12 år. A.C. har skrevet bøger og studiehæfter til SDA-forlag og SDA-brevskoler i Danmark, Norge, Finland og Holland. Har endvidere medvirket i 15 kurser i tobaksafvænning (5-dages-planen) i Danmark og Norge.

Ejner Johansen.

Ejner Johansen blev født i København i 1910. Uddannet som snedker og karetmager i Jerslev. Forældrene var SDA. Blev døbt 17 år gl. Gift med Karla, I. Lund, hvis forældre også var SDA. Af helbredsmæssige grunde skiftede E.J erhverv til bogholder. Familien boede i Nærum i en del år, hvor begge tog ivrigt del i menighedslivet både med børne- og ungdomsarbejdet. E.J var forstander i Nærum mgh. i årene 1963 til 1966. Familien flyttede derefter til VHS, hvor E.J. var bogholder til sin død i 1980. Familien havde 3 børn a)

Elin, lægesekretær, g. Edson, USA, b) Jørgen, ingeniør, Ålborg og c) Bodil, fysioterapeut fra SB., g. Kirkham), USA

Fra nekrolog i Adventnyt: "E.J. Vil blive mindet for sin frivillige indsats i børne- og ungdomsarbejdet og for sin samvittighedsfulde gerning som forstander for hhv. Nærum og Vejleffjord menigheder." (*55).

Søren Leth.

Søren Leth er født i 1918 i Storning, Jylland. Forældre: Agnes M. Leth og Hans A. Jensen, begge SDA. Døbt i 1935. Gift med Tonny, fysioterapeut fra SB. f. Jusjong, hvis forældre også var SDA. Der er 2 børn: a) Torben, revisor, og b) Carsten, grafiker. S.L var 6 år på Vejlefford Højere Skole, og derefter bibelarbejder. Senere ansat på kontoret på SB. som receptionschef i 40 år. Familien har tilhørt Nærum menighed siden 1952. S.L. har været meget aktiv indenfor menigheden spec. indenfor sabbatsskolen (lærer og leder). Endvidere i missionsforeningen. Forstander i perioden 1967 til 1974. Har været på prædikantlisten i ferierne i en del år og været medlem af VHS. bestyrelse.

Christian Petersen.

Chr.P. er født i 1919 i Agerskov sogn i Sønderjylland. Forældre: Anne og Peter Hansen Petersen tilhørte Toftlund/Agerskov menighed. Faderen var med, da denne menighed blev stiftet i 1893. Chr. P. blev døbt 1935, kom til Nærum menighed i 1938. Gift med Helle, kok fra SB., f. Ingwes, hvis forældre også var SDA. Der er 3 børn: a) Laila, fysioterapeut fra SB, g.m. fysioterapeut Carl-Terje Rørvig, Hobro, b) Judith, sygehjælper, g.m. salgschef Torben Schiermer Nielsen, Hobro, og Anne, fysioterapeut fra SB,. m. Per-Bjørn Simon, direktør, Skodsborg. Chr. P. er gas- og vandmester, arb. tidl. i mange år hos brdr. Jensen. Har været meget aktiv indenfor menigheden, spec. indenfor sabbatsskole- og ungdomsarbejdet. Menighedstjener siden 1957 og forstander i perioden 1970 til 1981. Som forstander har CP. gjort et meget stort arbejde med at besøge søskende ved runde fødselsdage, m.v.

Erling Berg.

Erling Berg er født i Agerskov i 1934. Forældre: Johanne (f. Berg) og Anton Petersen. Faderen gårdejer. Begge forældre SDA. E. B. blev døbt i 1949. Gift med Ruth, økonoma, f.Ipsen. Der er 2 barn: a) Turid, lærer, g.m. Niels Erik Søberg, fysioterapeut fra SB. Og b) Kethy, kontorass., 9.m. lydtekniker Kim

Andersen. Erling Berg er salgschef. Familien Berg har tilhørt Nærum menighed i 2 perioder, dels fra 1957 til 1979 og igen fra 1986. E.B. har varet aktiv indenfor sabbatsskolen som lærer og formand, samt formand for missionsforeningen. Endvidere menighedssekretær samt forstander fra 1971 til 1978. E. B. har indenfor samfundet været medlem af konferens- og unionsbestyrelse samt bestyrelserne for Nutana og Dansk Bogforlag.

Jørgen Visti Andersen.

Jørgen Visti Andersen er født i Århus i 1938. Forældre: Inger og Viggo Andersen, Århus. Moderen var SDA. Døbt 1953 i Ålborg. Gift med Inge, f. Thygesen. Inge er fysioterapeut fra Skodsborg. Der er 3 døtre Helle, Lene og Elsie, alle 3 sygeplejersker. Jørgen Visti A. er virksomhedskonsulent i Slagelse. Familien var tilsluttet Nærum menighed fra 1966 til 1975. | 1966 kom de hjem fra Vest-Afrika, hvor J.V.A. have været sekretær/kasserer i missionen i Liberia. J.V.A. har i menigheden været sabbatsskoleleder og menighedstjener og i perioden 1973 til 1975 forstander. Indenfor SDA har han løst forskellige konsulentopgaver, og været medlem af konferensbestyrelse og omkring 1970 af bestyrelserne for NFS og Nutana.

Tonny Marqvart Pedersen.

Tonny Marqvart er født i Odense i 1923. Forældre: Niels Carl Julius Pedersen og Johanne Christine, f. Marqvart. Begge forældre SDA. Faderen skrædermester med forretning i Skodsborg og bopæl i Nærum. T.M. er døbt 1943 og i 1948 flyttet til Nærum efter giftermål med Grete, f. Østedgård. Der er 3 børn: a) Anita, sygehjælper, g.m. fysioterapeut Ove Dahl, Jeløy kurbad, Norge, b) Berit, fodterapeut, g.m. lærer Preben Jalving, VHS, og c) Carsten, tømrer, SB. T.M. er urmager, arbejder i Hørsholm. Har været meget aktiv indenfor menigheden, spec. i børne- og ungdomsarbejdet. Endv. lærer i SS. og medlem af sangkoret. Menighedstjener 1961 og forstander i flere perioder i tiden 1974 til 1988.

John Ravnkilde.

John Ravnkilde er født i Toreby på Lolland i 1939. Forældre Axel og Jensine Ravnkilde. Faderen var elektriker, aktiv lægmand indenfor SDA. Moderen meget aktiv i dorkasarbejdet. J.R. blev døbt i 1955 på VHS. Gift med Kirsten, f. Jensen. Har tilhørt Nærum menighed siden 1957. Der er 2 børn a) Robin og b) Rene - begge sønner er urmagere. J.R. har været meget aktiv indenfor børne- og ungdomsarbejdet i menigheden, både spejderarbejdet og i nogle

år formand for ungdomsforeningen. Endvidere aktiv i sabbatsskolen og i perioden 1975 til 1982 forstander.

Niels Neesgaard.

Niels Neesgaard er født i København i 1945. Forældre Erna (f.Rasmussen) og Helge Neesgaard, begge SDA. Faderen fabrikant. N.N er døbt i 1962 på VHS, har tilhørt Nærum menighed siden 1963. Gift med Edel, f. Bang Nielsen - tidl. lærerinde i Nærum menighedsskole. Der er 4 børn: a) Monica, g civiling., b) Claus, stud.polyt., c) Lizette, elev, d) Nicolai, elev. N.N. er civiling. med egen virksomhed indenfor EDB. Har i menigheden været meget aktiv både indenfor ungdomsforeningens arbejde og som sabbatsskolelærer og formand. Menighedstjener fra 1975, og forstander fra 1979 til 1992. N.N. har siddet i konferensbestyrelsen, bestyrelsen for SB. og i unionsbestyrelsen.

Carsten Thomsen.

Carsten Thomsen er født i Skodsborg i 1949. Forældre: Elva, fysioterapeut, (f.Rørby) og Viggo Thomsen, begge SDA. Faderen forretningsfører på SB og Battle Creek Sanat. Døbt i 1961. Gift med Kirsten, sygeplejerske, (f.Pedersen). Der er 2 børn: a) Kristina, studerende og b) Maj, skoleelev. C.Th. er divisionschef i Brüel og Kjær. Familien har tilhørt Nærum menighed siden 1973. Indenfor menigheden har C. Th. været aktiv i sabbatsskolen som lærer og formand, endvidere menighedstjener. Forstander fra 1983 til 1985. Indenfor SDA har C.Th. været i bestyrelsen for konferensen og Vestnord. Union.

Lillian Jensen.

Lillian Jensen er født i Fakse i 1943. Forældre Ingrid (f.Sandbeck) og Aage Jørgensen. Faderen fotograf, aktiv lagmand indenfor SDA. Moder også ud af adv.fam. Døbt 1957, tilhørte da Fakse mgh. Senere flere forsk. mgh., g.m. læge Erling Hilmar Jensen. Der er 2 børn : a) Line Birgitte,.m. Jan Nielsen, b) Nille Elisabeth. L.J har tilhørt Nærum mgh. i perioden fra 1979 til 1990. Lillian Jensen har været lærer og skoleleder i menighedsskolen i Nærum. Indenfor mgh. har L.J været aktiv i børne- og voksensabbatsskole, spejderarbejde, sang og musik, samt som organist. Endvidere menighedssøster og i perioden 1987 til 1989 forstander i Nærum menighed. Indenfor SDA har L.J siddet i flere forsk. udvalg, været delegeret til gen. konf. og er p.t. i bestyrelsen for plejehjemmet Solbakken.

Nils Rechter.

Nils Rechter er født i Vejle i 1951. Forældre: Margit, fødtterapeut, (f. Kjær) og Arne Rechter, bogtrykker, begge SDA. N.R er døbt 1966. Er gift med Lise, merconom, (f.Bang Nielsen). Der er 3 barn: a) Tine, b) Lars og c) Anne. N.R. er cand.merc., civiløkonom, har varet økonomichef og 1 år direktør for Nutana. Familien er p.t. i Ruanda, Afrika, hvor N.R. er business manager ved Adventisternes Universitet i Kijala, Ruanda. Familien har tilhørt Nærum menighed 1970-1976 og 1985-1993. N.R. har været spejderfører i Nærum; endvidere sabbatsskolelærer og -formand, og i tiden 1988-1992 forstander. Har været medlem af Nutanas hovedbestyrelse og østdansk konferensbestyrelse.

Vagn Østedgård.

Vagn Østedgård er født i Poulstrup, Vendsyssel, i 1925. Forældrene: malerm. Imanuel Østedgård og hustru Agnes Cecile, f. Carlsen. Begge forældre SDA og faderens forældre ligeledes. V.Ø er døbt på Vejlefjord af Thv. Kristensen i 1944. Gift med Inge, f. Korch Sørensen. I ægteskabet 3 børn: a) Jette, oversygeplejerske, g. Gram, b) Flemming, restauratør, og c) Lene, sygehjælper, g. Deleuran. V.Ø. er uddannet maler. Var malermester i Vrå i 1948 til 1954. Blev maler på SB. Jan. 1955. September 1955 malermester på Nærum Nylon og fra September 1957 og til November 1989 selvstændig malermester i Nærum. Har tilhørt Nærum menighed fra 1955. I de menigheder, V.Ø. har tilhørt, har han deltaget i arbejdet med ungdomsforening og sabbatsskole som formand, lærer m.v. Har også været formand for sangudvalg, endvidere selv korleder både af børnekor og Nærum menigheds kor i en del år. Har tillige været menighedstjener i flere perioder, samt forstander i tiden 1982 til 1987 og 1992 til 1993.

Vagner Lund.

Vagner Lund er født i Grindsted i 1932. Forældrene Larsine (f. Petersen) og Hans Lund. Faderen fotograf. begge SDA. Døbt 1946. Gift med Bodil, oversygeplejerske på SB., f.Jensen, datter af Kristine og Åge Jensen, Hjortekær. Begge forældre SDA. Der er i ægteskabet 4 børn: a) Hans, fysioterapeut, b) Jonina, fødtterapeut, c) Elsa, studerende, d) Jens, elev. Vagner Lund er daglig leder af Center for Kunst og Kristendom ved Københavns Universitet. Indenfor menigheden har V.L. i mange år været organist. Han har også været sabbatsskolelærer og -formand og fra 1986 forstander.

Birgitte Mortensen.

Birgitte Mortensen er født i Nakskov i 1947. Forældrene Inger (f. Kristensen) og Preben Mollerup er begge SDA, Preben M. præst i Adv. samf, Ingers forældre SDA. B.M. er døbt i 1963 af Preben M., tilhørte da Nakskov mgh. Er sygeplejerske, gift med direktør Per Mortensen. Der er 3 børn, Jørgen, Lenette og Nicola. Familien har tilhørt Nærum menighed siden 1978. Indenfor menigheden har B.M. været aktiv som lærer i børnesabbatsskolen samt sabbatsskole-formand og fra 1989 forstander.

Olaf Jørgensen.

Olaf Jørgensen er født i Vejle i 1927. Forældrene Augusta (f.Hansen) og fabrikant Thorvald Jørgensen. Begge var SDA. Olaf J. er døbt i 1946. Gift med Jytte, tilskærer, datter af Martha og Jens Johan Frederiksen, begge SDA. Olaf J. er reklametegner. Han har tilhørt Nærum menighed siden 1956 og været sabbatsskolelærer og -formand samt ungdomsforeningsformand. Endvidere menighedstjener og fra 1991 forstander. Som tegner har O.J. igennem mange år udført adskillige free lance opgaver for SDA., f.eks. plancher, tryksager, blad-layout, m.v.

Bjørn Kofoed.

Bjørn Kofoed er født i Lillerød i 1943. Forældrene: Eva og Peter Kofoed. Faderen murermester. Begge forældre SDA. B.K. er døbt 1960 på VHS. Gift med Jette, fysioterapeut fra SB., f. Pedersen. Begge hendes forældre SDA. Der er 3 børn: a) Annette, g. Garcia, b) Jens Peter, stud.polyt. og c) Ann Alina, skoleelev. B.K. har været meget aktiv indenfor SDA, har været forstander for hhv. Randers, Østervrå og Skodsborg menighed. Tilknyttet Skodsborg menighed fra 1991 og Skodsborg/Nærum mgh. ved fusionen - er valgt forstander i denne menighed. B.K. er rektor for fysioterapiskolen i Skodsborg. Har været i bestyrelsen for Vestdansk Konferens, Vestnordisk Union og for Transeuropæisk Division.

Kasserere i Nærum menighed.

Kassererens arbejde i en menighed er stort. På et vist tidspunkt kan arbejdet blive så omfattende, at der kræves to til dette arbejde. Dette skete for Nærum menighed i 1963, hvor begrebet hjælpe-kasserer dukkede op.

A. Kasserere.

1. Niels Pedersen 1920-1934 og 1937-39.
2. Karl A. Frederiksen 1935-1936.
3. Vilh. Panduro 1940-1952.
4. Jens Chr. Holst 1952-1960.
5. Åge Jensen, Hjortekær 1960-1963.
6. H.L. Henriksen. 1963-1967.
Åge Jensen, Hjortekær 1967-1981.
7. Frede Poulsen, 1981-1992.
8. Viggo Kjøller fra 1/10.1992

B. Hjælpekasserere.

1. Åge Jensen, Hjortekær 1963-1967.
2. Christian Petersen, 1967-1970.
3. Erling Berg, 1970-1971.
4. Frede Poulsen 1971-1981.
5. Åge Jensen, Hjortekær, 1981-1984.
6. Edel Neesgaard, 1984-1990.
7. Hanne Holtze fra 1990.

Udvikling i medlemstal, tiende og gaver i tiden fra 1920 til 1992.

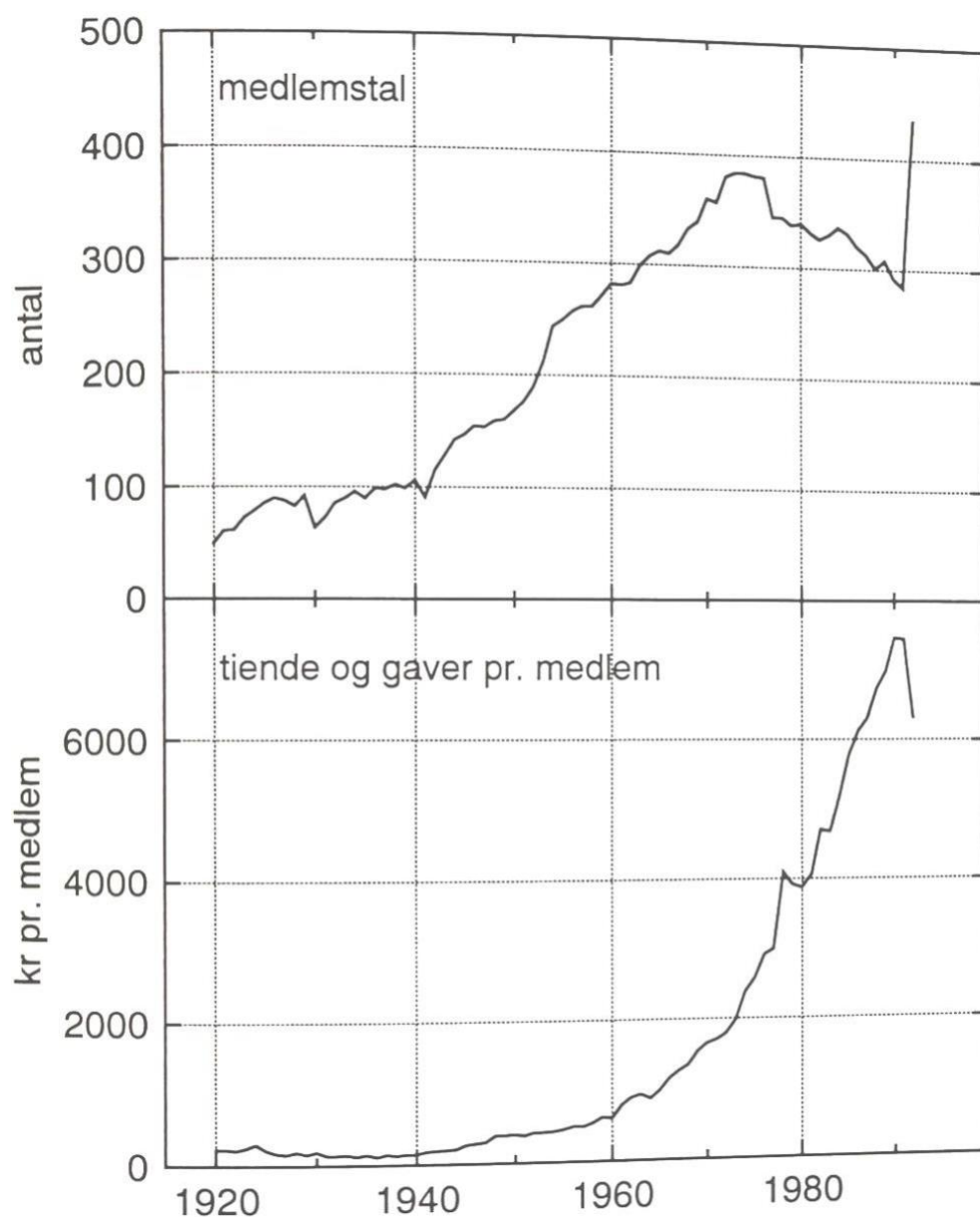
Årstal	Medl. Tal 31/12	Tiende kr.	Gaver nt. kr.	fonde kr.	SS gaver kr.
1920	50	9.450	2.055		2.004
1921	61	10.888	3.078		3.021
1922	62	9.513	3.644		2.415
1923	73	13.170	4.531		2.933
1924	79	16.183	7.005		3.018
1925	86	13.710	4.842		2.707
1926	90	10.793	4.480		2.140
1927	88	9.869	3.521		2.109
1928	83	11.861	3.335		2.050
1929	92	10.790	3.462		1.923
1930	64	9.480	2.289		1.700
1931	73	7.721	2.384		1.199
1932	86	9.262	2.585		1.452
1933	90	10.519	2.614		1.370
1934	96	9.630	1.685		1.517
1935	90	12.155	1.052		1.425
1936	99	9.028	1.984		1.398
1937	98	12.855	1.344		1.728
1938	102	11.407	1.469		1.734
1939	99	12.490	1.854		1.866
1940	106	13.034	1.878		1.832
1941	91	13.741	2.359		2.389
1942	115	19.434	2.504	a)	1.970
1943	129	22.892	2.803	3.255	2.207
1944	142	25.205	4.083	220	3.043
1945	147	34.695	4.456		3.528
1946	154	37.212	6.006		3.879
1947	153	37.517	7.361		4.004
1948	159	52.622	9.723		5.606
1949	160	49.154	12.687		5.497
1950	168	58.059	8.779		6.907
1951	176	58.192	9.103		7.856
1952	189	69.379	10.683		8.661
1953	212	77.610	12.862		9.869
1954	243	92.465	11.657	b)	11.314
1955	249	101.010	13.133	13.847	11.258
1956	257	116.348	13.344	36.407	10.645
1957	261	111.228	17.862	28.916	10.948
1958	261	124.661	16.147	8.580	11.126
1959	271	146.127	20.807	11.323	15.385
1960	282	145.664	25.013	5.601	21.666
1961	281	185.055	35.907	3.250	23.249
1962	283	210.704	41.376	228	26.381
1963	299	241.253	39.448		27.253

Udvikling i medlemstal m.v. fortsat

1964	308	239.526	30.183		31.711	
1965	312	264.033	43.311	c)	35.375	
1966	310	305.656	52.836	4.260	37.772	
1967	318	345.229	54.204	5.809	38.246	
1968	333	372.978	74.081	12.101	40.829	
1969	369	445.992	74.855	5.389	46.457	
1970	360	509.947	85.474	7.889	49.297	
1971	357	516.417	92.007	2.888	60.722	
1972	380	577.014	102.410	32.892	77.348	
1973	384	654.617	107.576	66.142	77.752	
1974	384	786.515	125.765	11.506	90.963	e)
1975	381	848.513	131.546	1.597	97.762	21.004
1976	380	982.915	123.359	2.765	97.762	33.588
1977	345	909.662	121.164		97.779	3.200
1978	345	1.235.444	175.014		105.734	1.355
1979	338	1.172.538	151.000		102.708	
1980	340	1.157.711	158.351	d)	101.361	3.000
1981	332	1.229.908	117.293	5.509	89.879	
1982	326	1.373.000	160.610	4.541	98.738	
1983	330	1.406.814	137.467	2.921	89.206	
1984	337	1.580.119	159.960		89.190	f)
1985	332	1.738.874	176.230		108.838	102.847
1986	320	1.753.084	205.978		95.059	
1987	313	1.789.403	182.734		90.517	
1988	301	1.858.413	170.040		97.691	
1989	308	1.921.198	231.913		101.360	
1990	292	1.912.253	267.213		92.659	
1991	284	1.856.143	260.942		97.201	g)
1992	435	2.410.018	342.703		109.373	136.539

Kommentarer til tallene:

- 1) medlemstallene kan også ses af grafisk kurve, se senere.
- 2) under gaver er anført, hvad menigheden har givet undtagen til forskellige fonde:
 - a) fond til udvidelse af gammel sal 1943/44
 - b) fond til bygning af ny kirke, givet 1955-57, samt orgelfond 1958-62
 - c) menighedsskole, byggefond 1966-76
 - d) fond, menighedsskole
 - e) Fakse mgh., byggefond 1975-78, do orgelfond 1980
 - f) World radio, Guam 1985, heri meget stor gave fra enkelt medlem.
 - g) samlet gave fra Skodsborg-Nærum menighed i 4. kvartal 1992 til genopbygningsfonden i den nye danske unionskonferens.
- 3) gaver til hjælpeaktion (høstindsamling) er ikke anført, hverken indsamlede gaver eller beløb givet af mgh.s egne medlemmer.
- 4) de samlede tal for 1992 indeholder for 4. kvartals vedkommende alle gaver, givet i den nydannede Skodsborg-Nærum menighed.

Forklaring på grafik:

Øverste kurve viser medlemstallet i Nærum menighed gennem årene.

Nederste kurve viser summen af tiende og gaver pr. medlem gennem årene.

De tre fald i medlemstal i årene 1931, 1976 og 1983-84 skyldes hhv. 1) flytning af missionskole, 2) flytning af Aftenhvile og 3) Ny Lyngby menighed.

Kildehenvisninger:

i denne beretning vil der jævnligt være henvisning til kilden for mine oplysninger. Kildehenvisningen fremtræder som et nummer i en parentes: . Af pladshensyn vil der være følgende forkortelser: AN = Adventnyt, ES= Evangeliets Sendebud (norsk), ME = Missionsefterretninger og SS= Skodsborgersamfundet. Det første tal angiver årstallet, og for Adventnyt og Evangeliets Sendebuds vedkommende er det andet tal lig med nummeret. For Skodsborgersamfundet er det andet tal lig med sidenummeret.

1. A. Hall Jensen & Carla Ottosen: En kampens mand, s.47. 2. SS 58/43. 3.ES 60/12. 4. SDA Encyclopedia, vol. 10, s.244. 5. ME 49/3. 6. SS 59/35. 7. AN 53/12. 8. ME 52/8. 9. SS 33/21 & 33/33. 10. SS 666/51. 11. SS 35/24. 12. Person. medd. fra Age Jensen. 12A. AN. 79/10. 12B. AN 77/12. 13. SS. 62/48. 14. SS. 64/38. 15. SS. 62/42. 16. ES. 68/4. 17. AN. 86/7. 18. Person. medd. - B. Schantz. 19. Person. medd. - Erna Andreasen. 20. AN. 79/9. 21. Person. medd. Jens K. Jensen. 22. Person. medd. Svein Johansen. 23. Person. medd. Villi Rasmussen. 24. Person. medd. Lehnart Falk. 25. Menighedens rapportbog. 26. SS. 31/11. 27. Menighedens rapportbog. 28. SS. 46/5 & menighedens rapportbog. 29. Menighedens rapportbog. 30. SS. 40/4. 31. Chr.G.Jensens personl. optegn. 32. AN. 58/2. 33. SS 57/61. 34. Chr. G. Jensens person. optegn. 35. AN. 70/1. 36. AN. 85/3. 37. AN. 61/1. 38. AN. 63/6. 39. AN. 62/5. 40. AN. 64/1. 41. AN. 67/3. 42. AN. 70/3. 43. AN. 71/2. 44. 72/2. 45. AN. 73/4. 46. AN. 73/3. 47. AN 76/5. 48. AN 83/2. 49. Pers. medd. V.R. 50. AN 86/4. 51. SS 91-92/24-25. 52 Menigh.off. rapporter.

I forbindelse med de her nævnte referencer vil jeg gerne rette en varm tak til alle de mange, der har hjulpet mig med detaljerede oplysninger om menighedens historie. Jeg har kunnet glæde mig over en stor velvillighed til at hjælpe mig med at huske fortiden. Navnelisten ville blive lang, hvis jeg skulle nævne alle, så det vil jeg afstå fra. Jeg vil dog gerne rette en særlig tak til personalet på konferenskontoret for deres hjælp og venlighed. Ligeledes tak til HASDA for deres hjælp.

En speciel tak til Doris, min hustru, som har hjulpet mig med korrekturlæsning og med at vende snøklede sætninger til et mere vellydende dansk.

Lyngby i September 1993.

Anker Christensen.

Redaktionelle Kommentarer i forbindelse med udgivelse af bogen som PDF fil.

Der er indhentet tilladelse af Axel Christensen og Mie Christensen til denne udgivelse. De har også bidraget til udarbejdelsen af dokumentet. Stor tak til May-Britt Hollmann Price for grundig korrektur og opsætning.

Dokumentet er baseret på en scanning af den oprindelige bog og ved brug af automatisk karaktergenkendelse (OCR), som ofte har fejl, som at forveksle 0 (nul) med O (stort O), æ med z, osv. Disse søgt rettet manuelt.

Af hensyn til at bevare sporbarhed til den oprindelige tekst er følgende hensyn taget:

- Åbenlyse stavefejl er rettet
- Stednavne, som Fakse, er bevaret som var korrekt i 1993.
- Ændringer til nutidige stave og retskrivnings konventioner er ikke foretaget. F.eks. måneds navne bevares med stort først bogstav.
- Personnavne, som Holtze (fejlagtigt) bevares, men det noteres her at det bør være Holtse.
- Der benyttes mange forkortelser af navne, stillinger, og organisationer. Disse ændres ikke.
- Evt. mistanke om faktuelle fejl er ikke rettet. Der kan ved lejlighed udgives et Addendum der belyser disse.
- Linje opbrydning søges bevaret dog uden højre og venstrestilling af tekst
- Automatisk stavekontrol i Word vil også fange orddeling ved linjeskift idet disse er "tvungne" for at bevare samme linje opbrydning som i originalen.
- Jeg kan tilbyde kopi Custom Dictionary til Word som jeg har lavet i forbindelse med dokumentet for at gøre korrekturlæsning lettere.

Evt. kommentarer og åbenlyse fejl ved henvendelse til Carsten Thomsen, pxicarsten@icloud.com.

Først elektroniske udgave af bogen d. 13 maj 2025